

Vefa

Yaz 2019 - Sayı 14
Dergi - Bülten

İLİM YAYMA
VAKFI

Diyanet İşleri Başkanı
Prof. Dr. Ali Erbaş:

DOSYA KONUSU
**Anadolu İrfanı
Hikmetli Bir Seziş,
İnce Bir Kavrayıştır**

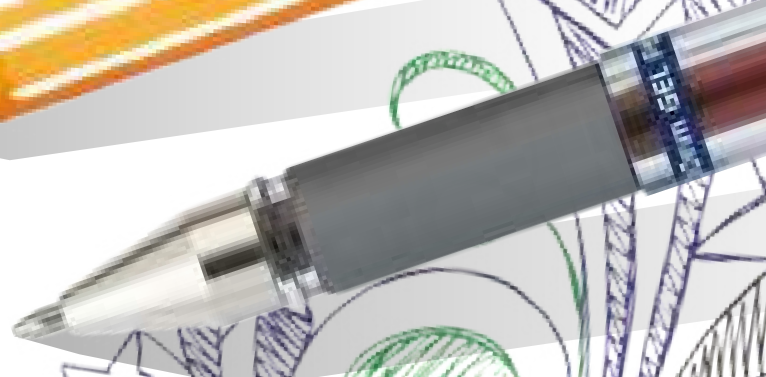
06 **İrfan**, Modern
Hayatın Neresinde?

28 **İlim Yayma**
Akademik Ödülleri

36 Muhammed Cihad Akkaya
ile **15 Temmuz** Üzerine

PENSAN®

Yazı Gereçleri

Kıymetli okurlarımız,

"İlim" dosya konulu 13. sayımızın üzerinden altı ay gibi bir zaman geçti. Hem de su gibi... İşte yine dopdolu bir sayı ile karşınızdayız. Bizi sizlerle buluşturan Rabbimize şükürler olsun.

Bir önceki sayımızda ifade ettiğimiz üzere bu sayımızın dosya konusunu "ırfan" olarak belirlemiştik. Konuyla ilgili olarak Prof. Dr. Hayati Develi, Prof. Dr. Mahmut Erol Kılıç ve Prof. Dr. Faruk Beşer hocalarımızın kaleminden çok değerli üç yazıyı size takdim ediyoruz. Yine vakfımıza bağlı İbnülemin Mahmut Kemal İnal Erkek Öğrenci Yurdumuzun mezunlarından Diyanet İşleri Başkanımız Prof. Dr. Ali Erbaş ile "ırfan" üzerine güzel bir söyleşi gerçekleştirirken yurtta kaldığı dönemi de sormayı ihmal etmedik.

1973 yılında tesis edilen vakfımızın ilk kurucularından artık çok azı hayatta. Her sayıda mümkün olduğu kadar hayatta olan bir kurucumuzla röportaj gerçekleştirmeye çalışıyor, yaşadıklarını ve mücadelelerini sizlerle paylaşıyoruz. Bu bağlamda merhum Mustafa Kalaycıoğlu Beyefendi ile keyifli bir röportaj gerçekleştirmiştik ancak bu sayımızı görmeye kendisinin ömrü vefa etmedi. Dergiye kendilerine takdim etmek nasip olmadı. Hayırseverliğiyle herkesin takdirini kazanmış, vâkıf insan Mustafa Kalaycıoğlu'nu ve bu dönemde vefat etmiş hayırsever kurucularımız Ahmet Yıldız ve Mehmet Avni İman beyleri rahmetle yâd ediyoruz.

Hatırlatmadan geçemeyiz... 15 Temmuz 2016 gecesi ülkemizi, milletimizi ve geleceğimizi yok etmek isteyen vatan hainlerine karşı kahraman milletimiz, sokaklara

Yücel ÇELİKBİLEK
Mütevelli Heyeti Başkanı

BAŞLARKEN

ve meydanlara inerek hain kalkışmaya dur demişti. O destansı gecenin kahramanlarından İlim Yayma Vakfı İbnül Emin Mahmut Kemal İnal Yüksek Öğretim Erkek Öğrenci Yurdu öğrencimiz Muhammed Cihad Akkaya ile de gerçekleştirdiğimiz çarpıcı bir söyleşi siz değerli okurlarımızı bekliyor olacak. Bu vesileyle de 15 Temmuz gecesi sırt sırta vererek vatanın müdafaası için şehadet şerbetini içen Aziz Şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyor, kahraman gazilerimize şükranlarımızı sunuyoruz.

Öte yandan, İlim Yayma Vakfı olarak "İlim Yayma Ödülleri" adıyla birçok açıdan ilkleri bünyesinde barındıran, Türkiye'nin en prestijli akademik ödül programının birincisini nasipse hayata geçiriyor olmanın heyecanını yaşıyoruz. Bu ödüllerle ilgili bilgilendirmeler de dergimizin ilerleyen sayfa-larında sizleri bekliyor.

Bunlarla birlikte dergimizde, İrfan Okullarımızın, Sabahattin Zaim Üniversitemizin, Vefa'da bulunan İbnülemin Mahmut Kemal İnal Erkek Öğrenci Yurdumuzun ve mezunlarımız tarafından kurulmuş olan Vefa İlim Yayma Mezunlar Derneği'nin gerçekleştirmiş olduğu birbirinden değerli faaliyetleri de takip etmiş olacağız.

Hâsılı 14. sayımızın hazırlanmasında emeği geçen bütün arkadaşlarımıza teşekkür ederken bizlere bu günleri yaşatan, böylesine kıymetli hizmetlerin içinde yer almamızı nasip eden Rabbimize sonsuz hamd ediyorum. Önümüzdeki sayılarda görüşünceye dek;

Selam ve dua ile...

İ Ç İ N D

**İLİM YAYMA
VAKFI**

**İlim Yayma Vakfı
Adına İmtiyaz Sahibi** Yücel ÇELİKBİLEK

Yazı İşleri Müdürü Adem YAVUZ

Yayın Yönetmeni Osman ACUN

Editör Abdulkadir ÜNAL

Yayın Kurulu Murat YALÇINTAŞ
İdris SARISOY
İsmail KÜÇÜK
Zafer BİLGİ
Muhammet ASAN
Enes GÖK

Katkıda Bulunanlar Abdülmuttalip PARLAK
Mustafa DOĞAN

İletişim Nişancı Mah. Feshane
Cad. Kızılmescit Sk. No:1
Eyüpsultan - İstanbul

☎ 0212 511 22 90
☎ 0533 920 70 79
🌐 www.iyv.org.tr
✉ iyv@iyv.org.tr

Yapım Yedifark Tanıtım
Organizasyon

Genel Koordinatör Üsame KAYA

Proje Yöneticisi Ertan ŞENYUVA

Görsel Yönetmen Sena AKTÜRK

Kapak İllüstrasyon Ayşe YÜKSEK

İletişim Şenlikköy Mah. İmbat
Sok. No: 3/2
Florya - İSTANBUL
+90 212 575 77 77
info@yedifark.com

e k i l e r

4	İrfan'a Dair		6	İrfan. Modern Hayatın Neresinde?		
		12	Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş ile Röportaj			
				18	Kurucumuz Prof. Dr. Nevzat Yalçıntaş'ın Ardından	
	22	Kurucumuz Merhum Mustafa Kalaycıoğlu ile Röportaj				
				28	İlim Yayma Ödülleri	
40	Vakıf Yazıları					
				63	İZÜ 5. Mezuniyet Törenini Gerçekleştirdi	

İrfan'a Dair

Irfan, bilmek fiilinden türemiş bir kelime ise de mektep bilgisinin ötesinde derin ve geniş açılımları olan, ilimle birlikte mâşerî kökleri olan sezgiyi ve ruh dikkatini ifade eden bir kelimedir. Çok duyulan ve bilinen “Men arafe nefsehu fekad arafe Rabbehu”(kendini bilen Rabbinin bilir) sözü bu bilme tarzının genişlik ve derinliğini ifade etmektedir. Esasen de diyebiliriz ki, ‘irfan’dan bizim anladığımız ve bize anlatılanlar, daha çok bu kelâmın manasıyla oluşmuş gibidir.

Pir Sultan Abdal,

*Pir Sultan'ın söyler bu hikâyeti
Yirmi sekiz harfle yedi âyeti
Nefsini bilmektir sözün gâyeti
Bilmeğe irfandan rehber isterler*

derken irfan kelimesinin semantik etimolojisini yapar gibidir.

İrfan adı verilen ve bildik öğrenme süreçlerinin çok ötesinde ve derininde bir zihin kavrayışını ifade eden nitelik, mâşerî bir birikimden uzak anlaşılabilir. Şunu demek istiyorum: Ferdin irfanı cemiyetin irfan mektebinde elde edilir. Bu

mektebin bacası yoktur, ama hocası biz-zat cemiyetin kendisidir. Demek ki bir mâşerî irfandan bahsediyoruz. Elbette her cemiyetin bir irfanı vardır ve bu mâşerî irfan yüzyıllar içinde sözlü veya yazılı metinler aracılığıyla aktarılagelmiş, evde ve kamusal alanlarda okuyarak, duyarak, görerek, yaşayarak öğrenilmiş, cemiyetin genlerine işlemiştir. Bir Türk irfanından bahsedebiliriz. Bu bizim tarihi derinliğimiz içinde yüzyıllardır taşıyarak getirdiğimiz bir kozmos bilgisidir.

Türk irfanının kaynakları nelerdir? Bunun için Kutadgu Bilig’den Mesnevi’ye, Garibname’den, Muhammediye’den, Yunus Emre’den Sezai Karakoç’a kadar yüzlerce metni; Dede Korkut Oğuznamelerini, atasözlerini, halk türkülerini tek tek sıralamamız gerekir. Kaynakların çeşitliliği bakımından evrensel, öz niteliği bakımından orijinal olan bu irfan hamûlesinin esas kaynağı kelâm-ı İlahîdir. Yûsuf Has Hacib, Kutadgu Bilig’e “Bayat atı birle sözüğ başladım” (Tanrı adı ile söze başladım) diyerek sözüne başlar. Dede Korkut Oğuznamesinin başlangıcında “Allah Allah demeyince işler onmaz” denilerek o mâşerî irfanın temeli gösterilir. Süleyman Çele-

bi’nin Mevlid’ini her Türk iyi bilir ve şu öğüdü hatırlar: “Allah adın zikredelim evvelâ / Vâcib oldur cümle işte her kula”.

Temel kaynak olan ilahî kelâm, yüzyıllar boyunca işlenmiş ve nesiller boyu taşınmıştır. Her mektep, her mescid, her tekke, her medrese, her kahvehane, harman yeri, han, hamam, meydan bu irfanın işlendiği ve aktarıldığı yerler olmuştur. İrfan sahibi olmak için illâ mektep medrese eğitimi almak gerekmez; çünkü irfan kitabî bilginin ötesinde bir hasiyettir. Nedîm “Murâdın anlarınız ol gamzenin iz’ânımız vardır / Belî söz bilmeziz ammâ biraz ‘irfânımız vardır” derken bunu kastetmektedir. Demek ki mâşerî irfandan nasiplenmek, Allah’ın bir lütfudur, herkes bu irfan denizinden aynı derecede pay alamayabilir. Nâbî “Olur mı gevher-i irfân müyesser herkese Nâbî / Ne mümkünür k’ola gencine her divârun altında” derken de bu gerçeğe işaret etmiştir. Her duvarın altında bir define olması mümkün olmadığı gibi, irfan mücevherinin herkese nasip olması da mümkün değildir.

Türk irfanını kavramını coğrafyanın sınırları ile daraltmak istemem, ama bu

irfanın en zengin ve süzölmüş hâlinin yüzyıllar içinde İstanbul'da biriktiğini söylemekten de geri duramam. Coğrafyanın her yerinden akan ve sızıp gelen kozmos bilgisi İstanbul'da kaynamış ve en yüksek hâline ulaşmıştır. Şeref Hanım, "Gencine-1 'irfân olan İslâmbol / Mahbûbe-i buldân olan İslâmbol / Müştâk seni görmeğe gâyetle Şeref / Ey mecmâ'-ı yârân olan İslâmbol" derken aslında Osmanlı zihniyet dünyasındaki ortak bir kabule işaret ediyordu: İstanbul bir irfan hazinesidir.

Bir İstanbul çocuğu ve İstanbul âşığı olan Evliya Çelebi 17. yüzyılda İstanbul'unun mâşerî irfanının tam bir numunesidir, içinde yaşadığı bu kozmos bilgisinin yüksekliğinin farkındadır ve bununla iftihar eder. Soyağacını İstanbul fethine katılan dedelerinden Anadolu'ya, Kütahya'ya; oradan da cedd-i izâmım (ulu atam) dediği Hoca Ahmed Yesevî'ye kadar uzatırken bu mâşerî irfanın derin köklerine ve sürekliliğine işaret etmektedir. Bir dünya seyyahı olma sürecinin başında babasının ağzından dinlediği şu nasihatname, bu irfanın halk vicdanına inmiş köklerine işaret ediyor:

"Oğul, âdem yohsul olur, Besmelesiz ta'âm yeme. Ser verecek sözün var ise sakın avretine deme, Cünüb olup yemek yeme. Esbâbın söküğün üstünde dikme,. İyi adın keme takma ve keme yoldaş olma zararın çekersin. Yürü ileri gözüüm, kalma geri. Alay bozma, tarla basma, yârân pâyine sarkma. Komadığın yere el uzatma. İki kişi konuşurken dinleme, nân u nemek hakkın gözet, nâmahreme nazar edüp ihânet etme. Davetsiz bir yere varma, varırsan emn ü emân yerde ehl-i ırza var. Mahrem-i esrâr ol, her meclîsde istimâ etdiğin sözleri hıfz eyle. Evden eve müsâferet edüp söz gezdirme, zemm ü nemm ü gıybet u mesâvîden ârî ol. Halûk ol, herkesle hüsn-i ülfet edüp lecûc ve zebân-dırâz olma. Senden ulular önünde gîtme, ihtiyârlara ri'âyet et. Dâ'imâ tâhir olup her muharremât u menhiyyâtdan perhîzkâr ol. Evkât-ı hamseye müdâve-met edüp salâh-ı hâl ile mukayyed olup ilme meşgûl ol..." (Seyahatname, 1. cilt, 241a-b)

Belki kimi okuyucularımız bu 17. yüzyıl Türkçesini anlaşılabilir bulacaktır. Bu alıntıyı bilhassa günümüz diline çevirmedim ki, okuyucu her ikisi arasındaki farkı görsün, Türk irfanının yazılı kay-

nakları ile aramıza konulan bu dil perdesinin farkına varsın.

Sadece dil mi? Yüzlerce yıl birikimini yaşatan, taşıyan, yenileyen kurumlarımız da yok oldu. Tekke ve dergâhlar kapatıldı; zikredilen, semah dönülen meydanlar değil, irfan ocakları söndürölmüş oldu. Medreseler kapatıldı, klasik bilginin yolları kapandı. Yaşamasına, kendini yenilemesine imkân ve fırsat verilmeyen bu irfanî kurumların yerini resmi kurumlar aslâ dolduramadı. Hele günümüzde bütün insanlık âlemini saran iletişim yozlaşması, aslı ve sahih olanı unutturup köksüz ve bulanık bir yaşama biçimini dayatmaya başlayınca artık irfandan söz etmeye utanır olduk. İrfan, eğer formel bilginin ötesinde ferdî ve mâşerî bir sezisi de ifade ediyorsa, bakın, dört yüzyıl öncesinden Nâbî, bugünün durumunu nasıl özetlemiştir:

"Nâdânlık olup mu'teber ebnâ-yı zamânda / Hattı bozulup nüsha-i 'irfân unutulmuş" (Câhillik, anlayışsızlık bu günün insanında pek muteber olmuş. Yazısı bozulup irfan kitabı unutulmuş).

***"Nâdânlık olup mu'teber ebnâ-yı zamânda
Hattı bozulup nüsha-i 'irfân unutulmuş"***

İrfan, Modern Hayatın Neresinde?

Madde ile mânâ arasındaki makası açan modernizm, insanı tek kanatlı bir varlık kılmıştır. Modern insan, kalp gözü olmayan kalbinden sürgün insandır, vicdanın, müteâl duyguların kendisine oturmadığı bir makinedir. Tabii-ta daha çok hükmetmeye kilitlenen, çıkarı, başarıyı tek hedef bilen, ölüm dahi olsa hedefe giden her yolu mübah gören... Günümüzün manşetlerinden düşmeyen ekolojik facialar; kimyasal silahlar gerçeği; savaşın içinde kırılan ülke ve insanlar... Şiddet ve öldürme Kabil'den beri var ama bugün böylesi bir öldürücülüğün, modernizmin "değer"sizliği ile ilgili olduğu da bir gerçektir. Hâlbuki geleneğin inşa etmiş olduğu toplum ve tarihlerde insanın manevîliği merkeze alınmış, maddîliği buna bağlı olarak belirlenmiştir. Sadece manevîlik veya sadece maddîlik, hakikatin bir tarafı ile yetinmek anlamına gelir. Dengeyi bulmak, insanın iki tarafını esas alan bütünlüklü bir eğitimle mümkündür. Tasavvuf geleneğinde bu, mürşitlerin rehberliğinde gerçekleşir.

Tasavvuf geleneği ve bu geleneğin pirleri, insana hakikatli bir nazar hediye eder. Kişi aldığı eğitimle bir nazar edinir ve bu nazarla bakar. Böylece varlığın hakikatini, bütünü görür. Baktığı şeyin bir kendine, bir de Rabbi'ne bakan yüzünün olduğunu bilir. Oysa bugün hayatı bütün haliyle değil parçalayarak karşılayan modern tasavvurun sonucu olarak formal bir zincirden ibaret eğitime dikkat çekmek gerekir. Disiplinlerin ve uzmanlığın aldığı renk, hayata parçacı bir bakışla gitmeyi imliyor. Dikey bir derinlik ama yatay bir körlükten bahsediliyor. Mesela iyi bir doktor ama hayatın diğer bölümlerinde kör, topal... İnsanın eğitiminden çok, insana meslek kazandırmak öngörülüyor. Bunca zahmet ve yarış üniversiteye girip orada bir mesleğin formatını öğrenmek için...

Modern eğitim formu, hayata doğan insana hayatı ve kendisini bildirmek, tanıtmak, keşfettirmek için kurgulanmamış. İnsan bu eğitim formuyla hayatın bütünlüğünü, insan denen "meçhul"u öğrenemiyor. Bugünkü eğitim, insanı araçsallaştıran, mesleklere, fabrikalara eleman yetiştiren bir süreç. Oysa bizim ananevî eğitim tasavvurumuz ise eğitimi hayatın bir bölümüyle sınırlamayıp hayatın bütününe yayar; beşikden mezara kadar devam eden eğitimi öngörür. Hayatın bütünü eğitim konusu yapılır. Bu anlayışa göre insan bilmek ve keşfetmek üzere yaratılmıştır. Kendini bilecek, varlığı tanyacak, böylelikle insan olup hakikate uyanacak ve bu suretle cehalet zincirinden kurtulacaktır. Ananevî olanın inşa ettiği toplumda eğitim, bütün

fikriyle görülürdü. Medrese, tekke vardı ama başka türlü bir eğitimi de mahalle ve sokakta almak mümkündü. Sokağın kendisi ve sokağın vazgeçilmezleri okullarda verilmeyeni verirdi. Anne ve babasından, evinden, gittiği okullardan alamadığını bu adreslerden ediniyordu. Karşısına cami, kıraathane, tekke, dergâh, çıkıyordu. Sokağın, mahallenin ve şehrin tümü okul oluyordu insana. İnsana bütüncül olan ve hayatın tamamını eğitim alanı gören böylesi bir model rehberlik etmelidir. İnsanın sadece akli zekâsına değil, duygusal zekâsına da dikkat eden bir yaklaşım... Selçuklu-Osmanlı deneyimini mümkün kılmış unsurları keşfetmek lazım. Bu pratiklerde hayatın bir kısmı değil, acı ve mutluluğun iç içe geçtiği bir bütünlük vardı. Ananevî kültürümüzün ana damarını oluşturan irfana baktığımda derdin önemsendiği görülür. "Derdim bana derman imiş" denir. Modern eğitim, acılardan soyutlanmış bir hayat öngörür. Varlığın, dolayısıyla hayatın bütünlüğüyle barışık değil, onunla kavgalıdır. Hayatın acı, ağrı, hastalık, yaşlılık tarafı bir günah gibi karşılanır. Modern eğitime dâhil olanlar da bu şekilde görme ve yaşamaya alışır. Hayatın bu tarafının eğitimini alamayan "nahoş" bir şeyle karşılaştığında öylece kalır, hayat kendisine zehir olur. Modern algının tersine irfanî bakış başka bir yerden bakar: Kahrı ve lütfu bir görür.

Yunus, Niyazi Mısri, "Kahrın da lütfun da hoş!" der. Kahrı ve lütfu bir görmeyenin mutlu olma şansı olmaz. Fatih'in türbedarı Amiş Efendi, "Bir şeyin olup olmaması senin nezdinde müsvi (eşit) değilse nakıssın evladım!" der. Peşinde koşulan mutluluk insanı kendinden dışarıya çıkarırken, bir anlamda insana kendini unuttururken, acı ve ağrı insanın yüzünü kendisine çevirmesini, üzerinde düşünmesini mümkün kılar. Felaketlerden geçerek hayatı dersler çıkarılır. Bu bağlamda İslâmî ilimlerde İrfan geleneğine bir bakalım. İslâmî ilimlerde esas olan irfan ve hikmettir.

Günümüz dünyasında İslâm düşüncesi sadece fıkıh olarak algılanmaktadır. Sünniliğin, irfansız ve hikmetsiz salt bir fıkıh ekolü haline indirgenmesine şiddetle karşı çıkmak gerekir. Eriyen ve bir taraftan gizlice Vahhabîleşirken diğer taraftan mealcileşen bir yeni Sünnilik anlayışının sahayı kaplamaya başladığı bir gerçektir. Hâlbuki tasavvuf, İslâm tarihi ve düşüncesinin merkezinde durur, ruhunda dolaşır. Hindistan'da Kuzey Afrika'da Endülü's'te, İran'da tasavvufun izleri görülür. Bir geleneği vardır tasavvufun; İslâm düşüncesinin en otantik yorumlarından. Özellikle tasavvuf terbiyesi almış müderrisler, şeyhülislâmlar olmuştur. Osmanlı medreselerinin kurucusu Davud el-Kayserî, Fusûsu'l-Hikem şerhini, Molla Fenarî de Sadreddin Konevi Hazretleri'nin Miftâhu'l-Gayb eserini şerh etmiştir. Ne zaman ki bu dikkat eksilmiş, şeyhülislâmlık da güç kaybetmiştir. Bugün de bu hassasiyet hayatidir; hukuka indirgenmiş bir dinî dikkat, dindarlığı yaralıyor. Hukuk, asr-ı saadette bugünün İslâm ülkelerinde olduğu kadar öne çıkmamıştır. Yine Selçuklu, Osmanlı pratiğinde hukuk, o kadar da merkezî değildi. Bu gelenek Tasavvufta, marifet ve aşk merkezîleşir ancak bu İslâm'ın temel kaynaklarını kenara itiyor anlamına gelmez. İslâm'ın muamelatını belirleyen hukuk/fıkıhın dikkate alınmadığını söylemek mümkün değildir. Tasavvufun tarihine bakılsa, bunun dışında bir şey görülmez. İrfan kültürümüzün önemli figürlerinden Nasreddin Hoca'nın fıkralarında bile dini salt hukukî yaptırımlar olarak anlayan kişilerle dalga geçilir. Tasavvufun itirazı, dinin hukuka/şekle indirgenmesidir; ruhun, mânâ-

nın ve estetiğin gerekliliğine vurgu yapar. İrfanî gelenek dinin hikmet tarafına da açılır. Dinin felsefesi, irfanı, sanatı ve edebiyatından geçerek başka bir fotoğraf gösterir. Selçuklu-Osmanlı İslâm pratiğinde bu vardı. Hz. Mevlânâ bir medrese hocasıdır ama aynı zamanda aşkın piridir. Varlığın, hayatın ve insanın bütünlüğünü esas alan İslâm, İslâm'ın kalbinden fıskıran irfan, İslâm'a ve irfanına sırtını vererek yaşanmış bir medeniyet, rehberimizdir. Kur'an-ı Kerim, Hz. Peygamber'in mübarek hayatları, İslâm irfanının muhteşem mektepleri; İbn-i Arabî, Hz. Mevlânâ, Yunus Emre, Niyazi-i Mısri... Bunlar sırtımızı vereceğimiz dağlardır, bizi kuran ve bize "değer" katan kaynaklardır.

Hayatın her alanında yardımcı olan İrfani gelenek sosyal problemlerin çözümünde de önemli rol oynamaktadır. Anadolu'yu mayalayan ârifler şu ortak duada buluşur: "Ya Rabbi! Bedenimi o kadar büyüt ki, cehennemin hepsini ben doldurayım, başkasına yer kalmasın." Başkasını cehenneme yazdırmaktan çok onları cehennemden uzak tutan bir dil kullanırlar. Âriflerin Anadolu'ya emirdiği süt budur. Anadolu Müslümanlığı, derviş, eren, alperen gibi kavramlar üzerinden yaşanmıştır. "Cümle varlığın birliği ve kardeşliği" olarak formüleleştirilen tevhidî anlayışın nişanesi bir toplum tecrübesidir. Bu tam da tasavvufun merkezinde duran "vahdet-i vücud"un açılımıdır. Sadece tasavvufî ve ontolojik bir temellendirme değil, aynı zamanda içti-mâi tarafı da olan bir tasavvurdur. Osmanlı'da bu, esas alınmıştır. Müslüman, Hıristiyan, Yahudi, Bektaşî, Alevî, Nakşî, Türk, Kürt, Çerkez gibi farklılıklara saygı duyulmuş, bunların birlikte bir bütün inşa etmeleri sağlanmıştır. Bu dil ve tasavvur bugün için de bir çözüm kaynağıdır. Batıda sorunlar hâlâ Aristoteles'e kadar gidilerek çözüme kavuşturuluyor, biz niye İbn-i Arabî ve Mevlânâ gibi kurucu isimlere başvurmayalım? Toplumsal Birliğin sağlanması yine Tasavvuf ve irfan geleneği ile sağlamak neden mümkün olmasın?

"Anadolu'yu mayalayan ârifler şu ortak duada buluşur: "Ya Rabbi! Bedenimi o kadar büyüt ki, cehennemin hepsini ben doldurayım, başkasına yer kalmasın."

Toplumda bugün düzgün ahlak inşasına ihtiyaç vardır. "Din güzel ahlakıdır," hadis-i şerifinden hareketle, İslam dini içerisinde ahlakın öneminin büyük olduğunu kolaylıkla söyleyebiliriz. Peki, ahlak deyince ne anlamamız gerekir? "Din güzel ahlakıdır," sözünü söyleyen Peygamber Efendimizin işaret etmek istediği nokta şudur: Ahlak, hulk kökünden gelir. Hulk; iyi bir tabiat, iyi bir seciye, düzgün

bir karakter demektir. Bu manada baktığımızda din, “oturmuş bir kimlik inşası” sürecidir ve pedagojik bir mekteptir.

Özellikle modern zamanlarda İslam dini aşırı politize edildi. İslam’ı çok fazla politik ıstılahlarla anlatır olduk. Şüphesiz İslam dininin siyasi görüşleri vardır ama İslam eşittir politika değildir. İslam’ın felsefesi, İslam’ın sanatı, İslam’ın rûhî yönleri, son zamanlarda ikincil plana düştü, boğuldu ve ezildi. İslam hukuk ve siyaset terminolojisi, meselenin bir yönünü öne çıkarırken aslı yönlerini setretmiş, perdelemiş oldu. İslam’ın perdelenmiş yönlerinden biri de ahlak yönüdür. Ahlakı düzgün tutmak, ahlakı inşa etmek o kadar ihmal edildi ki adeta ahaksız bir Müslüman da olunabilir hale geldi! Bu ne demektir? Bir Müslüman belirli ritüellere riayet ediyor; namazını kıyor, orucunu tutuyor ama kul hakkına, komşu hakkına riayete gereken özeni gösteremeyebiliyor. Zira insanlara bir ahlak eğitimi verilmiyor... Oysa ahlak dinin esasıdır. İslamî ritüellerin gayesi, ahlak-ı zemime denen kötü ahlakı, o ritüeller vasıtasıyla Hakk’a yakınlaşarak iyi ahlaka döndürmektir.

Şöyle ki, sahih bir geleneğe bağlı olmayan çağdaş mistik kültler daha çok liderlerinin psiko-patolojik fantazileri ve onlara inanan saf kitlelerin iyi niyetleri üzerine inşa edilirler. Dikkat edilmesi gerekir ki mistik kültler dediğimiz zaman sadece din kalkışlı hareketleri anlamamak lazımdır. Tarih bazı ideolojilerin de benzer çehreye bürünebildiğini göstermiştir. Çünkü bu durum, bu ideolojilerin son kertede dini/mistik bir hale gelmeden kapsayıcı olamamalarından kaynaklanır. İnsan ve hayat, kökenleri itibari ile ilahi olduklarından, insan her şeyi dinleştirmeden, ilahileştirmeden içselleştiremez. Yani insan dini bir varlıktır (homo religious). Bu yüzden Komünizm gibi la-dini bir hareket de olsa, ateizm gibi Tanrı karşıtı bir düşünce dahi olsa, bağlıları katında yüceltmekten kurtulamazlar. Siyasi ideolojilerin yanı sıra, hatta futbol gibi, müzik gibi her alanda buna şahit olunmaktadır. Kutsallık hiyerarşisi doğru ikame edilemediği durumlarda bu gibi yapılar rol çalmaya başlar. Fakat bu ilahlaştırılmalar ve dinleştirmeler, bir tek sahih ilah olduğu ve onun katında bir tek sahih din olduğu gerçeğini deş-

tiremez. Zira “Allah’tan başka ilah yoktur” ve “Allah’ın katında yegâne din İslam’dır”. Hakikat bu iken doğrunun ikame edilmediği yeri de sahtelerin dolduracağını unutmamak gerekir. Zira âlemde boşluk yoktur. İdeolojilerin yanı sıra dinler tarihi de

böylesi gelenek dışı akımlar ve liderler üretmesi açısından münbit bir sahadır. Yukarıda söylediğimiz gibi, ideolojik hareketler nihayetinde dinleşirken bazı dini hareketler de siyasallaşır ve ideolojiye dönüşür. Theodor Herzl’in mesiyani siyonizmi ile Adolf Hitler’in mistik “Beyaz Kartal” hareketini Nazi ideolojisi haline dönüştürmesi, karşıt yönlerden hareket eden böylesi iki mühim hareket örneğidir. 1978 yılında Guyana’da topluca intihar eden Jim Jones’un “Halkın Tapınağı” hareketinden Güney Koreli Moon hareketine kadar, çağımız böylesi pek çok kült hareketlere şahit olmuştur. Sağcı/solcu, çok dindar/az dindar, Türk/Kürt, Sünni/Alevi her zıt gurup bu noktada birleşmiştir. Câmîu’l-ezdâd’ı bize öğreten geleneğin ustalarına selam olsun. Zıtların dahi birleştiği bir metafizik alan demek ki varmış; bunu sizden öğrendik. Mevlana’dan, Yunus’tan bunu öğrendik. Bu dini ve milli şuurla mücehhez hakiki dervişan, arifan, sufiyan ve mücahidan da şehadetleri pahasına bu vatan müdafaasında yerlerini almışlardır. Artık hepimiz yekvücuda. Ama bunu sürdürebilmemiz için yüksek irfanla ve vahdet neşvesiyle hareket etmeliyiz. Çapsız, liyakatsiz, mürâi tipler bu büyük yükü omuzlayamazlar, bu da biline. Bu da sorun içinde ayrı bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Anadolu’da hiçbir tarihi olmayan bu nevezuhur hocalar, Kur’an’da “Allah ve resulüne ve sizden olan ulul’emre itaat edin” ayetini bilmezcesine, “itaat” kavramını sorgulamaya kadar vardılar. “Onların kalpleri vardır aklederler” ayetini hiçe sayarak “aklın yerine kalp malp koyarsanız böyle olur” diyen pek çok geleneksiz ve akli karışık ulema ahkâm kesmeye başladılar. Bu ülkenin normalleşmesi için gereken, yukarıda saydığım iki alandan biri olan din alanındaki normalleşme, ancak yedi asırdır bu toprakların kurucu babaları olan Erenlerin, Ariflerin İslam’ı ile olacaktır. Yoksa ne Şiraziler’in mezhebinin, ne

Lawrence’in kurduduğu mezhebin ve ne de Pensilvanya mezhebinin bu topraklarda tutunma şansı yoktur.

Anadolu İrfanı Ne Anlama Geliyor?

Eğer bir kelime, bir şahıs ya da zümre tarafından kavramlaştırılmış, ona bir anlam yüklenmişse ona böyle düşünemezsin demenin anlamı olmaz. Düşünceyi doğruluğunu tartışmak ise ayrı bir şeydir. Tasavvufta ilmin en yüksek noktası anlamında kullanılan irfan da böyle bir kavramdır. Bazıları onunla dini tecrübeden, imanî ve ameli derinleşmeden hâsıl olan şeksiz şüphesiz imanî ve teslimiyeti anlarlar. İlim irfan sahibi dendiğinde, hem ilmi hem de bu ilmi yaşamakla hâsıl olan meleke haline gelmiş ahlaki davranışları olan insan anlaşılır.

Marifet de irfanla aynı köktendir, ama bazıları ikisi arasında şöyle farklar görürler. Marifet duyularla bilmedir, irfan ise ruhi bir hissedistir. Marifet daha çok sıradan bir bilgiyi anlatır, internet şebekesinden bile alınabilir, irfan ise ancak ruhun şebekesinden kazanılır. Marifet başarıyla/gözle de elde edilebilir, irfan ise ancak basiretle kazanılır. Burada marifet düz bilgiyi ifade eder.

Cemil Meriç isabetle kültürün karşısına irfanı koyar. Benim anladığıma göre kültür insanoğlunun ekip ürettiği bilginin, topluma mal olup önce yaşama biçimi, sonra görüş ve davranış haline gelmiş olan formudur. Bu özelliğiyle kültür sekülerdir. İrfan ise ferdî ve toplumu, insanın kendisinin ürettiği bilgiden önce vahiy bilgisinin oluşturmasıdır.

Tasavvuf ehli irfanı gönlün ve kalbin bilgisi olarak düşünüp, zıddının inkâr olduğunu, bu sebeple de, zıddı cehl olan ilimden daha üstün bulunduğunu söyler. "Müminin ferasetinden korkun, çünkü o baktığında Allah'ın nuruyla bakar" anlamındaki zayıf bir hadiste ve yine "Kulum bana farzlar kadar başka hiçbir şeyle yaklaşamaz. Sonra nafilelerle yaklaşmayı sürdürür, nihayet ben onu severim, sevince de onun gören gözü, işiten kulağı... olurum..." anlamındaki kudsî hasen bir hadiste anlatılan şey marifettir derler.

Buna karşılık Günümüzün İbn Rüşd'ü sayılan Cabirî bilgiyi; bürhanî, beyanî ve irfanî diye üçe ayırırken irfanî bilgiyi İslam'a ait olmayan bir bilgi türü olarak görür, onu sınırları belli olmayan, gnostik, batınî, gizemli, kısaca Hermetik bir bilgi olarak İslam'a dışarıdan ithal edildiğini söyler. Bilindiği gibi İslamî ilimlerde esas olan gizemli, esrarlı ve anlaşılmaz olmamaktır.

Gazalî İhya'da irfan yerine ilm-i mükâşefeden söz eder, Meşarikul-envar adlı kitapçığındaki nurlar teorisi irfanın felsefi bir temellendirmesi gibidir. Ondan kısa bir süre sonra gelen Sühreverdî'nin İşrak'ı ise, tasavvufun masum ve munis bir kavramı olan

irfanı tamamen felsefi alana kaydırır. Gazalî'ninkine, felsefe bulandırılmış bir irfan dersek Sühreverdî'ninkine de irfan bulandırılmış bir felsefe diyebiliriz. İbn Arabî'nin Vahdet-i vücud da yine ağır felsefe kalıbında bir irfan arayışı sayılabilir. Çok daha sonraları gelen İmam Rabbanî ise irfana, zahiri ilimlere karşılık İlm-i batın diyecek ve onu biraz daha saf haline geri götürecektir.

İrfan dediğimiz bilgiden de herkes aynı şeyi anlamıyor. İrfan objektif olmayan seziler ve zevklerden oluşan bir hal ve herkesin irfanı farklı. O halde İslam'ı irfana havale etmek, onu irfan üzerinden tanımlamak izafi/göreceli İslamların ortaya çıkmasına müncer olur, batniliğe götürür. Fiilen de öyle olmuştur ve olmaktadır.

Ayrıca irfanı merkeze alan bir bakış İslam'daki bilgi anlayışının eksenini kaydırır. Çünkü bu, ilmi küçümseyen, onun yerine herkesin kendi sübjektif zevklerini koyan bir anlayıştır. İrfan diye bir bilgi türü icat edip onu ilmin üzerine çıkararak bir müdahaledir.

Gerçekten irfan ilimden üstün müdür? Eğer Kitaba, Sünnete ve bunun doğru anlaşılacağına şüphe etmediğimiz ilk asırlara bakarsak bunun böyle olmadığını görürüz. Adı konmamış olsa da, muhtemelen tasavvufta irfan ya da marifet denen itminan ve hissediş o zaman da vardı ama kimse İslam'ı o halle anlatmıyordu.

Dediğimiz gibi başlangıçta irfan diye bir bilgiden söz edilmiyordu ama kelime olarak marifet vardı. Allah da Resulullah da bilgiyi överlerken 'ilim' diye övmüşlerdi. İlim deyince de ilk asırda Kitap ve onu açıklayan Sünnet bilgisi kastediliyordu. Âlim, bu ikisini yaşayarak bilen insandı. Bunun için çok sonraları Şatbî, kişiyi amele götürmeyen bir bilginin ilim düzeyinde bir bilgi olamayacağını söyleyecektir. Âlime ehli ilim de deniyordu.

Ayette, Allah'tan hakkıyla korkanların âlimler olduğu söylenir. Allah, kendisinden başka ilah olmadığına, kendisiyle birlikte melekleri ve ilim sahiplerini şahit tutar. Müteşabihler gibi anlaşılması zor meselelerde ancak, ilimde son noktaya/rusûh ulaşılmış âlimlerin konuşabileceğinden söz eder. Derecelerini

"Müminin ferasetinden korkun, çünkü o baktığında Allah'ın nuruyla bakar"

yükselttiklerinin ilim sahipleri olduğunu söyler. Bize bilgiyi teşvik eden hadisi şeriflerin tamamı bizden 'ilim' talep etmemizi ister, irfan talep etmemizden söz eden bir tek hadis bulamazsınız. Peygamberlerin varislerinin âlimler olduğu söylenir.

İlk anlamıyla marifet, her hangi bir şeyi sonradan ve sadece bazı özellikleriyle tanımayı anlatır. İlim ise malumu tam ve aslına uygun olarak bilmedir. Bu sebeple Allah'ın marifet kökünden ismi ya da sıfatı yoktur. Yani Allah ârifdir diyemeyiz. Ama ilim kökünden hem isimleri hem sıfatı vardır. Allah Allâm'dır, Alîm'dir, âlimdir. Çünkü O'nun bilgisi sonradan edinilen bir bilgi olmadığı gibi, malumu kısmen bilen eksik bir bilgi de değildir.

Yine bu sebeple Allah'ı hakkıyla tanıyan kimseye de âlimi bilâh denmez, ârifi billah denir. Çünkü kulun Allah hakkındaki bilgisi O'nu bütünüyle kuşatan ilim düzeyinde bir bilgi olamaz, ancak O'nu isimleriyle ve sıfatlarıyla kendi ölçüsünde tanıyan bir marifet olabilir.

Durum bundan ibarettir. Allah'ı isimleriyle ve sıfatlarıyla çok iyi tanıdıktan, ya da gerekli ilmi elde ettikten sonra O'nun varlığı ve birliği konusunda kişide hâsıl olan itminan, zevk ve yakîn, irfan diye isimlenirse, buna kimsenin diyecek bir sözü olamaz. Eğer irfan bu ise makbul ve matlup olan bir haldir. Ama bu hal, keşif ve ilham gibi tamamen şahsi bir hissedistir. İslam, işte bu hali yaşayanın hissettikleri ve yaptıklarıdır, herkes böyle olmaya çalışsın denemez.

**Allah
Allâm'dır,
Alîm'dir,
âlimdir. Çünkü
O'nun bilgisi
sonradan
edinilen bir bilgi
olmadığı gibi,
malumu kısmen
bilen eksik bir
bilgi de değildir.**

Diyamet İşleri Başkan Prof. Dr. Ali ERBAŞ: "Anadolu İrfanı Hikmetli Bir Seziş, İnce Bir Kavrayıştır."

Ali Erbaş 1961 yılında Ordu'nun Kabadüz ilçesi Yeşilyurt Köyü'nde doğdu. İlkokulu köyünde okudu. 1980 yılında Sakarya İmam Hatip Lisesi'nden, 1984 yılında ise Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. Aynı fakültede 1987 yılında "Kur'an'daki Tekrarlar" isimli Tefsir Usulü teziyle Yüksek lisansını, "İlahi Dinlerde Melek İnancı" isimli Dinler Tarihi teziyle de 1993 yılında Doktora-sını tamamladı. Aynı yıl Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dinler Tarihi Anabilim Dalına yardımcı doçent olarak atandı. 1998'de Doçent, 2004'de Profesör oldu. 2006-2011 yıllarında aynı fakültede Dekanlık görevini ifa etti. 1993-2013 yılları arasında Dinler Tarihi, Kur'an-ı Kerim, Dini Musiki dersleri vererek aynı fakültede 20 yıl hocalığı sürdürdü. Ayrıca 10 yıl boyunca Sakarya Üniversitesi Mühendislik Fakültesi'nde Uygarlık Tarihi, Fen Edebiyat Fakültesi'nde ise felsefe dersleri verdi. 2008 yılında başladığı Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Önlisans İlahiyat Fakültesi Genel Koordinatörlük görevini sürdürmektedir. 2011-2017 yıllarında Diyanet İşleri Başkanlığı'nda Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü görevini yürütürken 8 Haziran 2017'de Yalova Üniversitesi Rektörü oldu. 18 Eylül 2017 tarihinde ise Diyanet İşleri Başkanlığı görevine atandı. 4 çocuk babası olan Ali Erbaş, Arapça ve Fransızca bilmektedir.

- İlim Yayma Vakfı'nda kalmış bir öğrenci olarak yurt hayatından ve yurt ilişkilerinden bahsedebilir misiniz? Yurdumuzda hangi yıllarda kaldınız? Bir de yurttaki kaldığınız oda numarasını hatırlıyor musunuz?

İlim Yayma Yurdunda 1980-1983 arasında kaldım. Oda numaram 28 idi. Vefa Bozacısı'na bakan tarafta. Yurdun tek telefon numarası vardı: 205140. Sonradan başına 5 eklendi. İstanbul'un kodu 212 idi. Seksenlerin sonuna doğru Anadolu yakası için 216 kod numarası oluşturuldu. Yurt hayatında Türkiye'nin neredeyse her yerinden ve bazı İslam ülkelerinden arkadaşlarla büyük bir kaynaşma içerisinde çok güzel ve verimli günler oldu bizim için İlim Yayma. 36 yıl geçmiş olmasına rağmen hala dostluğumuzun devam ettiği arkadaşlarımız var. Hele de aynı odada kaldığımız arkadaşlarımızla her karşılaştığımızda paylaştığımız onlarca hatramız var. Askerlik hatırası gibi yurt hatırası da her yad edildiğinde insanı bir zaman tüneli içerisine alıyor ve mutlu ediyor. Her yapılan Vefa Yurdu Mezunlar Buluşmasına hep katılmak istiyordum ancak yoğunluktan katılamıyordum. Bu yıl hem yurttaki buluşmaya hem de geleneksel 1 Ocak kahvaltısına katıldım. 35 senedir görmediğim arkadaşlarımdan bazılarımlı gördüm.

1980-1983 yılları arasında yurdumuzda kalan Sn. Ali Erbaş'ın yurt künye defterindeki görseli.

İlim Yayma sizin için ne ifade ediyor?

İlim Yayma benim için ikinci bir fakültedir. Hangi fakültede olursa olsun bu böyledir. Bunun en önemli sebeplerinden birisi yurdun bulunduğu yerin, İstanbul'un ilim irfan merkezi olmasıdır. Özellikle bizim zamanımızda hem yurttaki hem de yurdun çok yakınlarında devam ettiğimiz dersler olurdu. Başta Emin Saraç hocamızın tefsir, hadis ve şifa dersleri olmak üzere Abdurrahman Gürses, İsmail Biçer hocaların yurttaki ve Beyazı Camii'nde verdiği kıraat dersleri, Fatih'teki pek çok hocanın Arapça dersleri, musiki alanında onlarca üstat. O üstatlardan meşk ettiğimiz ilahiler. Yurt içinden ve yurtdışından gelen ilim adamlarının verdiği konferanslar, paneller ve sempozyumlara katılabilme imkânımız İlim Yayma Vakfı'nın, cemiyetinin ve yurdunun bize sağladığı güzellikler idi. Mümkün mertebe çoğundan istifade etmeye çalıştık.

Mevcut ülke şartları içerisinde İlim Yayma Vakfı'nın nasıl bir rolü vardı? Sıkıntılı dönemlerde İlim Yayma Vakfı Yurdu sığımlacak bir liman olarak görülüyor muydu?

Yurt bizim evimiz, yuvamızdı. Aynı sıcaklığı hissediyorduk Vefa'da. Anadolu'dan gelmiş gariban gençler için hem maddî hem de manevî açıdan çok büyük bir imkândı. Verdiği burslar da çok bereketli idi. Hele de bizim gibi iki kardeş aynı anda üniversite öğrencisi olursa İlim Yaymanın hem yurdunun ve hem de bursunun ne büyük bir imkân olduğu hususu izahtan varestedir. O günün şartlarında bizim için gerçekten büyük imkândı. Emeği geçen, kuruluşundan günümüze katkı sağlayan herkesten Allah razı olsun.

Vefa Dergimizin son üç sayısında, Vakfımızın "İlim, İrfan, İnsan" mottosunu dosya konusu olarak ele alıyoruz. Bu sayımızın konusu ise irfan... Sizce irfan nedir?

Bilindiği gibi Arapça bir kelime olan "irfan"; öğrendi, bildi, tanıdı, ayırt etti, anlamlarına gelen a-r-f fiilinden mastardır ve kavram olarak bilme, anlama, öğrenme, sezme ve kültür manalarına gelmektedir. Terim olarak düşündüğümüzde ise; kalbe ve vicdana dayalı fitri ve insani bir bilgiyi ifade ettiği gibi, doğuştan getirilen duyguların terbiye ile derinleşmesi ve eğitimle zengin-

“Anadolu irfanının” bu topraklarda İslam’la buluşan milletimizin İslam inancını ve ahlakını özümseyerek yaşadığı hayatın içinden gelen hikmetli bir sezgi ve ince bir kavrayış olduğunu düşünüyorum.”

”

leşmesi sayesinde ortaya çıkan bir hakikat bilgisi olarak da anlaşılmalıdır.

İslam’ın ilk dönemlerinde “irfan” kavramı üzerinden bir bilgidен söz edilmemekle beraber bu manayı kapsayan ve aynı kökten gelen marifet kelimesi kullanılmıştır. Kur’an’da doğrudan irfan ve marifet kelimesi yer almamakta, ancak a-r-f fiili türevleriyle birlikte 20 yerde geçmektedir. Yine, söz konusu fiilin dışında Kur’an’da urf, maruf ve arafat gibi kelimeler de yer almaktadır.

Son yıllarda daha sık kullanılan irfan ifadesini, “varoluşun ve hayatın hakikatine vâkıf olmak ve varlık ile ilişkisini bu gerçeğe göre düzenlemek”, şeklinde anlamak doğru olacaktır, diye düşünüyorum.

Anadolu merkezli düşündüğümüzde bu coğrafyanın kültürü içinde önemli bir anlam ifade eden kavramlardan biri de irfan kavramıdır. Zira Anadolu’da yaşanan ve irfan kelimesiyle ifade edilen kültüre baktığımızda akıl-kalp, düşünce-ahlak bütünlüğü içinde, edep ve nezaketle bezenmiş, yaratandan ötürü yaratılan seven bir anlayışı görmekteyiz. Esasında bugün bütün bir insanlık tam da böyle bir bakış açısı ve ahlaka muhtaçtır.

İlim, hikmet ve irfan denkleminde cemaat, tarikat vb. hareketlerin irfanın kazanımındaki rolü nedir?

Toplumsal hayatımız için ilim, hikmet ve irfan kavramlarının her biri oldukça

önemli bir boyutu ve ahlaki ifade etmektedir. Bu kavramların hayata yansımalarının görülebilmesi için öncelikle insanın kendi temiz fitratına yani özüne dönmesi gerekmektedir. Ardından söz konusu değerlerle hayatın yeniden inşası için doğru bilgi ve metotlarla hareket eden samimi ve adanmış yüreklere ihtiyaç vardır.

İnsan düzleminde biz ve ötekiler ayrımının olduğu, herkesin kendi düşüncesini yegâne doğru olarak başkalarına dikte ettiği ve kişisel beklentilerin insani değerlerin önüne geçtiği bir hayatın içinde “irfan” ahlakından söz etmek mümkün olmayacaktır. Dolayısıyla sorunuzda ifade ettiğiniz topluluklar ve bu manada güncel ifadesiyle dini görünümlü teşekküller, hakikat ve ahlak tekelliliği yapmadan herkesin huzur ve güven içinde yaşayabileceği bir dünya için gayret ederse bu hepimiz ve geleceğimiz için büyük bir kazanım ve iyilik olacaktır. Bu manada, ilim, irfan ve hikmete dayalı bir öğretiyi, saygı, sevgi ve güzel ahlaka dayalı bir davranışı merkeze alan ve bu doğrultuda gayret eden topluluklar irfan geleneğinin yaşatılmasına da çok büyük katkı sağlayacaktır.

Zira özellikle İslam coğrafyasında ırk, inanç, mezhep, meşrep, ideoloji üzerinden fitne ve tefrika oluşturulmaya çalışıldığı günümüzde irfan kelimesinin çağrıştırdığı derinlik ve müsamahaya katkı sunmak oldukça önemlidir. Ben bu topraklarda bu manada köklü bir geleneğin ve güçlü bir zeminin olduğunu düşünüyorum. Şimdi hepimize düşen bu zemini beraberce daha

çok sahiplenmek ve daha güçlü ve kuşatıcı hale getirmektir.

Anadolu irfanı nedir? Bu kadim topraklarda Anadolu irfanı nasıl doğmuştur? Anadolu’da bilgi nasıl üretilir?

Elbette farklı tanımlar ve bakış açıları olabilir ama ben “Anadolu irfanının” bu topraklarda İslam’la buluşan milletimizin İslam inancını ve ahlakını özümseyerek yaşadığı hayatın içinden gelen hikmetli bir sezgi ve ince bir kavrayış olduğunu düşünüyorum. Bu yaşam biçiminin merkezinde öncelikle sahil itikat, doğru bilgi, ihlasla ibadet, samimiyet ve dürüstlük, güzel ahlak ve selim bir kalp vardır.

Bu manada Anadolu irfanı; toprağı vatan yapan, soyları, boyları, fertleri, kabileleri, etnik unsurları millet paydasında birleştiren, müşterek hisleri kuvvetlendiren, yaratana itaat ve yaratılana merhameti esas alan, Anadolu’yu küfürden, hurafe ve sapmalardan koruyan değerlerden ayrı düşünülemez.

Farklılıkları, ayırıcı ve parçalayıcı bir etken olarak değil, bir zenginlik kabul eden Anadolu irfanı, değişik ırk, dil, din, mezhep ve görüşlere sahip insanlarla karşılıklı hoşgörü içerisinde yaşamayı, sosyal ilişkilerde başka-

larını kendinden önce düşünmeyi ve şefkat ve merhameti esas alır.

Anadolu irfanı bilgi, hikmet ve ahlakı bir bütünlük içinde ele almıştır. Selçuklu ve Osmanlı entelektüel kaynakları, menkıbeler ve şifahi kültür, Mevlana, Yunus Emre, Hacıbektaş, Ahi Evran ve Nasrettin Hoca gibi sembol şahsiyetlerin kendi alanlarına göre sergiledikleri davranışlar ve kullandıkları hikmet dili, fütüvvet ve ahilik kültürü bu irfanı beslemiş ve günümüze taşımıştır. Bugün de söz konusu irfanın ve hasletlerin yaşamasına ve yaşatılmasına katkı sunmak hepimiz için önemli bir sorumluluktur.

İrfan ile tasavvuf ilişkisinden bahsedebilir misiniz?

İrfan kavramının zaman zaman içerik ve uygulamalar bakımından tasavvuf ile eş anlamlı olarak kullanıldığı olmuştur. İslam düşüncesindeki tasavvuf geleneğinin irfanî anlayış ve boyuta sahip olmasının esasında onu bir takım yanlış anlayışlardan da koruduğunu söylemek mümkündür. Dolayısıyla bu topraklarda neşvü nema bulan ve kurumsallaşan tasavvufî anlayışların irfanî bir dünyaya da sahip olmaları oldukça önemlidir ve önemsenmelidir.

“Dini görünümlü teşekkürler, hakikat ve ahlak tekelciliği yapmadan herkesin huzur ve güven içinde yaşayabileceği bir dünya için gayret ederse bu hepimiz ve geleceğimiz için büyük bir kazanım ve iyilik olacaktır.”

Tasavvuf için bazen ahlak eğitimi, bazen ruh terbiyesi ve bazen de nefis tezkiyesi ifadesi kullanılmıştır. İrfana ve marifete her zaman büyük önem veren ve kendini bu yola adayan tasavvuf büyüklerinin arifler, ehli irfan, ehli marifet olarak isimlendirilmesi, irfan kavramının tasavvuf erbabınca sahiplenildiğinin göstergesidir. Nihayetinde, tasavvuf edep ve nezakete, irfan saygı ve ferasete, ilim hayata ve ahlaka dönüştüğünde dünyamız da ahiretimiz de mamur olacaktır.

İrfanî yönü bulunmayan bilgi ve bilim adamını irfan çevresinde nasıl değerlendirebiliriz?

Bilgi ve irfanı, yaşanan hayatta bütünleşen iki değer olarak görmek sanırım en doğru yaklaşım olur. İrfan kelimesinde içsel ve bireysel boyut öne çıkarken, bilgi daha nesnel ve somut bir alanı ifade etmektedir. İslam inancında maddi ve manevi hayatın sınırlarını Kur'an ve sünnet belirlemektedir. Dolayısıyla, olumlu manada ele aldığımız, irfan, bilgi, tasavvuf gibi kavramların her biri İslam'ın temel ilkeleri çerçevesinde ele alınıp tanımlandığında bir karşıtlık ya da çelişki söz konusu olmayacaktır. Bu manada her ne kadar ilim ve irfan kavramları iki farklı disiplin gibi algılsa da davranış ekseninde birbirini tamamlayan kavramlardır.

Bir başka açıdan bakıldığında, bilginin ahlaka dönüşmemesi yaşadığımız çağın büyük krizlerinin en temel sebeplerinden biridir. Çözüm ise her zaman söylediğimiz gibi, ilim-irfan, bilgi-hikmet ekseninde ahlakın ve dünyanın yeniden inşa edilmesidir. Bunun için de hepimiz, iman, kulluk ve sorumluluk bilinciyle elimizden geleni yapmakla mükellefiz.

Değerli Hocam, röportaj talebimizi kabul edip bize zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz.

Ben de size teşekkür ediyorum.

*Vakfımızın Mütevelli Heyeti Başkan Vekili Sn. N. Bilal Erdoğan, Başkan Erbaş'a Vefa'daki İbnülemin Mahmut Kemal İnal Yurdu'nda öğrenci olarak kaldığı döneme ait yurt kütük defterinde bulunan kayıt bilgisinin görüntüsünü takdim ediyor.

Ankara İrtibat Ofisimiz Açıldı

8 Mayıs 2019 Çarşamba günü Ankara Ulus Hacı Bayram'da bulunan İlim Yayma Vakfı ve Vefa İlim Yayma Mezunlar Derneği irtibat ofisinin açılışı yapıldı. Açılışa Ak Parti Genel Başkan Vekili Prof. Dr. Numan Kurtulmuş, Cumhurbaşkanı Danışmanı İsrail Kışla, İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyeti Başkan Vekili Necmeddin Bilal Erdoğan, İlim Yayma Mezunlar Derneği başkanı Murat Mücahit Yentür, Dernek Ankara temsilcisi Fatih Maden ve birçok mezun ve mensubumuz katıldı. İrtibat ofisimiz, mezunlarımızın ve mensuplarımızın buluşacakları, birbirleriyle hasret giderecekleri Hacıbayram'ın manevi havasını teneffüs edecekleri nezih bir mekan olacak.

Ömrünü Hizmete Adanmış Bir İnsan: *Kurucumuz Prof. Dr. Nevzat Yalçıntaş'ın Ardından*

Vefat etmiş bir insanın arkasından yazı yazmak zor. Hele bu insan babanızsa size verilen bu vazife iyice zor ve hüznü bir hâle geliyor. O birçoklarının gözünde Nevzat Hoca'ydı, bazıları için TRT, DPT gibi devlet kurumlarında, İslami Kalkınma Bankası'nda veya TBMM çatısı altında parlamenter olarak beraber çalıştıkları mesai arkadaşıydı, benim için ise tüm bu özelliklerinin yanında varlık vesilem ve yol göstericimdi.

Rahmetli babamın hayat yolculuğu 1933 yılında genç Cumhuriyet Ankara'sında başlamış. 10 kardeşten biri olarak kalabalık bir evde geçmiş çocukluğu. Sanırım onun en temel kişilik özelliklerinden biri olan uzlaşmacı yanı ve kimseyi incitmeme prensibi ona bu aile ortamından kalan bir miras olmuş. O yılların fakir ama heyecanlı Ankara Hacıbayram'ın da dokuz kardeş, bir anne ve bir baba ile beraber aynı evde büyümek kendisine beraber yaşamak kültürünü ve farklılıkların aslında zenginlik olduğunu çok küçük yaşta öğretmiş.

Bu çerçevede kendisinin en merak uyandıran anlarından biri Londra'da Muhammed Ali Clay ile karşılaşmasıdır. 1963 Haziran'ında daha yeni Müslüman olmuş olan Muhammed Ali İngiliz boksör Henry Cooper ile unvan maçı yapmak için Londra'ya gelir. O sırada Dr. Yalçıntaş Londra'da, London School of Economics'de doçentlik çalışmaları yapmaktadır. Müslümanların kültürel faaliyetler yaptığı Londra Kültür Merkezi de Muhammed Ali'yi ağırlamaktadır ve kendisiyle ilgilenmesi için babamı davet ederler. Nevzat Hoca, Muhammed Ali'nin kaldığı otele gider ve lobide karşılaşırlar, kucaklaşırlar. Birdenbire Muhammed Ali'nin gözlerinden pıtır pıtır yaşlar dökülmeye başlar. Babam şaşırır ve "Sizi üzecek bir şey mi yaptım?" diye kendisine sorar. "Hayır, bunlar mutluluk gözyaşları" diye cevap verir Muhammed Ali ve unutulmayacak şu sözleri söyler "Şu yaşındayım, bana sarılan ilk beyaz adam sizsiniz!" Daha sonra babam, Muhammed Ali ve yanındaki arkadaşları hep beraber odaya çıkarlar. Muhammed Ali daha yeni Müslüman olduğunu fakat Müslümanlığı açıkça ilan etmediğini, ettiği takdirde kendisini hiçbir unvan maçına çıkarmayacaklarını söyler. Babam da onlara namaz dualarını anlatır, yatak çarşaflarını yere sererler ve tatbiki olarak iki rekât namaz kılarlar.

Üniversite tahsil hayatını Fransa'da doktora yaparak tamamlamış olan babamın bugünün dünyasında sıra dışı olarak algılanabilecek alışkanlıkları vardı. Örneğin araba sürmeyi bilmezdi, kredi kartı yoktu ve cep telefonu kullanmazdı. Fransa'da

doktora yaparken arkadaşları ile ödünç aldığı bir arabayı kullanırken kaza yaptığını ve o günden sonra direksiyona elini sürmediğini söylerdi. Kredi kartını ise insanı, olmayan parasını harcamaya teşvik ettiği ve para harcamayı kolaylaştırdığı, israfa sebebiyet verdiği düşüncesiyle kullanmayı doğru bulmazdı. Cep telefonunun insanın mahremiyetini ihlal ettiğine inanırdı. Arayanlar kendisine ya ev telefonundan ya da yanından hiç ayrılmayan sadık özel kalemi Nevzat Gökalp Bey'in cep telefonundan ulaşmaya çalışırdı.

Hak, hukuk ve adalet en çok önemseydiği ve kesinlikle taviz vermediği kavramlardı. Onuruna çok düşküdü ve bu yüzden hiç kimse-den kendisi veya bizim için bir şey istemezdi. Bana da sık sık "Oğlum kimseden bir şey isteme, hayatta hiçbir şey yüzünü eğdiğine değmez." derdi. Bu duruşunun en somut örneğini Sincan Cezaevi'nde yaşadığım 40 günlük tutukluluk süremde gördüm.

*Hak, hukuk ve
adalet en çok
önemsediği
ve kesinlikle
taviz vermediği
kavramlardı.
Onuruna çok
düşkündü ve
bu yüzden hiç
kimseden kendisi
veya bizim için
bir şey istemezdi.
Bana da sık sık
“Oğlum kimseden
bir şey isteme,
hayatta hiçbir şey
yüzümü eğdiğine
değmez.” derdi.*

Hoca tahsilini bitirip Türkiye'ye döndüğünde Devlet Su İşleri'nde rahmetli Süleyman Demirel'in yanında çalışmaya başlamış. Kendisi Süleyman Bey'i severdi ve ilk onun yanında devlet memurluğuna başladığından dolayı bu ilişkisini önemserdi. Babamın önem verdiği başka bir özellik ise vefayı. Bizlere hep "Evladım insan çevresine karşı vefalı olmalıdır, arkadaşlarını sakın ne düşünlerinde ne de cenazelerinde yalnız bırakma, insan arkadaşını en çok bu zamanlarda yanında görmek ister." derdi. Babamın vefa duygusunu 12 Eylül Darbesi'nde Süleyman Bey vasıtasıyla daha iyi görecektim.

12 Eylül 1980 Askeri Darbesi'nin hemen sonrasıydı. Süleyman Demirel, Deniz Baykal ve Hüsamettin Cindoruk ile birlikte darbe hükümeti tarafından Zincirbozan'daki askeri bir tesiste gözaltında tutuluyorlardı. Babam o günün şartlarında tüm bir gün uğraştı ve Süleyman Bey'e telefon ile ulaştı. Hâlini hatırlıyordu, moral verici cümleler söyledi ve "Ağabey üzülme, bu günler de elbette geçecektir." dedi. Telefonu kapatırken de önce bir arzusu olup olmadığını sordu, sonra da her zaman yanımdayım diyerek telefonu kapattı. Ben çok şaşırılmıştım. Kendisine "Baba bu telefon mutlaka dinleniyordur, sen böyle şeyler söyledin, ya şimdi seni de tutuklarsa?" diye sordum. Bana "Evladım, dostluk asıl böyle günde belli olur, iktidardayken herkes senin etrafında pervane olur, gerçek dost sen düştüğün zaman yanında olandır. Ben devlette ilk Süleyman Bey'in yanında çalışmaya başladım, benim üzerimde hakkı vardır." demişti.

Babamın yurt dışındaki Müslümanlarla her zaman çok yakın ilişkisi oldu. Avrupa'daki Müslümanları bir araya getirip onlara Avrupa Müslümanları Birliği'ni (EMU) kurdurdu ve onursal başkanlığı yaptı. Özellikle milletvekilliği döneminde birçok defa Türk Cumhuriyetlerine seyahatleri oldu, hem oradaki Müslüman halklarla temas kurdu, hem de bu halkların Türkiye'de yaşayan akrabalarına, özellikle Uygur Türklerine, çok destek oldu. Benim gözümde Bahçesaray'da yıllar sonra okunan ilk ezan ve onun imametinde kılınan namaz tarihi bir olaydır.

Nevzat Hoca 1991 yılında bir grup arkadaşı ile Kırım'a gider ve Kırım Tatarları Lideri Mustafa Cemil Kırımoglu'nu ziyaret eder. Bu gezi esnasında yolları Osmanlı Kırımı'nın başkenti Bahçesaray'a düşer. Hem Kırımlı olmayan Türkiye Türklerinden hem de Kırım Türklerinden oluşan heyet iki otobüsle Bahçesaray'a gider ve ilk olarak müze olarak kullanılan Giray Sarayı'nı gezmek ister. Hâlâ Sovyet rejimi devam ettiğinden Rus askerler önce izin vermek istemezler ama Kırım Tatarı olan saray müdürünün araya girmesiyle iş tatlıya bağlanır ve saray gezilmeye başlanır. Tam bu esnada öğle namazının geçmek üzere olduğunu fark eden babam namaz kılmak için oradaki Kırım Türkleri'ne seccade bulup bulamayacaklarını sorar. Bunun üzerine hocanın ne istediğini tam anlayamayan Tatarlar yakındaki yeni restore edilmiş Tahtalı Mescid'ten tüm seccadeleri getirirler ve sarayın avlusuna sererler. Seccadeleri gören heyet üyeleri de büyük bir heyecanla avludaki çeşmenin başına geçerek abdest

almaya başlarlar. Heyetteki bu sıra dışı hareketliliği gören iki silahlı Rus askeri avluya inerler ama bir müdahalede bulunmazlar. Kendisi iki rekât namaz kılacakken olayın bu şekil aldığını gören Nevzat Hoca bunu Allah (c.c.)'ın bir takdiri olarak görür ve arkadaşlarından ezan okumalarını ister. İki kişi gönüllü olur. Sarayın içindeki cami 75 yıldır kullanılmadığı için minaresi yıkık döküktür. Buna rağmen minareye çıkılır ve iki müezzin karşılıklı olarak ezanı okur. Daha sonra babamın anlattığı, bu ezan Bahçesaray halkı arasında büyük heyecana sebep olmuş, çünkü 75 sene sonra Bahçesaray'da, hem de Giray Sarayı Camii'nden okunan ilk ezanmış. Daha sonra kendisi imam olmuş ve kırk kırklar içinde namaz kılınmış. Heyette bulunan Cumhuriyet Gazetesi'nden bir muhabir de bu anı fotoğraflamış. Bu haber Cumhuriyet Gazetesi'nde "Kırım'da 75 sene sonra kılınan namaz" başlığı ile verilmiş. Daha sonra hem diğer gazeteler hem de Altınoluk Dergisi konuyu işlemiş.

Yurt dışında Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin görevlendirilmesi ile yerine getirdiği bir görev ise İslami Araştırma ve Eğitim Kurumu'nun (Islamic Research and Training Institute, IRTI) kurucu genel müdürlüğü idi. Merkezi Suudi Arabistan'ın Cidde kentinde bulunan İslami Kalkınma Bankası, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu, Müslüman ülkeler tarafından kurulmuş ve amacı üye ülkelerdeki kalkınma projelerine finans sağlamak olan bir kalkınma bankasıdır. Üye ülkeler, o zamanlar yeni yeni gelişmekte olan İslami bankacılığın esaslarını belirlemek ve İslami finans kurumlarını yaygınlaştırmak için bir kurum kurmaya karar verirler ve böylece IRTI doğar. IRTI'nin kurucu genel müdürlüğüne de Türkiye tarafından atanan Prof. Dr. Nevzat Yalçıntaş getirilir. Cidde'de görev yaptığı yıllarda (1982-1986) babam Suud kraliyet ailesi de dahil olmak üzere çok güzel dostluklar kurdu. Bu kurulan dostlukların meyvesi daha sonra kurtarılan hayatlar olarak bizlere geri döndü.

1995 yılında 46 Türk tır şoförü kamyonlarına gizledikleri uyuşturucu hapları Suudi Arabistan'a sokarken yakalanırlar ve idama mahkûm edilirler. Bunun üzerine Prof. Yalçıntaş, dönemin cumhurbaşkanı ve başbakanı tarafından idamların infaz edilmemesi için Suudi Arabistan kralına özel elçi olarak gönderilir. Cidde'de Prof. Yalçıntaş ve büyükelçimiz, daha sonra kral olacak Prens Abdullah tarafından kabul edilir ve yaklaşık yarım saat süren bir görüşme olur. Bu görüşme neticesinde vatandaşlarımızın hepsi afolurlar ve sağ salım yurda dönerler.

Rahmetli babamın kariyerinin bir evresi de üniversite hocalığından sonra milletvekilliği oldu. Önce Fazilet Partisi daha

sonra da Adalet ve Kalkınma Partisi üyesi olarak TBMM çatısı altında görev yaptı. Bu görevleri esnasında Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) başkan yardımcılığına da seçildi.

Bana sorarsanız herhâlde onun en önemli özelliği, bedeli ne olursa olsun, prensiplerinden hiç taviz vermemesi ve Allah'a tam teslim olmasıydı. Bunun en net örneğini 2000 yılında yapılan onuncu cumhurbaşkanlığı seçiminde gördüm. Kendisi, birçok dostunun ve ailesi olarak bizlerin çok şiddetli itirazlarına rağmen cumhurbaşkanlığına adaylığını koymuştu. Parlamen-toda bulunan tüm partiler, kendi partisi olan Fazilet Partisi de dâhil olmak üzere, Ahmet Necdet Sezer'i ortak cumhurbaşkanı adayı olarak gösterdikleri için kazanma şansı hiç yoktu. Bunu bile bile neden adaylığını koyduğunu sorduğumda bana şu cevabı vermişti:

“Ben bu seçime kazanma hırsı ile girmiyorum. Bu sürecin beni çok yıpratacağı da biliyorum. Fakat Necdet Bey doğru bir isim değildir. Yarın bir gün vicdanıma sorduğumda veya yahut hesap gününde bana ‘Sen yetkili bir konumdaydın, neden hiçbir şey yapmadın?’ denirse ‘Ben elimden gelenin en fazlasını yaptım, hiç kimsenin çıkmadığı zaman ortaya çıktım.’ diye cevap verebilmek için adayım ben. Milletvekili sıfatıyla hiçbir şey yapmadan bu yanı sıra seyirci kalamam, vebali vardır. Biz insan olarak nedenden sorumlu değiliz, bizim sorumluluğumuz doğru olanı yapmakla sınırlıdır. Neticenin ne olacağına ise Allah karar verir.”

Milletvekilliğinden sonra, artık üniversiteden de emekli olmasına rağmen, Nevzat Hoca çalışmalarına hiç ara vermedi. Yazılar yazdı, konuşmalar yaptı, memleket meselelerini takip etti ve her ortamda doğru bildiğini bıkmıyıp usanmadan söyledi. Haziran 2012'de Ülker Grubu'nun kurucusu Sabri Ülker vefat etti. Babamla beraber rahmetli Sabri Bey'in evine taziyeye gitmiştik. Arap Baharı başlamış, Suriye karışmıştı. O zamanki hükümet Suriye meselesinde aktif bir politika izliyordu fakat babam uygulanan politikanın yanlış olduğunu düşünüyor ve bunu da her fırsatta dile getiriyordu. Biraz sonra taziyeye dönemin dışişleri bakanı da geldi. Babam hemen bakanın yanına gitti ve bütün taziyeye gelen kalabalığın ortasında uzun uzun uygulanan Suriye politikasının neden yanlış olduğunu anlattı. Sayın bakan kendisini sözünü hiç kesmeden sakince dinledi ve bitirince “Hocam bahsettiğiniz tüm mahzurların farkındayız, tedbirlerini de alıyoruz, inşallah Türkiye için çok hayırlı neticeler elde edeceğiz.” dedi ve konuyu kapattı. Fakat Nevzat Hoca bu kısa cevaptan hiç tatmin olmamıştı. Gerçi orada başka bir şey demedi ama eve dönerken yol boyu arabada neler olabileceğini bana anlatmaya devam etti. Ve zaman kendisini haklı çıkardı.

Rahmetli babam bir çok sivil toplum kuruluşunun yanında İlim Yayma Vakfı'nın da 1973 yılındaki ilk kurucularından biriydi. İlim Yayma ailesinin bir üyesi olmaktan onur duyardı. 2017 yılındaki vefatına kadar İlim Yayma Vakfı'nın çalışmalarına her daim destek verdi. Vefatıyla birlikte vakıftaki hizmet görevini bendenize devretmiş oldu.

İki yakın dost, iki meslektaş, iki güzel insan Prof. Dr. Sabahattin Zaim ve Prof. Dr. Nevzat Yalçıntaş hem yetiştirdikleri öğrencilerle hem de yaptıkları ile Türkiye'de bir döneme damgalarını vurdular. İnşallah izlerinden yürüyenler her bakımdan onları geçecek çalışmalara imza atacaklar ve Türkiye'yi çok daha aydınlık yarımlara taşıyacaklardır. Tüm bu fedakâr hocalarımızın ruhları şad, mekânları cennet olsun.

Babamın bizlere bıraktığı vasiyeti, hayat görüşünün bir özeti olduğundan ve bir anlamda tüm öğrencilerine vasiyeti olarak gördüğümünden, paylaşmak isterim;

*Vasiyetim
2 Kasım 2015
Nişantaşı, İstanbul*

Ben, 1933 Ankara doğumlu Nevzat Yalçıntaş, vefatım hâlinde, ilgililere, ailem, çocuklarım, yakın akrabalarım, dostlarım ve arkadaşlarıma aşağıdaki hususları vasiyet ediyorum;

1-Terekenin taksimi

“Bu kısımda rahmetli babam sahip olduğu dört adet gayr-i menkulün nasıl taksim edilmesini arzusu ettiğini yazmış”

2-Çocuklarım annelerini hiçbir vesile ile üzmesinler ve onu asla yalnız bırakmasınlar, birbirlerine sahip çıksınlar.

3-Kendilerinin oturdukları evleri satmayacaklar ve çocuklarına miras bırakacaklardır. Evlatlarının o evlerde doğup büyüdüğünü unutmasınlar.

4-Beş vakit namazlarını terk etmeyecekler.

5-Mer'i ve şer'i kanun ve kurallardan asla ayrılmamalı, milletimizin ve ümmetimizin sevgisi ile dolu olup onların yücelmesi için gayret göstermeli, çocuklarını da öyle yetiştirmelidirler.

Bütün bu yukardaki hususların aynen uygulanması arzumdur.

Selâmün Aleyküm

*Prof. Dr. Nevzat Yalçıntaş
Eski İstanbul Milletvekili*

Kurucumuz Merhum Mustafa Kalaycıoğlu: "Ben Cami ve Cemaat Aşığı Bir İnsanıım"

Mustafa Kalaycıoğlu Kimdir?

1923 yılında Girit Adası'nda doğdu. O esnada yapılan mübadele sebebiyle daha 6 aylıkken Girit Müslümanları olarak Girit'ten ayrılarak İzmir'e, kısa bir süre sonra da İstanbul'a yerleşti. Kabataş Lisesi'ni bitirip müteakiben Sultan Ahmet Yüksek Ekonomi ve Ticaret Okulu'ndan 1950 senesinde mezun oldu.

Yaptığı piyasa araştırmalarından sonra 1955 senesinde Doğu Batı Metal Şirketi'ni kurarak ticari faaliyetlerine başlamış oldu. 1963 senesinde arkadaş grubuyla Feniş Alüminyum Şirketi'ni kurarak kısa zamanda modern alüminyum tesisi- ni çalıştırarak faaliyete geçirdi. 10 sene içerisinde Feniş bünyesinde 6 adet firma ilavesiyle holding hâline gelerek ticari faaliyetlerini sürdürdü. 1990 yılında, kardeşinin vefatından sonra Feniş'teki görevi devredip ilk kurduğu ve o dönemde hâlen faaliyetine devam eden Doğu Batı Şirketi'ne geri döndü.

İlim Yayma Vakfı'nda ve birçok sivil toplum kuruluşunda kurucu olarak yer aldı. 1955 senesinde evlenen ve 3 çocuk babası olan Kalaycıoğlu, 12 Haziran 2019 tarihinde vefat etmiştir.

-Mustafa Bey, bizi kabul ettiğiniz için çok teşekkür ederiz. Cumhuriyetle yaştırsınız. Muhafazakâr vakıf ve derneklerin birçoğunun gerek kuruluşunda gerekse yürütülmesinde görevler almışsınız. Aileniz Girit'ten göçmüş, sanırım İstiklâl Harbi sırasında. Buradan başlayıp hayat hikâyenizi dinlemek isteriz.

Girit'te ailemiz tanınmıyor ve biliniyordu efendim. Aynı zamanda şahsiyet sahibi olması bakımından da yakınlık görüyordu. Tabii mübadelede bir harp çıkınca Türkiye'den oraya, oradan Türkiye'ye bir göç mevzuu olacaktı. Sıra bize geldi. Bizi tercihen Türkiye'ye gönderdiler. Ben o zaman 6 aylık falanmışım zannedersem. Küçük yaşta geldim diyebilirim. Bize gideceksiniz diye bildirdiler. Buraya gelirken ilk önce İzmir'e geldik zannedersem. O zaman babam sağ idi. O zaman ailenin tek erkek evladı olmam bakımından bana çok önem veriyorlardı. Ben de faal bir durumda bulunuyordum. İzmir'de bir süre kaldık. Orada da babamın iş itibarıyla yakınları, tanıdıkları olduğu için onun yanında kendisine yardımcı olmaya çalıştım. İzmir'de bir

nevi oyalanmış olduk. Fazla uzun kalmadık, Ayvalık'a geçtik. Ayvalık'ta ben biraz daha hareketli hale gelmiştim ve babamın yardımcısı olarak kendisine hizmet etme bakımından bir sağ kol mesabesinde ona yararlı olmaya gayret ettim. Kurmuş olduğu bir yağ fabrikası vardı. Velhasıl oradaki çalışmalarım tamamen ticarete matuf bir nosyon ifade ediyordu.

-Eğitim süreciniz nasıl oldu ve vakıf hayatınız nasıl başladı?

Ayvalık'ta pek olmadı. Ama iş bakımından babama yardım ettim. Fabrikasında faydalı ve yararlı bir şekilde hizmetlerde bulundum. Ondan sonra durumlar icap ettiği için tahmin ediyorum ki İstanbul'a geldik. İstanbul'da bizim hissedar olmuş olduğumuz Perşembe pazarında bir iş hanı vardı. Oranın o zaman en işlek ve ticaretin faal olduğu bir semt olması bakımından bir şeyler yapmaya gayret ettim. Ben o zaman biraz daha büyümüşüm ve tecrübeli bir iş adamı olarak orada adım atmış oldum. Yapılacak işler var ama daha yeni olduğum için bunun ne tarzda yapılacağına dair bir hüküm sahibi olamadım. Ama benim iş yerimin

olduğu semt aynı zamanda ticari bakımdan temayüz etmiş olan bir yerdi. Gelen gidenlere dikkat ediyorum. Çocuklar var, bunlar hem okuyup hem çalışan insanlar. Dikkatimi çekti, bu çocukların bilhassa dini bakımdan camiye müdavim

*Bu söyleşi merhum Mustafa Kalaycıoğlu'nun 12 Haziran 2019 tarihindeki vefatından bir yıl önce gerçekleştirilmiştir.

kişiler olmaları hoşuma gitti. Girit'te benim büyük babam mutasavvıftı. Dini bakımdan çok çevresi olan ve böyle bir sıfat kazanmış olan kişiydi. Biraz bana da bulaşmıştı. Perşembe pazarında bu talebeler dikkatimi çekti. Bunlar sözleşmişçesine devamlı camiye gidiyorlar. Benim iş yerim camiye yakın olduğundan onları görebiliyordum. Oyalanmak için değil hakikaten hissederek camiye gidiyorlardı. Sonra arkadaşlarla bu talebelere yardımcı olalım, sahip çıkalım dedik. Ve nasıl olabilir diye düşündük. Onlarla temaslarımız oldu. Siz de gelirsiniz, hem yardımcı olursunuz hem de faydalanmış olursunuz dedik. İlgilenmeye başladık.

sun dedik. Onlar da sevindiler, memnun oldular. Baktık ki çocuklar çok başarılı, feyizli, inançlı. Tam bizim aradığımız kimseler diye düşündük. Resmi bakımdan nasıl faydalı olabiliriz diye araştırmaya başladık. Bize dediler ki bir vakıf kurarsanız o zaman vakıf olarak sahip çıkmış olursunuz. Vakıf kurabilmek için vakıflar müdürlüğüne müracaat gerekiyor. Bunun için de bir bedel ödemeniz lazım. Ne gibi formaliteler gerekirse size yardımcı oluruz dediler. Sonra baktık arkadaşların paraları yok. Nasıl yapalım dediler. Şayet bir mülk gösterirseniz paraya çevrilmesi neticesinde, vakıf kurulması için şu kadar miktar bir bedeli vakıf için ödemiş oluyorsunuz. O zaman vakfı

zaman vakıflarda hissedar olursunuz, siz de bu vakfın kurucusu olarak destek alırsınız ve resmi bir vakıf olarak himaye edirsiniz dediler. Bizim oturduğumuz bir ev vardı, kendi mülkümüz. Bir de o evin bitişiğinde teyzemin oturduğu bir ev vardı. Her bakımdan beraber olduğumuz iki ev bizim için çok iyi oluyordu gelmek gitmek açısından da beraberliğimiz açısından da. Ben anlattım böyle böyle bir vakıf kurarsak, bu evlerin ikisini oraya ipotek eder veya teminat gibi satarsak hem vakfın kurucularından oluruz hem de vakıf teşekkül etmiş olur dedim. Tabi bu duruma göre evler elimizden çıkmış oluyor. Evdekiler anlayış gösterdiler, konu hizmet olduğu için itirazla karşılaşmadık. Vakıftakilere söyledik. Bedelini tespit ederiz, şu kadarı vakıflara geçmiş olur ve vakıf teşekkül eder, evin mülkü de vakıfların olmuş olur. Evdekilere ben bunları iyi niyetle anlatıyorum, onlar da nasıl yardımcı olabiliriz diye faydalı olmaya çalışıyorlar. İşin içinde vakıflar var, bizim de katkımız olsun diye düşündüler. Biz her iki evin varlığını tespit ettik. Vakıf haline getirilmesiyle ilgili olarak gerekli bedelden fazlası olduğu için hemen kabul ettiriler ve vakfı teşekkül ettirdiler.

-Vakfın adını hatırlıyor musunuz?

Evet, Kültür ve İktisat Vakfı.

-Teyzeniz de Girit göçmeni miydi?

Evet.

-Ailenin tek çocuğu muydunuz?

Hayır, 4 kardeşiz. En büyükleri benim.

-O zaman diğer kardeşler Türkiye'de doğdular değil mi?

Evet, ben 6 aylıkken Girit'ten gelmişiz. Küçükpazar'da köşk gibi bir şey almışız. Oraya yerleşmişiz. Yazları Ayvalık'a gidiyorduk. Eğitim sürecimi sormuştunuz. Burada Fatih Gelenbevi Ortaokulu'nda okudum. Sonra Kabataş Lisesi'nde yatılı okudum. Sonra İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Konsolosluk Bölümü'nü bitirdim. O sırada bir bankada çalışıyordum. Ticari hayatıma Doğu Batı şirketiyle atıldım. Orada Yahudi ortaklarım vardı. Onlardan sonra kardeşimle ortak olduk. Sonra alüminyum fabrikası kuruyorlar. Ve yavaş yavaş büyüyor ticaretimiz, bu hale geliyor.

Bunun üzerine sorduk, nasıl yapabiliriz diye. Çocuklarda da istidat vardı. Onlara siz beraber olun arkadaşlarla bir araya gelin, bizimle temas kurun. Beraberliğimiz o sahada da biraz ilerlemiş ol-

kurmuş oluyorsunuz dediler. Biz de ancak geçimimizi temin ediyoruz. İstedikleri kadar bedel ödememiz çok mümkün değildi. Dediler ki eğer mülkünüz varsa, o mülkü satmış olursunuz vakıflara, o

-Sizi vakıflara kim yönlendirdi?

Çok hayırla yad edebileceğim, her şeyi koştan bir vakıf insanı vardı. Avukat Yusuf Türel. Benim faaliyetlerimi falan görünce hemen bana sahip çıktı. Ve bulunduğu bütün vakıflara beni kurucu olarak yazdı. Çok efendi bir insandı. Biraz sert mizaçlıydı ama dürüst bir insandı. Otoriterdi.

-Geçtiğimiz hafta bir kurucumuzun yanındaydık efendim. O da sizin gibi dışarıdan Yusuf Bey vasıtasıyla kurumlara girmiş, hizmetlerde bulunmuş. Aynı hikayeyi ondan da dinlemiştik.

Evet evet, benim gibi başkalarını da yönlendiriyordu.

Ben o zaman çok iştiahtıydım. Benim bu halimi görünce bulunduğu bütün vakıfların yönetim kuruluna dâhil etti.

-Cemiyette ne tür faaliyetler yapıyorsunuz?

Talebe yetiştirmek. Talebelere ilim kazandırmak. O zaman biz okuyan her talebeye vazifeler veriyorduk. Onlar da hep bu mevzularda çalışmalar yapıyordu.

-Fatih/Çarşamba'daki İmam Hatip, herhalde sizin en çok faaliyette bulunduğunuz yermiş.

Evet, orada çok bulundum.

-Vakıf çalışmalarına ailenizi de dâhil ettiniz mi yoksa bireysel mi çalıştınız?

Bana yardımcı olma bakımından dâhil oldular. Bir de ben ailemle beraber yaşadığım için benim ne yaptığımı biliyorlar. Kiminle beraberiz, kiminle ne yapıyoruz biliyorlardı. Üyelikleri falan olmadı vakıflara ama çok destek oluyorlardı.

-İlim Yayma Vakfı'na üyeliğiniz 1983 yılı olarak gözüküyor. Üyeliğiniz Yusuf Türel vasıtasıyla mı oluyor?

İlk önce Yusuf Türel önyak oldu. Benim faal olduğumu görünce derhal sahip çıktı. Ve beni hemen üye olarak yazdılar. Hiç tereddüt etmediler. Üyelere bahsetti, kabul ettiler ve görev verdiler.

-Sizin vakfa üye olduğunuz dönemde başkan Eymen Topbaş mıydı?

Herhalde, olabilir.

Peki üyesi olduğunuz diğer vakıflardan ismi aklına gelen vakıflar var mı?

İSAV, Kültür-İktisat Vakfı, İlim Yayma Cemiyeti. Yusuf Türel beni her vakfa üye olarak kaydettirdi. Olmadığım vakıf hatırlayamıyorum. Kurucu olarak mutlaka yer almışumdur.

-Yusuf Türel sizi cemiyete alınca, cemiyette bağış toplama mı yapıyordunuz yoksa maddi destek mi sağlıyordunuz? Neler yapıyordunuz?

Talebelere yardım ediyorduk. Az da olsa maddi destekte de bulunuyorduk.

-Ama cemiyetin diğer üyeleri gibi çıkıp bağış falan topladığınız oluyor muydu?

Oluyordu. Özellikle Beyoğlu İmam Hatip'te gün içinde topladığımız bütün bağışı akşam götürüp teslim ediyorduk. Taksim Camii Yardımlaşma Vakfı'nda da vardım. Temelini atmıştık, Mehdi Sungur

Paşa da vardı. Halen de beraberiz. O da çok faaldi. Hangi kesim olursa olsun, nerede bir vakıf işi, hayır işi varsa orada bulunmaya gayret ettik. Türkan Saylan'dan bile plaketim var. Dini kesimle de, sol kesimle de ilişkiler kurdum.

-Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana İstanbul epey bir dönüşüm geçirdi. Eski konaklar vs. vardı, onları hatırlıyor musunuz?

Arabada hep fotoğraf makinası bulurdurdum. Özellikle Fenerbahçe Camii olmak üzere nerede bir şadırvan, bir tavan, halı ne varsa hepsini çekerdim. Fenerbahçe Camii tabiri caizse sosyetik kesimin bulunduğu yerdeydi. Camiyi istemediler vs. Yüzümüz kara çıkmasın diye nefis bir cami yapmıştık. Aşağıya da toplantı salonu kurdurduk, her Pazar da farklı bir konuşmacı davet edip sohbet yapıyorduk, arkasından da kahvaltı oluyordu.

-Sizinle ilgili araştırma yaparken İhsan Doğramacı ile karşılaştık. İhsan Bey ile neler yaptınız?

İhsan Doğramacı ile birlikte ödül aldık. Benim İstanbul'da bulunduğum sıradaki faaliyetlerim dini yönden çok genişti. Fakat bulunduğum muhit bir iş yeri haline gelince bizim yakınlarımız Anadolu yakasına doğru gelmeye başladılar. Sıra bize geldi, bizim de Anadolu yakasına gelmemiz lazımdı. Araştırma yaptık ne yapalım, ne edelim diye. Yakınlarımız biz Kadıköy'e geçiyoruz, sen de oraya gel dediler. Kadıköy'e geldik. Ben cami ve cemaat aşığı bir insanım. Benim İstanbul'daki hayatımda sabah namazı var, sabah namazımı devamlı camide kılan bir ekibe dahildim. Baktım Kadıköy'de çok açıkta kaldım. Araştırma yaptım nerede sabah namazını kıldırabilirim diye. Onun camisine talibim dedim. Sabah namazı dâhil bütün vakit namazlarımı camide cemaatle kıldım. Kar kış demeden her şekilde giderdim. Bu hassasiyetim sonradan kendiliğinden oldu. Sokağa çıkma yaşağı olduğunda bile yaşağı delip giderdim. Hocadan caminin anahtarını alırdım, kimse olmasa bile ben giderdim. Camiden dönerken de kasaptan kemik alırdım. Köpeklere götürürdüm. Bazen unutturdum veya kemik bulamazdım, köpeklere mahcup olmamak için yolumu değiştirdim.

Ben Türkiye'ye geldikten sonra sabah namazı için cami ararken Fener Yolu Camii'nde oranın cami imamının sabah namazını müteakip ders verdiğini haber aldım. Sonra bakayım bir oraya dedim. Buraya ilk geldiğim zamanlara tekabül ediyordu. 1978-1979 civarıydı. Gittim baktım, hoca tam bir derya. Benim gibi âşık olanların hepsi oranın müdavimi. Hüseyin Gürsoy Hoca, Allah rahmet eylesin. Kızı da eve gelip benim çocuklarıma Kur'an öğretti. Ben onun ders anlatışını görünce benim camim burası diye karar verdim.

Bir de şöyle bir yaşamışlık oldu Kadıköy'deyken; Fenerbahçe'ye bir cami yapmak icap ediyordu. İnsanların yaşadığı bir yerdi, plaj falan yakın, dinini kimse düşünmüyordu. Ama bir şeyler yapmak gerekiyordu. Ne yapabilirim diye düşündüm. İlk önce yer bulmak lazım cami yapabilmek için fakat ezan sesini duymaktan rahatsız olan insanlar vardı, cami yapılmasını istemiyorlardı. Cami yapmak için bulduğum yer

bir Rum patriğinin hissedar olduğu bir yer. Nasıl teklif edilir cami yapalım diye. Ama biraz araştırma yaptım, adamın dine karşı bir sempatisi var. Ben ilk önce böyle bir hizmet yapmak istiyoruz yardımcı olabilir misiniz diyerek başladım. Böyle deyince yardımcı oluruz dediler. Adımı attık biz, ilk önce kıyametler koptu cami yapılır mı diye. Dedim ki buraya öyle bir ses getireyim ki herkes hayran kalsın dedim. Ankara'ya sık sık giderdim. Çok güzel sesli hafızlar vardı. Birine teklif ettim. Çok arzu etti o da. Onu getirdim. Her ezanı ayrı makamda okuyordu. Sırf ezandan rahatsızlık duyanların huşu bulması adına getirmiştik. Başladı ezanı okumaya, herkes hayret etti sese. Memnun bile oldular, cenazesini olanlar hep o camide kıldırıldı. Bir de caminin arkasına aile sağlığı merkezi yaptırıldı. Oraya gitmek için caminin içinden geçmek durumunda kaldılar. Bir de içine de çok özendik. İznik'e bilhassa gidip bütün çinilerini biz seçtik. Her aşamasıyla milim milim ilgilendik.

Cami arsasının sahibi olan papaz, imama eğer camiye devam edenlerden iyi bir Müslüman varsa ve kendini geçindirmeye gücü yetmiyorsa, ilaç falan lazım oldu-

ğunda sen ver ben sana parasını veririm demişti. Ve o papazdan hiçbir engel görmedik, hatta yakınlığını gördük.

Benim babam da çok hayırseverdi. Bir çeyiz dükkânları varmış. Evlenmek isteyip de parası olmayan kızlara çok çeyiz yapmış.

-Girit'ten mübadele usulüyle geldikten sonra tekrar Girit'e gidip oraları görmek, eski günleri yâd etmek nasip oldu mu?

Evet, gittik. Doğduğumuz evi de gördük. Ümit Arıncı ile gittik. Benim Girit'li olduğumu duydu, benimle temas kurdu. Gidiyor musun hiç falan dedi. Yok dedim. Ben gitmek istiyorum, oradaki akrabalarımın yaşayışları hakkında bilgi edinmek istiyorum, gel seninle bir Girit seferi yapalım dedi. Öyle gittik, araştırma yapmak gayesiyle. Doğduğumuz ev pansiyon olmuş, bir İsveçli hanım işletiyordu. Araştırma yaptık, baktık ama fazla bilgi elde edemedik. Doğru düzgün Müslüman kalmamış, cami kalmamış, mülkler el değiştirmiş.

-Sizinle ilgili yine araştırma yaparken İbrahim Bodur ile tanışık olduğunuzu da gördük. Neler anlatabilirsiniz?

Biz İbrahim Bodur Bey ile, Türkiye'de temayüz etmeye başladık ticari bakımdan. Üç büyük firma vardı. Biri Sabri Ülker; Ülker'in sahibiydi zaten. Biri İbrahim Bodur Çanakkale Seramik'in sahibiydi. Bir de ben; Feniş Holding. Biz üç iş adamı epey görüşmeler yapıyorduk. Üçümüz de İlim Yayma Vakfı'nın kurucularından olduk.

-Tasavvufî manada herhangi bir yere intisâbınız oldu mu?

Yok, herhangi bir yere intisâbım olmadı. Aklıma bir şey geldi. Kâbe'de abdest alıyordum namaz kılacaktım. Çantamı bir direğin önüne koymuştum. Sonra onu orada unuttum namaza gittim. Aklıma gelince namaz daha önemli dedim ve geri dönmedim. Üç gün sonra çantamı bıraktığım yerde aynen buldum ve içinden hiçbir şey eksilmemişti.

Sanırım yedi kere hacca gittim. Ticaret için de çok gidip geliyordum. Beni çok sevmişlerdi. Suudi Arabistan'da herkesle iş yapamazlar. Bir kefil isterler. Ama benim için ne düşündüler bilmiyorum. Suudiler son zamanlarda işlerinin takibi için Amerikalı bir uzman alırlardı. Suudi Arabistana mal sattığımız bir firmanın sahibi bana dedi ki, sen çok çalışkan bir insansın, Cidde'nin sanayi bölgesinde bütün izinleri alınmış 32 bin metrekarelik bir yer var, yalnız burayı çalıştıracak, başmaya duracak iyi bir ortak arıyoruz, siz gelin bütün para bizden, ne kadar lazımsa veririz, siz sadece buranın yöneticisi olacaksınız, ortak olalım dedi. Ben İstanbul'a bildirdim bunu. İstanbul'daki bizim ortaklar biz Türklerle uğraşamıyoruz bir de Araplarla mı uğraşacağız dediler. Ama tabi onlar başka şeyi düşünerek reddettiler. Ben lider olacağım diye. Suudi Arabistan'da böyle bir şirketin başına geçsem anında Arap ülkelerine mal satmaya başlayacağım tabi. Her tarafa da ben şube açabilirim. O yüzden kabul etmediler. Ama ben birdenbire ret cevabı veremedim Araplara. Bakarız, ederiz di-

yerek uzattım. Yumuşatarak reddettim.

-Sizin bu kadar yoğun oluşunuzu eşiniz nasıl karşıladı?

Eşim müsaade etmeseydi ben bunları yapamazdım. Allah ondan razı olsun, ben ondan çok memnunum. Suudi Arabistan'da bana iş teklif ettiklerinde ev hazır, iş hazır deyip bir de beni evlendirmek istemişlerdi. Çok ısrar ettiler, istediğin kadını al dediler, burada da bir eşin olsun dediler. Ne zaman gidip geldiysem hatırlattılar ama ben hiç oralı olmadım. 1965 yılında evlendim, biraz geç evlendim ama yaşımı göstermediğimi söylüyorlar.

"Sabah namazından sonra camiden dönerken de kasaptan kemik alırdım. Köpeklere götürürdüm. Bazen unuturdum veya kemik bulamazdım, köpeklere mahcup olmamak için yolumu değiştirirdim."

-Giritliler yaşlarını pek göstermezler evet...

Evet, öyle diyorlar. Bir de ben çok hareketliydim. Her yere yürüyerek giderdim, asansörü beklemeğe dayanamazdım, gelmiyorsa hemen merdivenlerden çıkmaya başlardım. Çalışanlar bizi utan-dırıyorsunuz derlerdi.

-Çok yoğun bir insan olmanız hasebiyle aileniz için yapmanız gerekenleri yapabildiğinizi düşünüyor musunuz?

Ben Feniş Holding'de iken elime bir para geçti. Kızlarıma iyi bir istikbal hazırlamam lazım diyordum. Dini bakım-

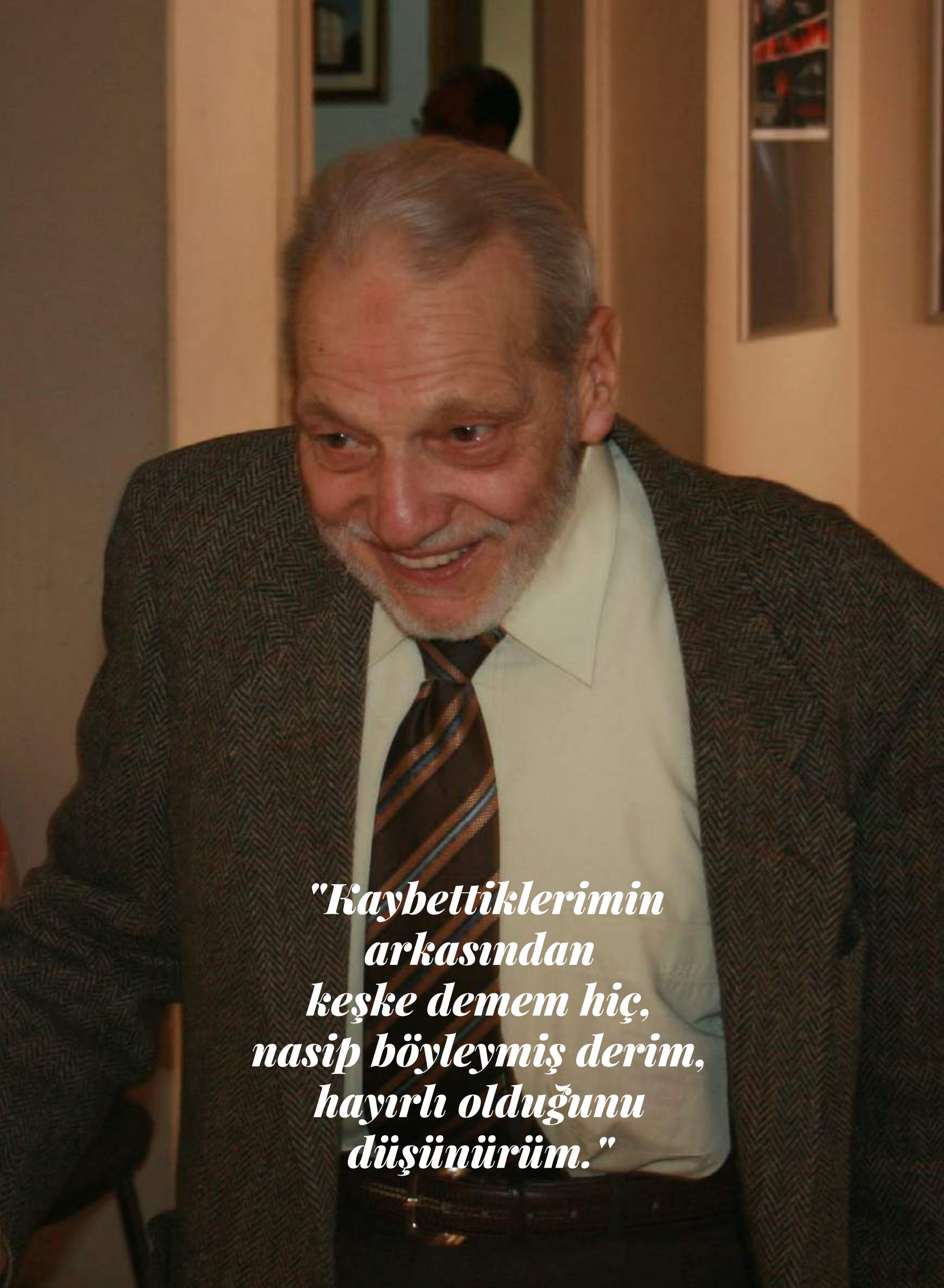
dan çok mükemmel hale getirmem lazımdı. Öyle bir yer bulmalıyım ki o ev camiye çok yakın olsun. Her birine birer büyük daire almıştım. Onları döşemek için de gerekli imkânı sağlamam gerekiyordu. Camiye ve birbirlerine yakın olsunlar, birbirleriyle iyi görüşsünler diye bunların hepsini hazırlamak bakımından da her şeyi tamam ettim. Çok şükür.

-Sizi çok etkileyen bir hâtıranız var mı?

Bizim Perşembe Pazarı'ndaki iş yerinin oradaki caminin tadilatını yapmak gerekiyordu. Ve bakan gelecekti, kendi eliyle açacaktı Arap Camii'ni. O biraz gecikti, herkes bir şeyler konuşmaya başladı. Hocalardan biri dedi ki sağdaki melek sevapları, soldaki melek günahları yazan melektir. Yaşı 85'in üzerindeki bir kişi günah işlediği zaman onun günahını yazmayacaksın, kalemimi kıracaksın. Ben bunu ilginç buldum, esas ilim sahiplerinden de öğrendim daha sonra. Bakanın gecikmesi hocanın bu konuyu orada anlatmasına vesile olmuştu. Ben namazlarımı kılıyordum, oruçlarımı tutuyordum. O zaman salih ameller işlemeye devam etmem lazım dedim. Bunu artırınca cen-netlik olursun, aynı zamanda yakınlarına şefaet etme yetkisi kazanıyorsun dedi hoca. Peki dedim. Namazlarımı artırırım, geri kalan kısmı da yoluna koyarsam çok güzel olur diye düşündüm. Bu yaşa geldik, daha ne kadar yaşayacağız ki, ahireti kazanmak için ne yapmak gerekiyorsa yapmalıyız. İmanen ve fikren karar vermek önemli. Bütün mesele karar vermek. Allah yoluna girmiş olmak ve buna devam etmek kâfi. Ben bunu uygulamaya geçirmek için firmalarla olan münasebetlerimi bitirdim. Bankada hesabım var, onu da bir şekle bağlarım dedim, ticareti bıraktım. O olursa işin içine faiz girecek, başkaları mal alacak, mal satacak dedim, buna son verdim. Hayatımdaki en önemli şey ibadetti. 6 yıl önce bir ameliyat geçirmiştım, o yüzden şimdi daha durağan bir hayatım var.

-Efendim bize vakit ayırdığınız için teşekkür eder, sağlık ve afiyetler dileriz.

Efendim ben de sizlere teşekkür ederim.

*"Kaybettiklerimin
arkasından
keşke demem hiç,
nasip böyleymiş derim,
hayırlı olduğunu
düşünürüm."*

İlim Yayma Ödülleri Nedir?

İlim Yayma Vakfı kurulduğu günden bu yana ilmin yayılması gayesiyle yurt içinde ve yurt dışında akademik çalışmaları desteklemiştir. Ülkemizin akademik camiasına çok sayıda ilim adamı kazandırmış, eğitimin her kademesinde gerçekleştirdiği yatırım ve faaliyetlerle “güzel insan” yetiştirme düşüncesini sürdürmüştür. Akademinin her alanındaki nitelikli çalışmalara destek vermek isteyen İlim Yayma Vakfı, bu amaç doğrultusunda bir ödül programı düzenlemeye karar vermiştir.

Yaklaşık 2 yıldır İlim Yayma Vakfı Akademik Danışma Kurulu ve İlim Yayma Ödülleri Komisyonu tarafından benzer tüm çalışmalar incelenerek ayrıntılı bir çalışma ortaya konulmuştur. Çalışma sonucunda hazırlanan İlim Yayma Ödülleri Türkiye için birçok açıdan ilkleri bünyesinde barındıran; en prestijli, en saygın “akademik ödül programı” niteliğindedir. Ulusal düzeyde ve 2 yılda bir düzenlenmesi kararlaştırılan İlim Yayma Ödüllerinin 4. veya 5.nin uluslararası düzeyde organize edilmesi planlanmaktadır.

İlim Yayma Ödüllerinin temel amacı, Türkiye’nin ekonomik kalkınmasının ve toplumsal refahının sağlanmasında yerli ve milli imkânların yaygınlaştırılmasını, evrensel nitelikte bilginin üretilmesini, kıymetlendirilmesini ve topluma kazandırılmasını teşvik etmek amacıyla bilimsel çalışmaları öne çıkarmak ve kişileri taltif etmektir. İlim Yayma Ödülleri Ülkemizin bilim alanında öncü olması için, kadim medeniyet birikiminden ilham alarak nitelikli bilimsel çalışma ve bilim insanlarının çoğalmasını hedeflemektedir.

İlim Yayma Ödülleri benzer nitelikteki ödüller programlarından birçok açıdan farklılık arz etmektedir. Türkiye’de uygulanan ödül programlarında aday gösterme yöntemi kullanılırken, İlim Yayma Ödüllerinde aday göstermenin yanı sıra doğrudan başvuru imkânı da vardır. Ayrıca İlim Yayma Ödüllerine tüm alanlardan, her türlü akademik çalışmalarla başvurulması mümkündür. İlim Yayma Ödüllerini diğer ödüllerden

ayırarak farklılıklardan birisi de akademinin dışında kalan nitelikli ve değer üreten çalışmaları da kapsamaktadır. İlim Yayma Ödülleri, ödül miktarı ve çok aşamalı değerlendirme süreçleri nedeniyle özgün bir yapıya sahiptir.

İlim Yayma Ödülleri’nde üç kategoride çalışmalar değerlendirmeye alınacak olup; “Sosyal Bilimler” ile “Mühendislik, Doğa ve Sağlık Bilimleri” kategorilerinde en az “Dr. (Doktor)” unvanına sahip akademisyen ve araştırmacılar makale, tez, kitap vb. nitelikteki bilimsel çalışmalarıyla başvuru yapabilecektir. “Sosyal Bilimler” kategorisi için bu alandaki akademik çalışmalar; “Mühendislik, Doğa ve Sağlık Bilimleri” kategorileri için ise Mühendislik, Doğa ve Sağlık Bilimleri alanında üretilen akademik çalışmalar ödüle aday olabilecektir veya aday gösterilebilecektir. “Büyük Ödül” kategorisine ise bu başvurular ile birlikte, ödül programındaki kurullar tarafından seçilen eserler aday gösterilebilecektir. Büyük Ödül kategorisi için 300.000 TL, “Sosyal Bilimler” ile “Mühendislik, Doğa ve Sağlık Bilimleri” kategorilerinin her biri için 100.000 TL olmak üzere seçilen çalışmalara toplam 500.000 TL değerinde ödül verilmesi kararlaştırılmıştır.

www.ilimyaymaodulleri.org web sayfasından çevrimiçi olarak 21 Mayıs 2019 tarihinde başlayan İlim Yayma Akademi Ödülleri başvuruları, 31 Temmuz 2019 Çarşamba günü sona erecektir. Başvuruların kapanmasının akabinde ön değerlendirmeye tabi tutulacak başvurular, belirlenen kriterler doğrultusunda sırasıyla Teknik Uzmanlar, Hakem Kurulu, Bilim Kurulu ve Onur Kurulu inceleme aşamalarından geçerek objektif bir şekilde değerlendirmeye tabi tutulmuş olacaktır. Değerlendirme sonucunda her kategorinin birincisi ödül almaya hak kazanacaktır. Bilimin ve teknolojinin tüm imkânlarını kullanarak, topluma yön veren nitelikli bilim insanlarını toplumumuza kazandırmak vizyonuyla hayata geçirilen İlim Yayma Ödülleri kendine özgü bir mekânda gerçekleştirilecek programla sahiplerini bulacaktır.

Bilgi ve başvuru için:
www.ilimyaymaodulleri.org

Arama Konferansı

İlim Yayma Ödülleri ile ilgili ilk toplantı 9-10 Şubat 2019 tarihlerinde Sheraton Grand İstanbul Ataşehir'de arama konferansı şeklinde yapıldı. İki gün süren toplantıya alanında uzman çok sayıda akademisyen, araştırmacı, STK yönetici, iş insanları ve kamu kurumu temsilcileri katıldı. Bu toplantıda, İlim Yayma Ödülleri Programı, ödül verilecek alanlardan ödül miktarlarına, uygulanacak yöntemden ödül takvimine kadar birçok konu yapılan beyin fırtınasıyla bu toplantıda şekillendi. Her konuda çok sayıda teklif ve öneri sunuldu. Üst üste yapılan oturumlarla tüm öneriler masaya yatırıldı ve her bir başlık etrafında değerlendirildi. Yoğun ve titiz bir çalışmayla İlim Yayma Ödüllerinin startı bu toplantıyla birlikte verilmiş oldu.

Onur Kurulu Üyeleri Bilgilendirme ve İstisare Toplantısı

Vakfımız Akademik Danışma Kurulu, bilgilendirme yapmak ve çok değerli görüşlerinden istifade etmek üzere İlim Yayma Ödülleri Onur Kurulu üyeleriyle bir araya geldi. 19 Haziran Çarşamba günü Beykoz Hidiv Kasrında yapılan toplantıda İlim Yayma Ödülleri ile ilgili kapsamlı bir sunum gerçekleştiren İlim Yayma Vakfı Akademik Danışma Kurulu Başkanı ve Marmara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. İdris Sarısoy, ödüllerin amacından, fikrin ortaya çıkış hikâyesinden ve ödüllerin değerlendirme sürecinden bahsetti. Aynı zamanda programın soru-cevap bölümünü de modere eden Sarısoy, Onur Kurulu üyelerinin görüşlerini alarak sorularını yanıtladı.

İlim Yayma Ödülleri Programının Akademik Lansmanı Yapıldı

“İlim Yayma Ödülleri Akademik Tanıtım Toplantısı” Sheraton Grand İstanbul Ataşehir’de yoğun bir katılımı ile gerçekleşti. Toplantıya, vakıf ve kurum temsilcilerinin yanı sıra Türkiye’nin önde gelen üniversitelerinden birçok rektör, rektör yardımcısı ve 150’nin üzerinde akademisyen katıldı.

Programın açılış konuşmasında vakfın ilmin yayılması gayesiyle kurulduğuna işaret eden İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Yücel Çelikkbilek, “Ülkemizin bilim alanında öncü olması adına, yerli imkânlarla uluslararası nitelikte bilginin üretilmesini ve topluma kazandırılmasını teşvik etmek düşüncesiyle nitelikli bilimsel çalışmaları öne çıkarmak için ‘İlim Yayma Ödülleri’ programını organize ettiklerini” belirtti.

İlim Yayma Cemiyeti Genel Başkanı Yusuf Tülün de “İnsanlığın içerisinde bulunduğu olumsuz gelişmelere 'dur' demek istiyorsak bilimi devreye sokmak zorundayız. Bilimsel notları, bilimsel çıktıları devletin, milletin,

insanlığın emrine takdim etmek de şu anı yaşayanların görevidir.” dedi.

İlim Yayma Vakfı Akademik Danışma Kurulu Başkanı Doç. Dr. İdris Sarısoy, bu toplantıda da ödüllerin amacından ve başvuruların değerlendirme sürecinden bahsetti. Programın soru-cevap bölümünde katılımcı Rektörlerin ve akademisyenlerin sorularını yanıtladı, üniversitelerindeki akademisyenlerin ödül programına katılımlarını teşvik etmelerini talep etti.

İlim Yayma ailesinin Türkiye’de 1951’den bu yana belli taassuplarla kendisini kapatmamış, Türkiye’nin ortak değeri olmayı başarmış bir marka olduğunu dile getiren İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyeti Başkan Vekili Necmeddin Bilal Erdoğan ise bu ödülün, bütün Türkiye’nin ödülü olacağını, bir dünya görüşünün değil, ilme talip olmuş, alanında temayüz etmiş, emek vermiş, buluş yapmış, kitap yazmış, belli bir bölümde çığır açmış, öğrenci yetiştirmiş hocalarımızın takdirini kazanacağını söyledi.

Tanıtım programı, katılımcıların aile fotoğrafı çekilmesiyle son buldu.

İlim Yayma Vakfı 2019-2020 Akademik Yılı Burs Süreci

LİSANSÜSTÜ BURSLARI

Türkiye'nin en kaliteli lisansüstü bursunu vermeyi hedefleyen Vakfımız, her yıl olduğu gibi **2019-2020** eğitim-öğretim döneminde de belirlenen şartları sağlayan ve vakfın Burs Komisyonu tarafından yapılacak mülakat sonucunda uygun gördüğü lisansüstü öğrencilerine burs imkânı sağlayacaktır.

Vakfımız, burs miktarını 12 ay süreyle ödemek üzere yüksek lisans öğrencileri için aylık **1.250 TL**, doktora öğrencileri için ise aylık **1.900 TL** olarak belirlemiştir. Başvurular sadece **www.iyv.org.tr** adresinden çevrimiçi olarak alınacaktır.

Burs Süreleri

- **Yüksek lisans** öğrencilerine bilimsel hazırlık ya da yabancı dil hazırlık hariç, azami dört dönem (**2 yıl**) burs verilir.

- **Doktora** öğrencilerine bilimsel hazırlık ya da yabancı dil hazırlık hariç, azami sekiz dönem (**4 yıl**) burs verilir.

Yüksek lisans ve doktora öğrencilerine bilimsel hazırlık ya da yabancı dil hazırlık döneminde bir yıl süreyle burs verilirken, burs sürelerinin aşılması halinde bursun devamı ancak Burs Komisyonu'nun inisiyatifiyle mümkün olabilir.

Başvuru Değerlendirme Takvimi

İşlemler	Tarihler
Başvuru Dönemi	02 Eylül - 20 Eylül 2019
Mülakata Hak Kazananların İlanı	27 Eylül 2019
Mülakat Tarihleri	02 Ekim - 19 Ekim 2019
Burs Almaya Hak Kazananların İlanı	31 Ekim 2019
Burs Almaya Hak Kazananların Belge Teslimi	1 - 4 Kasım 2019

Başvuru Şartları

Türkiye'deki üniversitelerin tezli lisansüstü programlarında aktif öğrenci olmak.
Başvuru tarihi itibarıyla yüksek lisansta 27, doktora 35 yaşını tamamlamamış olmak.
Yüz kızartıcı ya da kasti bir suçtan dolayı hüküm giymemiş olmak.

LİSANS BURSLARI

1973'ten bugüne İbnülemin Mahmut Kemal İnal Yüksek Öğretim Erkek Öğrenci Yurdumuzda kalan 30 bine yakın gencimize burs veren İlim Yayma Vakfı, Yüksek Öğretim Kurumları Sınavı'nda SAY-SÖZ-EA puan türlerinden başarılı olan öğrencilerine "başarı bursu", maddi desteğe ihtiyacı olan öğrencilerine ise "eğitime destek bursu" vermeyi sürdürüyor.

Burs Miktarları

Başarı bursu;

- İlk **5.000**'e giren öğrencilere **500 TL**,
- Sıralaması **5.001** ile **10.000** arasındaki öğrencilere **400 TL**,
- Sıralaması **10.001** ile **20.000** arasında olan öğrencilere **300 TL** verilmektedir.

Eğitime destek bursu;

Yurt yönetimi tarafından gerçekleştirilen mülakat sonucunda ihtiyacı olan öğrencilere ise **250 TL** verilmektedir. Burslar, **ekim-haziran** ayları arasında olmak üzere toplam **9 ay** boyunca öğrencinin banka hesabına havale edilir.

İlim Yayma Vakfı

48. Olağan Genel Kurulu'nu Yaptı

Türkiye'nin köklü sivil toplum kuruluşlarından biri olan İlim Yayma Vakfı'nın 48. Olağan Genel Kurulu Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, Önceki Dönem TBMM Başkanı Binali Yıldırım'ın katılımıyla Üsküdar Bağlarbaşı Kongre ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Genel Kurul'a Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay ve TBMM önceki dönem başkanları İsmail Kahraman ve Binali Yıldırım, İçişleri Bakan Yardımcısı Muhterem İnce, Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı Nureddin Nebati, İlim Yayma Vakfı Kurucuları ile davetliler katıldı.

İlim Yayma Vakfı Vefa Yurdu öğrencilerinden Mehmet Akif Kabukçu'nun Kur'an-ı Kerim tilaveti ile başlayan Genel Kurul, Vakfın ve kuruluşlarının tanıtım filminin izlenmesiyle devam etti.

Vakıf Mütevelli Heyet Başkanı Yücel Çelikkbilek yaptığı açılış konuşmasında salonda bulunanlara teşekkür ederek, "İnsanlık artık yeniden, yeni bir hakikat arayışındadır. Esasen insanlığın aradığı bu hakikat yalnızca İslam'dır. Eğer biz üzerimize düşeni layıkıyla yerine getirirsek, tüm insanlık İslam'ın nuruyla aydınlanacaktır. 'İlim, irfan, insan' sloganıyla yola çıkan İlim Yayma Vakfı, İslam medeniyetinin yeniden inşası noktasında üzerinde düşen her türlü vazifeyi yapmaya hazırdır." ifadelerini kullandı.

İlim Yayma Vakfı çatısı altında olmanın her zaman heyecan verdiğinden ve mutlu ettiğinden bahseden Binali Yıldırım, "İlim Yayma ve orada ilim irfan tahsil eden öğrenciler bizim için çok önemlidir. 'İlim rütbesi rütbelerin en yücesidir' diyerek yarım asır önce vakfımızı kuranları tebrik ediyoruz. Yarım asırdır varlığını sürdüren İlim Yayma Vakfı gibi kurumların, memleketimiz için bu topraklarda beraber yaşadığımız kardeşlerimiz için ülkemizi müreffeh bir geleceğe ulaştırmak istiyor. Asırlık ilim irfan yuvası İlim Yayma Vakfı 48. Olağan Genel Kurulu'nda olmaktan büyük mutluluk duyuyor, genel kurulumuzun hayırlara vesile olmasını niyaz ediyorum." dedi.

Sonrasında kürsüye gelen Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay, "Ülkemizin en köklü sivil toplum kuruluşlarından olan İlim Yayma Vakfı'nın 48. Genel kurulunda sizlerle beraber olmaktan büyük mutluluk duyduğumu ifade etmek istiyorum. Bugün bu salonda Peygamberimizin ulvi düşüncesini kendisine rehber edinerek 46 yıldır çalışan, emek veren İlim Yayma Vakfı ailesi bir arada. İlim Yayma Vakfı, İlim Yayma Cemiyeti'nden

aldığı bir mirasla geleneği sürdüren bir çınar. Vakıf milli bilinci sürdüren vefadan yayılan bir ilim ışığı." dedi.

İlim Yayma Vakfı'nın Türkiye'nin en kasvetli dönemlerinde Necip Fazıl Üstat'tan aldığı sağına ve sola bakmadan ben varım diyenlerin sözüne uyarak kurulan bir vakıf olduğunu söyleyen Oktay, "Vakfın milli, ahlaki ve kültürel değerleri benimseyen insanları yetiştirmesindeki katkılarını saymakla bitiremeyiz." ifadelerine yer verdi.

İlim Yayma Vakfı'nın tedrisatından ve irfanından geçen nesillerin daima yerli ve milli olduğunu vurgulayan Oktay, "Daima milli ve yerli olmuşlardır. Yüreklere vatan ve millet için çarpmıştır. Milletin yanında bulunarak taşeron örgütlerin ve FETÖ'nün karşısında olmuşlardır. İlim Yayma Vakfı gibi sivil toplum kuruluşları olduğu müddetçe bu gençler Kandil'den ve Pensilvanya'dan emir almayacaktır ve karşısında duracaktır." dedi.

Yapılan oylamayla; Ebubekir Tivnikli, Muzaffer Sungur, Rabia İlhan, Hızır Aslıyüksök, Muhterem İnce, Nazif Çelebi, Ali Zeki Saruhan ve Ümit Kiler kurucu üyeliklere, Yücel Çelikkbilek, Nurettin Alan, K. Tunç Peker, Sabahattin Kırkan ve Turgut Simitçioğlu yeniden mütevelli heyeti üyeliklerine seçildiler. Seçilen üyelere görevlerinde başarılar diliyoruz.

Vefa Programları

Vakfımızın kurulduğu 1973 yılından bu güne farklı yıllarda Mart, Nisan, Mayıs aylarında vefat eden vakıf kurucularımız ve bağışçılarımızın ruhu için Vefa Lisans Yurdu öğrencilerimiz, İlim Yayma Mezunlar derneği üyeleri, vakıf çalışanları ve M. Heyet üyelerimiz tarafından 16 adet hatim okundu.

Okunan hatimlerin duası sabah namazını müteakip Fatih Camiinde Fatih Müftüsü Vehap Kapıcıoğlu tarafından yapıldı.

Duadan sonra İlim Yayma Cemiyeti Fatih Sahnı Seman Medreselerinde kurucu ve bağışçı aileleri, M. Heyet üyelerimiz ve diğer misafirlerin katılımıyla kahvaltı yapıldı. Kahvaltı başlamadan önce katılımcılar kendilerini tanıttı. Böylelikle uzun yıl-

lardır birbirleri görmeye dostlar da güzel bir ortamda bir araya gelmenin mutluluğu yaşadılar.

Mütevelli Heyet Üyemiz Sabahattin Kırkan Bey adına hatim okunan merhum kurucularımızın ne zaman kurucu olduklarını ve mütevelli heyette ne kadar süre görev aldıklarını hatırlattı.

Mütevelli Heyet Başkan Vekilimiz Necmeddin Bilal Erdoğan Bey vakfımızın çalışmalarından bahsetti.

Dilek ve temenniler bölümünde misafirimiz söz alarak duygu ve düşüncelerini paylaştılar. Büyüklerinin hayırla yad edildiği bu güzel organizasyondan duydukları memnuniyeti dile getirdiler.

Taziye

Vakfımız kurucularından Ahmet Yıldız, Mehmet Avni İman ve Mustafa Kalaycıoğlu beyefendiler bu yıl Rahmet-i Rahman'a kavuşmuşur. Kurucularımıza Allah'dan rahmet yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı dileriz.

Mustafa KALAYCIOĞLU
Vefat Etti

Ahmet YILDIZ
Vefat Etti

Mehmet Avni İMAN
Vefat Etti

Mekanları Cennet Olsun

Ziyaretler

Vakfımız Mütevelli Heyeti Üyeleri, Genel Müdür ile Başışçı ve Kurucu İlişkileri Müdürü'nden oluşan bir heyet, kurucu üyeleri-mizi ve başışçılarımızı ziyaret etmeye devam ettiler. Ziyaretlerde öncelik her zaman hasta ve yaşlılara. Bu kapsamda ziyaretlere kurucularımız; Fikret Evyap, Halit İlhan, Metin Uysal ve başışçılarımız Çetin Dizdaroğlu ile Aysel Çelebi'den başlandı. Uzun süredir yaşlığa bağlı rahatsızlıklarından dolayı vakıf çalışmalarına katılmayan kurucularımıza faaliyetlerle ilgili bilgiler verildi, duaları alındı, maddi ve manevi destekleri talep edildi.

Halit İlhan, Metin Uysal

Aysel Çelebi

Çetin Dizdaroğlu

Fikret Evyap

Abdürrahim Albayrak

Pensan

Abdulkadir ÜNAL

İbnülemin Mahmut Kemal İnal Erkek Öğrenci Yurdu
Müdür Yardımcısı

15 Temmuz; aziz milletimizin, vatanımızın işgal girişimine karşı koyduğu muhteşem bir zaferin adıdır. Bu topraklarda var olan kadim damarı bize hatırlatan ve sonsuza değin köle edilemeyeceğimizi bütün kimselere haykıran büyük bir direnişin adıdır 15 Temmuz. Türkiye'yi koruyan o büyük ruhun, o büyük duanın buhran anında nasıl harekete geçip bütün bir yurdu nasıl kurtardığına hepimiz şahit olduk. Bu millet istiklal ruhlu bir millettir! İstiklali olmadan asla yaşayamayacak bir millettir! Milli şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un söyledikleri de sanki tekerrür ederek, o gece insanlar yürüyen birer İstiklal Marşı'na dönüştüler. Türkiye "bir ülke" olmaktan çok daha fazlasıdır. Türkiye, bu toprakların, mazlum coğrafyanın umududur; o coğrafyada yaşayan insanların yüzündeki umut tebessümüdür.

Milli birlik ve beraberliğimize kastedilen bu tip girişimler maalesef ilk değil, son da olmayacaktır. Ülkemizi parçalamak ve bölmek için uğraşan şer odaklarına karşı daima birlik ve beraberliğimizi sürdüreceğiz. Allah böyle bir geceyi bizlere bir daha yaşatmasın.

Bu vesile ile 15 Temmuz gecesi hainlere karşı vatani savunarak kahramanca mücadele edip, şehadet şerbetini içen aziz şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyor, kahraman gazilerimize şükranlarımızı sunuyoruz.

15 Temmuz gecesi ülkemizi, milletimizi ve geleceğimizi yok etmek isteyen vatan hainlerine karşı aziz milletimiz sokaklara ve meydanlara inerek, ölümü göze alarak hain kalkışmaya dur demişti. O gecenin kahramanlarından biri de İlim Yayma Vakfı İbnülemin Mahmut Kemal İnal Yüksek Öğretim Erkek Öğrenci Yurdu öğrencimiz Muhammed Cihad Akkaya'ydı... FETÖ'nün hain darbe girişimine direnmek için gittiği İstanbul Büyükşehir Belediyesi önünde askerlerin açtığı kurşunla yaralanarak gazi olmuştu.

15 Temmuz gecesi yaşadıklarını sevgili kardeşimizden hep birlikte dinleyeceğiz.

15
TEMMUZ

Darbe teşebbüsünü nasıl öğrendin?

TRT'de darbe bildirisi okundu. Ardından Başkomutanımızın halkı meydanlara daveti üzerine hemen dışarı çıkmaya karar verdik. Anons yapıp arkadaşları çağırdık. Yaklaşık 40 kişi ile yola koyulduk. Ara sokaklardan geçerek Büyükşehir Belediyesi önüne geldik. Hemen hemen oraya ilk gidenlerdendik.

Saraçhane'de durum nasıldı?

Gittiğimizde yaklaşık 30 kişi daha vardı. Karşımızda askerleri gördük. 20-25 asker yolu kapatmıştı. 'Ya Allah bismillah Allahu ekber' nidalarıyla darbecilere karşı yürüdük. Askerler, biz yürüdükçe havaya ateş açarak geri adım atıyorlardı. Yaklaşık 25 metre geriye doğru püskürttük.

Sonrasında size mi ateş ettiler?

Darbeci askerlerin başındaki bir rütbelinin sürekli halkı "Geri çekilin, yoksa sıkırsınız" diye tehdit ediyordu. Askerler havaya açılan ateşten etkilenmediğimizi de görünce üzerimize ateş etmeye başladılar. İlk açılan ateşte ben ve birkaç kişi yaralandı. Sol bacağımdan yaralandım.

Vurulduğunu nasıl hissettin?

Sol bacağımda bir uyuşma hissettim önce. İlk başta neler olduğunu anlamadım tabii. Beyaz bir spor ayakkabım vardı, baktığımda her yeri kan içindeydi. Sonrasında tanımadığım biri yanıma gelip kan akışımı durdurmak için kemerimle bacağıma sıktı. Sonra birkaç kişi arabayla hastaneye götürdü. Yaralıların olduğunu duyan Vatan Caddesi'ndeki halk da Büyükşehir Belediyesi'nin önüne gelmiş.

Hastaneye giderken neler hissettin? Ve hastanedeki tablo nasıldı?

Öncelikle hiç tanımadığı insanların beni kucaklayıp hastaneye götürmesinden çok etkilendim. Saraçhanede ilk yaralananlar arasındaydım. Bizden sonra hastaneye çok ağır yaralılar geldi. Sedyeye kalmadı. En son yerlere çarşaf açıp hastaları yatırdılar. Hatta içi kanla dolan ayakkabımı çıkarıp, yastık olarak yerde yatan bir hastanın başına koydular. Evinden koşup gelen

pijamalı doktorlar vardı. Tam bir harp haliydi. Yurttan arkadaşlarımız gelip belki de hayatlarında ilk defa yaralılara kalp masajı yaptı. Kanamam artınca doktor öndeki yarayı uyuşturarak dikti, fakat ilaç kalmadığı için arka tarafa uyuşturmadan dikiş attı. Gerçekten imkânsızlıklar vardı.

O gece hastanede 17 şehit verdik. Ağır yaralıları kendi haline aldırmadan "sen iyisin, bir şeyin yok" diyerek etrafındakileri teselli etmeye çalıştı. Çok güzel kardeşlik ortamı vardı. İnsanın bunları unutabilmesi çok güç.

Ailen durumunu nasıl öğrendi?

Sağlık ekiplerince müdahale yapıldıktan sonra babamı arayıp yaralandığımı, endişelenmemeleri gerektiğini söyledim. Ertesi gün 3 vasıta ile Akşehir'e gittim. Kaslarım tamamen parçalanmış, yaram oldukça büyüktü. G3 mermisi olduğu tespit edildi.

Darbeyi FETÖ'nün yaptığını ne zaman öğrendin?

Açıkçası ne zaman öğrendiğimi hatırlamıyorum ama gâvur yapsaydı herhalde daha az üzülürdük. Televizyonda darbe yaptıklarını o an öğrenip, vurulanlara yardım eden askerler de gördüm. Ama bulunduğumuz yerdeki askerlerin bilinçli olduğunu düşünüyorum. Çünkü yaralıları gördükçe ısrarla ateş etmeye devam ettiler. En fazla, halkı püskürtmek için havaya ateş ederler diye düşündüğüm askerlerin, üniformaları ile halka ateş açabilmesini kabullenemiyorum. Böyle hainlik görmedim. Bende sadece o güne dair çekilen videolar ve kanlı pantolonum kaldı. Videoları da suç duyurusunda bulunurken delil olarak sundum.

Kaç defa ameliyat oldun? Şu an sağlık durumun nasıl?

Bir defa temel olarak ameliyat oldum. Ama sonra bacağımdan çokça lokal operasyon geçirdim. İçeride zarar gören dokunun yenilenmesi biraz uzun sürdüğü için.

Son olarak neler söylemek istersin?

"Ve âhıru da'vâhum enil hamdulillâhi rabbil âlemin". Allah(c.c) böyle musibetlerden ders almayı bizlere nasip buyursun. Cümle şehidanın ve gaziyanın ruhlarına el-fatiha.

Vakıf

Vakıf bölümündeki yazılar; vakfımız misafirhanesinde kalan, vakfımızdan lisansüstü burs alan öğrencilerin deneme, gezi notları, ülke ve kitap tanıtımları vb. çalışmalarından oluşmaktadır.

Osmanlı İdaresinde Kudüs'te Din Hürriyetinin Sağlanması

Üç monoteist dinin müntesip-lerince kutsal olan Kudüs, tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Yavuz Sultan Selim'in Kudüs ve çevresini Osmanlı topraklarına katmasıyla bu kutsal topraklar Osmanlı Devleti'nin yönetimine girmiştir. Osmanlı Devleti, yönetimine giren bu kutsal şehre ayrı bir ehemmiyet vermiştir. Osmanlılar bu toprakların barış ve huzur içinde idaresine her zaman özen göstermiş ve bölgede yaşayan toplumlara hoşgörülü bir dönemi yaşatmıştır.

Dönemin koşullarına göre oldukça ileri bir "federalizm" anlayışı olarak değerlendirilebilecek Osmanlı Devleti'nin "millet" sistemine göre Yahudiler de, Hristiyanlar da "Ehl-i Kitap" idi. Bu bağlamda Osmanlı Devleti üç monoteist dinin haklarını teamüle dayalı olduğu gibi koruyordu (Ataöv, 1981: 9). Osmanlı Devleti'nin bu politikasını kutsal şehir Kudüs'te de sürdürdüğünü görmekteyiz.

Yavuz, Kudüs'e girince kendisini karşılayan Kudüs Gregoryen Ermeni Patriği III. Serkis'e verdiği fermanla, 9 Kasım 1517 yılında Ermenilerin kutsal yerleri ve hakları güvenceye alınmıştır. (Ercan, 2002: 438). Osmanlı Devleti ilk defa bir fermanla Ermeni patrikliği yani III. Serkis'in patrikliğini onaylamıştır (Ercan, 1988: 20). Yavuz Sultan Selim yine aynı yıl içinde Kudüs Rum Patriği Attalia'ya da eskiden beri kullanmakta oldukları manastırların ve kiliselerin tasarruf hakkı-

nı vermiştir (A. DVN. KLS.d, 08/7). Yavuz Sultan Selim, Rum ve Ermeni din adamlarına göndermiş olduğu fermanlarla onların dini müesseselerini devletin güvencesi altına almıştır. Daha sonra her saltanat değişikliğinde bu fermanlar yenilenmiştir.

Kanuni Sultan Süleyman, 1 Mart 1521 yılında Kudüs Ermeni Patriği olan III. Serkis'e babası döneminde tanınan hakların aynısını kabul ettiğini bildirmiştir (Ercan, 1998: 24). Daha sonra Kanuni Sultan Süleyman Rum Patriği Barmanos'a 15 Aralık 1526 yılında Hz. Ömer'in ahitnâme-i hümayûnu ve Yavuz Sultan Selim'in fermanı gereğince Kudüs'teki manastırların ve kiliselerin, bunlara bağlı ziyaret ve ibadet yerlerinin zabt ve tasarruf haklarının Rum Patriği'ne verildiğine dair bir ferman göndermiştir (A.DVNS.KLS.d, 08). 1556 yılında gönderilen başka bir fermanla ise Rumlar ve Ermeniler arasında yaşanan anlaşmazlığın çözüldüğünü görmekteyiz (Ercan, z1988: 34-37).

Kanuni Sultan Süleyman 31 Ağustos 1565 tarihinde gönderdiği fermanla; Kudüs'te bulunan Mescid-i Aksa, Kadem-i İsa Kilisesi, Hz. Meryem Kilisesi gibi kutsal mekânlarda ve kabirlerde dine aykırı davranışlarda bulunulmamasını istenmiştir. Yine Padişah fermanla, Kudüs'te bulunan bu mekânların kutsal yerler olarak kabul ettiğini ve o mekânların sürekli temin tutulması gerektiğini yazmıştır (A. DVNS. MHM.d, 5/191). Osmanlı

Devleti, Kudüs'te yaşayan etnik ve dini grupların huzur içinde olmasını hedeflemiştir. Ayrıca Osmanlı Devleti'nin Kudüs'ü bütün dini grupların bir arada yaşayabileceği bir mekâna dönüştürmek için büyük çabalar sarf ettiğini gönderilen fermanlarda görmekteyiz.

Osmanlı Devleti, Kudüs'te Yahudiler için büyük manevi yatırı olan "Ağlama Duvarını" birkaç defa onarması ve orayı tamamen yıkmaktan kurtarması da Osmanlı'nın Kudüs'te dini gruplara tanıdığı "dini hürriyeti" göstermektedir (Tanyu, 1988: 474-475). Yine kaynaklarda Osmanlı Devleti'nin, Hristiyanlar ve Yahudiler arasındaki çekişmelerde, Hristiyan mezheplerinin birbirleriyle çekişmelerinde özellikle de "Kaname Kilisesi" ve "Beytüllahm Kilisesi" hususunda yaşanan anlaşmazlıklarda sürekli hakem rolünü üstlendiğini ve karar merci olduğunu görmekteyiz (Söylemez, 2014: 42).

Görüldüğü üzere 1516-1566 yılları arasında Osmanlı Devleti, Kudüs'te yaşayan dini zümreleri ayırt etmeksizin hepsinin kutsal mekânlarına değer vermiş, oradaki mekânların onarımına ve inşasına izin vermiştir. Ayrıca orada yaşayan dini ve etnik grupların barış içinde yaşamasına önem vermiştir. Gönderilen fermanlara ve alınan tedbirlere bakılırsa; Osmanlı Devleti hâkim olduğu Kudüs'te din hürriyetinin sağlanmasına büyük katkı sağlamıştır.

1 ATA V, T rkkaya, (981), Kud s ve Devletler Hukuku, Yonca Matbaası, Ankara. - TANYU, H kmet, (1), A lama Duvarı TDV A, (C lt , ss. 4-47) stanbul. - S Y-LEMEZ, Mehmet Mahfuz, (2014) Kud s Ve Osmanlı Ar v Ves kaları I ı nda Yahud ler n B lgeye Yerle meler zer ne Notlar , S rt n vers tes lah yat Fak ltes Der- g s , (C lt 1, Sayı 2, ss. 33-56). - 4 ERCAN, Yavuz, (1988), Kud s Ermen Patr khanes , T rk Tar h Kurumu Basımev , Ankara. - ERCAN, Yavuz, (2002), Yavuz Sultan Sel m D nem , T rklr, (Ed. Hasan Celal G zel vd.), (C lt 9, ss. 421-44) Yen T rk ye Yayınları, Ankara. - A. DVN. KLS.d, 08/ - A.DVNS.KLS.d, - 08 A. DVNS. MHM.d, 5/191

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde Reform

Günümüz uluslararası hukuk sisteminde devletlerin yanında uluslararası örgütlerin de önemi giderek artmaktadır. Zira modern uluslararası hukukta hak ve yükümlülükler sadece devletler bakımından değil, küresel düzeyde farklı amaçlarla kurulmuş olan uluslararası örgütler açısından da gündeme gelmektedir. Söz konusu uluslararası örgütler içinde ise kuşkusuz Birleşmiş Milletler'in yeri ayrıdır.

I. Dünya Savaşı sonrasında kurulan Milletler Cemiyeti'nin, uluslararası barış ve güvenliğin korunmasını sağlama amacını yerine getiremediği, II. Dünya Savaşı'nın vuku bulmasıyla anlaşıldı. II. Dünya Savaşı sonrasında ise yine aynı saikle Birleşmiş Milletler (BM) kuruldu. BM'nin kuruluş amaçları arasında uluslararası barış ve güvenliği sağlamak dışında milletler arasında dostluk ilişkilerini geliştirmek, uluslararası problemlerin çözümü hususunda işbirliği ve insan haklarına saygıya katkı sağlamak, milletlerin fiillerinde birbirleriyle uyumlu olmalarını sağlayan bir merkez olmak da sayılmıştır. Ne var ki, yeni kurulan sistem içinde dünya barışını sağlamak ve sürdürmek temel amacını sağlama yolunda, tüm üye devletlerin bulunduğu Genel Kurul bağlayıcı yetkilere sahip olmayıp Güvenlik Konseyi, oldukça geniş yetki-lerle donatılmıştır. BM sisteminde diğer organlar ancak bağlayıcı olmayan kararlar alabilirken Güvenlik Konseyi tüm üye devletlerin uyması gereken kararlar alabilir. Konsey, beş daimi ve iki yıl için seçilen on geçici üyeden oluşmaktadır. Söz konusu sistem içerisinde daimi üye devletlerden (ABD, Rusya, Fransa, İngiltere ve Çin) biri red oyu verirse Konsey, hiçbir karar alamamaktadır.

Müslümanların yaşadığı coğrafyalarda meydana gelen zulüm, insanlık dışı muamele, etnik temizlik ve soykırım gibi suçlar, insan hakları hukuku anlamında ağır ve ciddi sonuçlar doğurmaktadır. Bosna, Filistin, Myanmar ve Somali gibi coğrafyalar söz konusu ihlallerin meydana geldiği coğrafyalardan sadece birkaçıdır. Bu ihlallerin rağmen BM Güvenlik Konseyi daimi üyelerinden birinin bile veto hakkını kullanması, söz konusu çatışma alanlarına müdahaleyi engellemektedir. Tüm dünyanın gözü önünde meydana gelen ve vicdanları sızlatan görüntülere sebep olan çatışmalar, ne yazık ki uluslararası top-

lumun güçlü devletlerinin politik tercihleri sebebiyle her geçen gün artmaktadır. Nitekim 2011'den bu yana devam eden, 511 bin kişinin hayatını kaybettiği Suriye iç savaşı da bu olaylardan biridir ve Rusya ile Çin'in veto yetkilerini kullanması sebebiyle çıkan çatışmalara müdahale edilememektedir.

Birleşmiş Milletler'e üye olan devlet sayısı, bilindiği üzere 193'tür. Bu üyeler arasında, BM Güvenlik Konseyi'nin daimi üye koltuğunda bulunan beş devlet uluslararası toplumun tüm üyeleri adına karar vermektedir. Bu durum açıkça adaletsiz ve hakkaniyete aykırı bir duruma sebep olmaktadır. Öte yandan II. Dünya Savaşı'ndan hemen sonraki dönemin siyasi ve ekonomik güç tablosu gözetilerek oluşturulan BM Güvenlik Konseyi, günümüz şartları dikkate alındığında gerçeği yansıtmaktan uzaktır. Bu durumda BM Güvenlik Konseyi'nde bir reformun yapılması gerektiği aşikardır. Özellikle Almanya, Japonya, İtalya, Brezilya, Hindistan, İsveç ve Türkiye gibi devletlerin reform çağrılarının dikkate alınması, küresel düzlemde adaletin tesisi ve insan haklarına saygının ön planda tutulması açısından oldukça önemlidir.

Gözetilmesi gereken hususlardan biri de şudur ki: Güvenlik Konseyi daimi üyeleri içinde dünyanın en yaygın ikinci dininin mensuplarını, İslam dünyasını temsil eden bir devlet bulunmamaktadır. Bu kapsamda BM'nin uluslararası barış ve güvenliğin tesisi ve sürdürülmesi amacına hizmet

edecek, İslam dünyasındaki çatışmaları sona erdirecek, insan haklarının korunmasını sağlayacak bir reformun yapılması son derece önemlidir. Doğu ve Batı arasında bir köprü vazifesi gören Türkiye, İslam dünyasında meydana gelen problemleri her zaman ve zeminde açıkça dile getirmiş ve sorunların çözümünde aktif bir rol almıştır. Dolayısıyla Güvenlik Konseyi'nde İslam dünyasını temsilen bulunacak devletler arasında en güçlü aday, kuşkusuz Türkiye'dir.

Sonuç olarak, BM Güvenlik Konseyi'nde reform konusunda farklı devletlerin farklı argümanları bulursa da Güvenlik Konseyi'nin mevcut yapısının, BM Antlaşması'nda öngörülen amaçları gerçekleştirmekten oldukça uzak ve değişikliklerin yapılmasının elzem olduğu, adil ve hakkaniyetli bir sistem olmadığı uluslararası toplumun üzerinde anlaşmaya vardığı hususlardır.

İslamî İktisat

Bir İktisat Var; İktisattan İçeri, İktisattan Öte, İktisattan Ziyade

'İktisat' kavramı; iktisadî fenomenleri tahlil edebilmek için insan davranışlarını çözümleyerek bu davranışlardaki düzenli ve sürekli tekrarları -sebeup ve sonuçlarıyla- belirlemeye çalışan sistemli bir akli çabanın adıdır. Aynı zamanda lügatte "haddi aşmama, aşırı gitmeme, dengeli ve mütedil olma" anlamlarına gelmektedir.

Bu alanda yapılan çalışmalara bakıldığında 'İslâm iktisadî' genellikle, Kur'an-ı Kerim'den, Sünnetten ve Râşid Halifelerin -hassaten Hz. Ömer'in- uygulamalarından hareketle İslâm'ın iktisadî aksiyonlarının tespiti ve İslâma ait iktisadî bir sistemin işleyiş prensiplerini ortaya koyma çabası olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle iktisadî alanda yapılan çalışmaların ilm-i fıkıhın usûl ve maksatlarıyla mahdut bir çerçeveye sıkıştığı söylenebilir. Hâlbuki bu nevi çalışmalar sadece dini/İslâmî ilimlerin usûl ve maksatlarıyla çerçelenemez. Aynı şekilde iktisat çalışmalarının dinî/İslâmî ilimlerin dışında kaldığı da söylenemez.

Sadece İslâm Hukukunun temel kaynaklarından hareketle, İslâm'ın emrettiği iktisadî bir hayatın inşa edilmesi gayreti, bu gayretin göserdiği alanın dışında kalan her tür iktisadî davranışın İslâm'ın dışında kaldığı şeklinde yorumlanabilmektedir. Bu tür yorumlar, "eşyada asıl olan ibâhadır" ilkesinin aksine hayata ve iktisadî olaylara bakışta daraltıcı bir anlayışın genişlemesine sebep olmaktadır. Her ilmî çalışmada olduğu gibi, dinî ilimlerin konusuna giren ilmî gayretler ve bu gayretler neticesinde ortaya çıkan/elde edilen bilgiler de gayret sahibinin bilgisinin, ferasetinin, deneyiminin, becerisinin, ait olduğu kültürün ortak olduğu akli bir çabanın ürünüdür. İslâm hakikattir, yapılan ilmî çalışmalar ise bu hakikatin bir yorumu olup, birer beşerî üründür.

Her dönemin kendi dinamikleri içerisinde ortaya çıkan İslâm yorumları, o dönemde Müslümanların yüz yüze kaldıkları meydan okumalara verdikleri bir cevaptır. Bununla beraber bu yorumlar İslâm'ın teklifini asrın idrakine taze bir üslup ile anlatma çabasıdır. Bu beşerî çabaların neticesini hakikatin yerine ikâme etmek, İslâm'ın bir ideoloji mertebesinde eleştiriye açılmasına, diğer yandan İslâm'a atfedilen iktisadî sistemin uygulamasında ortaya çıkması muhtemel başarısızlıkların İslâm'a mal edilmesine kapı aralayabilir. Hâlbuki her yorum, eskimeye, bozulmaya ve hatta ölmeye mahkûmdur. Bundan dolayı yorumlar tecdide, islâha ve ihyâya muhtaçtır. Müslüman toplumlar, istikamet üzere kalabilmek için, yüz yüze geldiği meydan okumalar karşısında İslâm'dan ilham alarak cevap üretmek zorundadır. Bu üretim sürecinin neticesinde ortaya çıkan cevapların/ yorumların İslâmî olduğu söylenebilir fakat onları İslâm'ın/dinin yerine ikâme etmek doğru değildir. Zira her cevap/teori sadece içinden çıktığı toplum için bir çözüm ifade eder. İnsan cehdinin neticesi olan ilmî ürünler evrensel ve değişmez sabiteler olarak algılanırsa zaman içerisinde o ilim havzasının ürettiği medeniyet, sürekliliğini, tazelenme özelliğini kaybeder; durağanlaşır ve karşı karşıya kaldığı meydan okumalara cevap üretmez, temsil ettiği medeniyeti taşıyamaz hale gelir. Bir ilim şayet bir medeniyet(i) taşıyorsa, o medeniyetin mensuplarının yaşadığı fikrî, amelî, ahlakî sorunlarını çözmekten uzaklaşmışsa, bu ilim artık bir nos-taljiye, bir özleme dönüşmüştür.

İktisat ilmiyle meşgul olan Müslümanlar, salt iktisadî problemleri değil aynı zamanda fert ve cemiyeti de içine alan çok yönlü, ciddi ahlâkî problemler sarmalını da konu edinmek durumundadır. Zira asıl

dönüştürücü unsur ahlâktır. Yapılan herhangi bir çalışma manevî bilincin ve ahlâkın dönüşümü ile sonuçlanmıyorsa yani yeni bir insan tipi ortaya çıkarmıyorsa, bu çalışmaların usûl ve maksatları sorgulanmalıdır. Bu süreç içerisinde Müslümanların birbirlerinden farklı yorumlar serdetmelerinin neticesinde elbet bir takım ihtilâflar ortaya çıkacaktır. Bu ihtilâflar vahdete mâni bir fitne olarak değil aksine rahmet ve berekete vesile bir zenginlik olarak görülmelidir. Yeter ki ihtilâf ahlakının ve kardeşlik hukukunun gereği göz ardı edilmesin. Mamafih bu naçiz satırlar da sahip olduğumuz zenginlik ve bereketin ufak bir parçası olarak telakkî edilmelidir.

Tüm bunlardan sonra; 'İslâmî İktisat' kavramı, içerisinde hem bir emri hem bir yorumu hem de bir maksadı barındırmaktadır. Maksadı, 'İktisat' kavramının lügat manasında gizlidir ki, bu aynı zamanda İslâm'ın bir emridir. Bundan matlûb olunan ise ibâdullâh'ın terfi-i ahvâlidir. Yorum ise 'İslâm' ile ilgili olan kısmındadır. Nihayetinde 'İslâmî İktisat', fert ve cemiyetlerin zamanın ruhuna ve toplumun maslahatına göre İslâm'ı yorumlamaları, anlamları ve tatbiklerini neticesinde ortaya çıkan yahut ortaya çıkması beklenen iktisadî faaliyetleri -sebeup ve sonuçlarıyla- belirli bir metodolojiyi takip ederek inceleyen geniş ilmî bir disiplinin adıdır. Bu disiplinden matlûb olunan insanlığın felâhidir.

Netice olarak, İslâmî iktisat, sadece Allah'ın indirdiği ayetlerden değil aynı zamanda Allah'ın toplumların hayatlarına yerleştirmiş olduğu ayetlerden hareketle, İslâm'ın usûl, makâsîd ve ahlâkıyla iktisadî alanın ihyâsı, islâhı yahut tecdidi şeklinde de anlaşılabilir.

İstiklâl Marşı Üzerine Birkaç Söz

Muasır Türk edebiyatında toplumcu ve gerçekçi fikrin kurucularından biri olan Mehmet Âkif Ersoy tarafından yazılan İstikâl Marşı, alelhusus edebî açıdan hangi hususiyetlere sahiptir ki, İstiklâl Marşı yarışmasına gönderilen 724 şiirden daha üstün ve dolayısıyla Türk milletinin İstiklâl Marşı hüviyetine onlardan daha layık görülmüştür. Bu ciddi suale cevap vermek için İstiklâl Marşını ele aldığımızda, ilk dikkate çeken hususiyetlerin bazılarını şöyle özetlemek mümkündür:

A.Lisân

İstiklâl Marşının küllî bir çerçeve içerisinde incelenmesi-ne kalkıldığında ilk dikkate çeken amillerden biri, anlaşılır bir lisân ile yazılmış olmasının yanında, şiirde bilhassa lisânın cemiyetin manevî-maddî değerlerinden kaynaklanan kültürel birikimden ve süregelmis ananelerden istifade edilmesidir. Me-tinde hususen "din, iman, Hakk, İlâh, Hudâ, Ârş, mabed, ezan, şehâdet, secde, şehit, şuheda, fedâ, na's, helâl, hilâl, cennet, nâ-mahrem" gibi, milletin ve ona göre, "bizlik" in itikadı ve inancı ile ilgili; "millet, ırk, ata, vatan, yurt, ulus, sancak, toprak, ocak" gibi, millete, memlekete ve ona göre, millî tarih ve coğrafyaya bağlanma ve "bizlik" e aidi-yet hissi ile ilgili lafızların da kullanılması çok manîdar olduğunu söylemek müm-kündür.

B.Üslup

Şiirde, özellikle sehl-i mümtenî üs-lubunun tercih edilmesi ve dolayısıyla kelimeleri dikkat ve ittina ile seçil-mesi, alelhusus manası açık, telaffuzu kolay ifâde ve ibârelerin yeğlenmesi ve kısacası sade ve akıcı bir üslup, düzgün bir ifâde tarzı kullanmak, şiirin en belirgin hususiyetlerinden biri olduğu söylenebilir; Âkif'in, ne, nasıl ve niçin yazacağını, kime, neden ve nasıl hitap edeceğini ve tüm bun-ların ürettiği sorumluluğun hacmini iyi bildiğinin en aşikâr nişânlarından biri, başka değil, kasten bu üslubu be-nimsemesi olduğu tah-min edilebilir; Zira bahsi geçen üslup sayesinde, hem okuma hem anlama ve hem de ezberlemedeki sağlanılan kolaylıkların temin edilmiş olmasının yanında, metnin iç ve dış

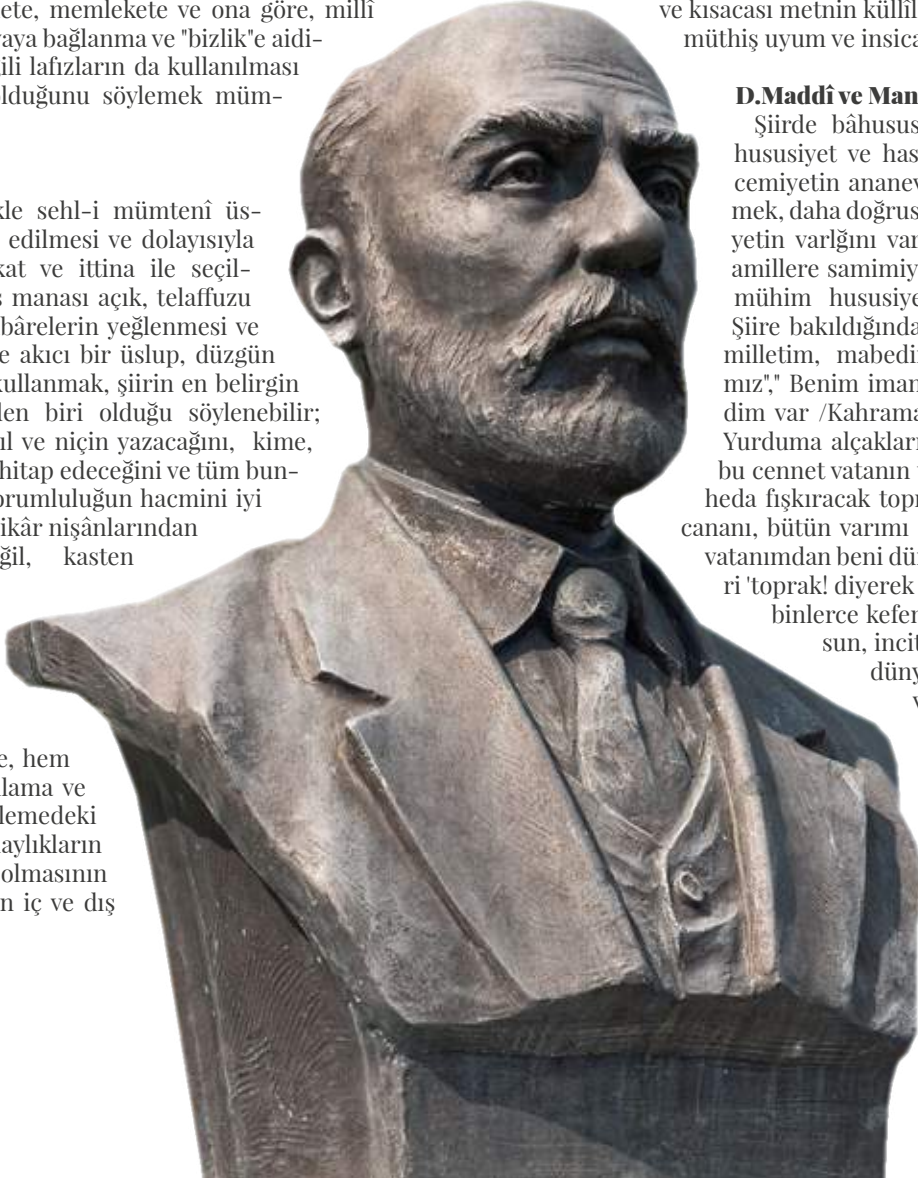
dinamiğinde varlığını iyice hissettiren, üstelik istiklâl şuuruna münecip ve atıye yönelik bir iyimserlik hissini sağlayan bir it-minânın ve huzurun havası da hazırlandıği düşünülebilir.

C.Şekil

Şiirin bâriz hususiyetlerinden biri de, yazıldığı ve Türk zevki-ne uygun rubai şeklini ve aruz veznini kullanmaktaki gösterilen ustalaktır. Şairin edebî sanatlara olan hakimiyeti, özellikle şiirin iç ve dış bünyesi ve ona göre, vezin ve kafiyeyi uygulamakta, iç ve dış müziği yaratmakta, kelime ve sesleri seçmekte ve kısacası metnin küllîlik çerçevesinde görülen bu müthiş uyum ve insicamda teceli etmektedir.

D.Maddî ve Manevî Değerler

Şiirde bâhusus cemiyetin maddî-manevî hususiyet ve hasassiyetlerine riayet etmek, cemiyetin ananevî değerlerine saygı göster-mek, daha doğrusu söylemek gerekirse cem-iyetin varlığını varlık, "bizlik" ini "bizlik" yapan amillere samimiyetle sahip çıkmak, şiirin en mühim hususiyetlerinden biri denilebilir. Şiire bakıldığında Akif'in, "vatanım, yurdum, milletim, mabedim, dinim, ırkım, kanları-mız," Benim iman dolu göğsüm gibi serhad-dim var /Kahraman ırkıma bir gül/ Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma, sakın/ ve " Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda? / Şu-heda fişkracak toprağı sıksan, şuheda, / Canı, cananı, bütün varımı alsın da hüda /Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda", "Bastığın yerle-ri 'toprak! diyerek geçme, tanı:/ Düşün altında binlerce kefensiz yatani./ Sen şehit oğlu-sun, incitme, yazıktır, atanı:/ Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı" gibi ifâde ve ibâreleri kullanması ile, samimiyet, saygı ve sevgi göstererek cemiyetinin maddî ve ma-nevî değerlerine layıkıy-la, sahip çıkmış olduğu söylenebilir.

Sivil Toplum Kuruluşlarının Toplumsal Değişimdeki Rolü

Sivil toplum kuruluşu kavramı; bulunduğu çağa, siyasi ve iktisadi faktörlere göre değişiklik göstermektedir. Literatürde sivil toplum kuruluşlarının amacı, hukuki statüsü ve faaliyetleri konusunda çeşitli tartışmalar yaşansa da 1980'li yıllardan itibaren sivil toplum kuruluşlarının faaliyet ve etki alanı giderek artmıştır. Bu bağlamda eğitim, ekonomi, sosyal ve kültürel alanlardan bilinçlendirme ve farkındalık çalışmalarına kadar birçok alanda çalışmalar yaşanmıştır. Sivil toplum kuruluşları değişen dünya sisteminde; değişim aktörleri arasında yerini almış ve değişimi etkileyen, etkilenen bir aktör olarak bu rolü devam ettirmiştir. Sivil toplum kuruluşları ulusal ve uluslararası alanda yaptığı çalışmalar mikro, mezo ve makro alanda değişimin öncüsü olmuş; bireyleri, toplulukları ve toplumları etkilemiştir. Bireylerin ve toplumların refahını artırmak, sosyal adaleti etkin kılmak,

insan haklarını etkin kılmak ve demokratikleşmeye katkı sağlamak gibi birçok amaç doğrultusunda çalışmalar yapan sivil toplum kuruluşları artık dünyada da büyük olgu ve olaylara müdahale edebilecek seviyelere gelmiştir.

Sivil toplum kuruluşlarının ulusal ve uluslararası alanda yaygınlaşmasında birçok faktör etkili olmuştur. Bu faktörleri; küreselleşme, teknoloji alanında yaşanan değişimler, ekonomik ve sosyal yapıda yaşanan değişimler olarak sıralayabiliriz. Özellikle küreselleşme ile birlikte ulus devleti sınırlarının güç kaybetmesiyle birlikte dünyada yeni bir sektör ortaya çıkmıştır. Literatürde üçüncü sektör olarak da nitelendirilen sivil toplum kuruluşları kamu ve özel sektör dışında gönüllülüğe dayalı olan üçüncü sektör olarak karşımıza çıkmıştır.

Ulus devletlerinin güç kaybetmesi, rekabetin artması, piyasalarda ve ekonomide yaşanan diğer değişimler; devletleri farklı politikalara ve uygulamalara itmiştir. Değişen dünya sisteminde bireylerin ihtiyaçları ve istekleri de farklılık göstermeye başlamıştır. Yaşanan

tüm bu değişimlerle birlikte devletlerin görevleri, ödevleri de artış göstermiştir. Devletler oluşan bu yeni ihtiyaçları ve istekleri karşılamada yetersiz kaldığı zamanlar olmuş ve bu durumda bireyler kendi aralarında gönüllülük esasına dayalı olarak yeni oluşumlara yönelerek bu ihtiyaçlarını gidermeyi tercih etmiştir. Bu oluşumlar zaman zaman hukuki ve bürokratik engellere takılsa da diğer sektörler de bu oluşumların önemini farkına varmış ve bu oluşumları destekleyerek üçüncü sektör olarak ortaya çıkmasına katkı sunmuştur.

21. yüzyıla gelindiğinde artık sivil toplum kuruluşlarının yeri yadsınmaz bir hale gelmiştir. Sivil toplum kuruluşları incelendiğinde; eğitim alanlarında, sosyal ve kültürel alanlarda, mimaride, fikir ve sanat alanında, bilinçlendirme çalışmalarında, hak savunuculuğu ve diğer birçok alanda çalışmalar yaparak bireyi ve çevresini geliştirmeyi hedeflemektedir. Bu durumlar da sivil toplum kuruluşlarının günümüzde yaşanan birçok değişime öncü olmasını gösteren önemli etkenlerdendir.

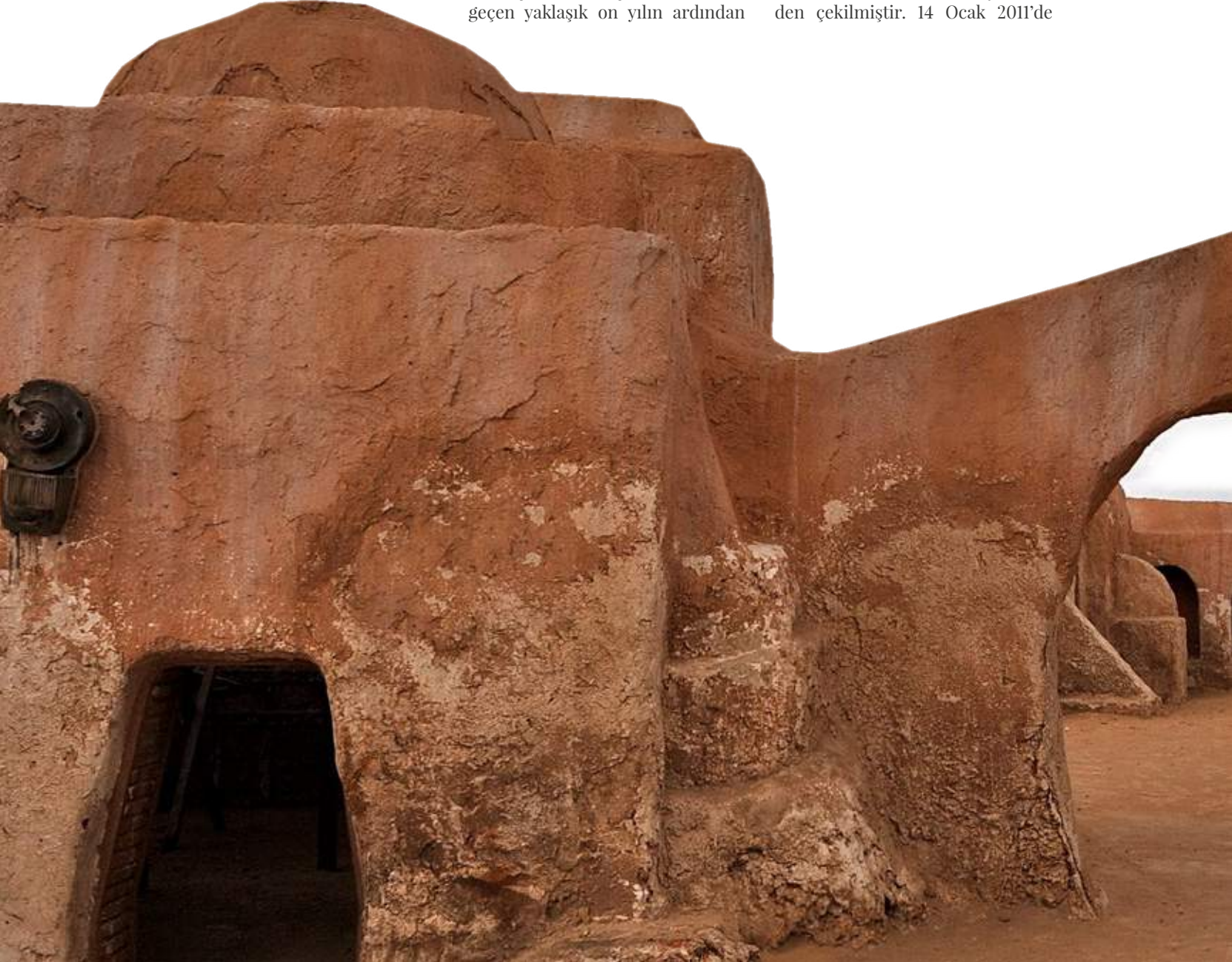
Nahda Hareketi ve Tunus'un Demokratikleşme Süreci

Arap dünyasında 2011'de başlayan ve devam etmekte olan toplumsal hareketler her ülkede birbirinde farklı sonuçlar doğurmuştur. Mısır'da Hüsnü Mübarek'in istifasının ardından seçimle göreve gelen Muhammed Mursi yönetimi bir yıl sonra askeri darbe ile yıkılırken, Libya'da silahlı çatışmalar ve gösteriler iç savaşa neden olmuş, Suriye'de ise rejim güçleri ile muhalifler arasındaki çatışmalar sonucu binlerce kişi hayatını kaybetmiş, küresel çapta yankı bulan bir mülteci krizi

yaşanmasına neden olmuştur. Öte yandan Arap devrimlerinin Tunus için sonuçları ise sayılan bu ülkelerden farklılaşarak daha az hasarla ve görece başarılı bir geçiş süreci şeklinde devam etmektedir. Tunus'ta sürecin bu şekilde gelişmesinin en önemli nedeni olarak Nahda Hareketi gösterilmektedir.

Nahda Hareketi, Raşid Gannuşi ve Abdülfettah Muru öncülüğünde 1972'de "İslami Yöneliş Hareketi" adıyla gizli bir hareket olarak kurulmuştur. Kuruluşunun ardından geçen yaklaşık on yılın ardından

siyasi parti statüsünü elde etmek için girişimlerde bulunmuş ve 1989'dan itibaren de Nahda Hareketi ismini kullanmaya başlamışlardır. Aynı yıl yapılan parlamento seçimlerine katılması yasaklanan Nahda Hareketi, üyelerinin bağımsız adaylar olarak seçime girmesiyle oyların yaklaşık %13'ünü almayı başarmıştır.¹ Seçimlerin ardından Nahda Hareketine destek veren yirmi beş bin kişinin tutuklanarak cezaevlerine konulması ve partililere yönelik baskıların artması sonucu Nahda, Tunus siyasetinden çekilmiştir. 14 Ocak 2011'de

gerçekleşen Yasemin Devrimi'ne kadar yurt dışında düzenledikleri kongreler aracılığıyla varlığını devam ettiren Nahda Hareketi üyeleri, devrimin ardından lider Gannuşi önderliğinde Tunus'a geri dönerek siyasi faaliyetlerine devam etme imkânı bulmuşlardır.

Devrimin ardından 24 Ekim'de yapılan Kurucu Meclis Seçimleri'nde parlamentoya 89 milletvekili ile giren Nahda Hareketi, seçime katılan Cumhuriyet İçin Kongre Partisi

ve Emek ve Özgürlük Bloğu Partisi ile birlikte Trokya Hükümetini kurmuştur. Seçimlerin ardından Gannuşi demokrasinin yerleşmesi ve kurumsallaşmasını sağlamayı hedefleyen, anayasa yapım sürecini başlatacak ve otoriter rejime geri dönmeyeceğinin sinyallerini veren uzlaşma ve iş birliğine dayalı bir yönetimin sağlanmasına vurgu yapmıştır.²

Gannuşi, Tunus'un demokratikleşebilmesi için otoriter ve tek partili bir yönetimin aksi duruş sergilenmesi gerektiği ve toplumun belli bir kesimini değil tamamını kapsayacak biçimde hareket edilmesi gerektiğinin altını çizerek bu noktada uzlaşmanın önemini şu şekilde ifade etmiştir.³

“Tunus'un anahtar kelimesi, uzlaşmadır. Bu kelime ifadesini dinimizdeki icma'dan almıştır. Biz de icma'ya; yani bir bakıma uzla-

şmayı arıyoruz. Bu ise, yaygın olan demokrasi mantığından farklı bir durumdur. Normal şartlarda demokrasi çoğunluğun kararıdır bizim gibi geçiş döneminde olanlar içinse icma'ya yakalamaktır asılan. ... Geçiş sürecinin sağlıklı gerçekleşmesinde güçlü tarafın bu işin doğası itibarıyla daha fazla taviz vermesi gerekir. Bu bağlamda biz de salt çoğunluğa dayanan bir yaklaşımdan ziyade çoğulcu ve uzlaşmayı temel alan bir anlayış benimsedik.”

Gannuşi'nin ifadeleri Tunus'un demokrasiye geçiş sürecinin kendine özgü bir yapıda tezahür ettiğini açıkça ortaya koyarken bu noktada uzlaşmaya atfedilen önemde dikkat çekmektedir. Nahda Hareketi'nin uzlaşma temelli politikası siyasi istikrarsızlık ve siyasi suikastlar gibi meydan okumalarla karşı karşıya kalmasına rağmen Tunus'un demokratikleşme sürecinin en önemli karakteristiği olmuştur.

¹ Hamdi Yıldız, “Dünden Bugüne Nahda Hareketi”, Erişim Adresi: <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/duydan-bugune-nahda-hareketi/575680#> Erişim Tarihi: 25.06.2019 - ² Angélique Chrisafis ve Ian Black, “Tunisia elections winner: ‘We’re hardly the Freemasons, we’re a modern party’”, The Guardian, 25 Ekim 2011, Erişim Adresi: <https://www.theguardian.com/world/2011/oct/25/tunisia-elections-islamist-party-winner> Erişim Tarihi: 25.06.2019 - ³ Hüseyin Mercan ve Tahir Kılavuz, “Tunus'ta Demokratikleşme ve Elit Teorisi”, Uluslararası İlişkiler Dergisi, Cilt:14, Sayı:55, 2017, s.76

İnsan Güvenliği ve Akdeniz'de İnsanlık İkilemi

Güvenliğe ilişkin özellikle son dönemlerde dikkat çeken insani güvenlik kavramına göre, zorunlu olarak göç eden mülteciler korunması gereken savunmasız gruplar olarak tanımlanmaktadır. İnsanlar göç esnasında şiddet olayları ve pek çok farklı türden tehdit ile karşı karşıya kalabilmektedirler. Unutulmamalıdır ki, göç, insan güvenliğinin sağlanmasındaki eksikliklerden dolayı ortaya çıkmaktadır.

Dünya, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana görülen en büyük göç krizi ile karşı karşıyadır. Bugün dünya çapında 60 milyondan fazla insan, çatışma, yoksulluk ve zulümden kaçarak kendi ülkelerinde yer değiştirmiş ya da başka ülkelere göç etmiştir. Bugüne kadar bu insanların küçük bir bölümü insan haklarının, refahının ve güvenliğinin en iyi sağlandığı Avrupa'ya göç etmeye çalışmıştır. Değişen rakamlar, çeşitlenen kitlesel insan hareketliliği ve güvenliğe atf yapan söylemler ile birlikte bu insanlar AB tarafından artık güvenlik sorunu olarak görülüşleridir. Son yıllarda göç eden insan profilleri incelendiğinde Afrika'da ve özellikle Arap Baharı sonrası Ortadoğu'da artan siyasi istikrarsızlığın, ekonomik problemlerin ve toplumsal huzursuzluğun etkilerini görmek mümkündür.

Bu noktada, Avrupa Birliği'nin, kapısına dayanan, uluslararası korumaya ihtiyaç duyan insanlara yardım etme ve güvenliklerini sağlama görevi vardır. Ancak, özellikle 2015 sonrası milyonlarca düzensiz göçmen AB'nin sınırlarını aşarak bu görevini yerine getirememesine ve göç politikalarını yeniden

değerlendirmesi zorunluluğuna neden olmuştur. Şimdiye kadarki süreçte, Avrupa Birliği üyesi devletlerin krizle nasıl başa çıktığı ve sürdürülmesi planlanan göçmenlik ve iltica reformlarını uygulayıp uygulamadıkları denetimsiz ve belirsiz kalmıştır.

AB ve üye devletler Akdeniz'de yaşanan insani krize duyarsız kaldığı imajını değiştirmek amacıyla bölge ülkelerine maddi yardım vaatlerinde bulunmaktadır. AB'nin sağladığı insani yardım bugün itibarıyla 1,5 milyon avroyu geçmiştir. Ancak bu yardımlara rağmen insani yardım konusundaki performansı tatminkar değildir. AB'nin başarısız politikaları Akdeniz'de göçmen ölümlerinde artışa neden olmuştur. Aynı zamanda AB üyesi ülkelerin gereksiz politik söylemleri göç sorununa çözüm bulmaktan ziyade durumu daha da kötüleştirmektedir. Avrupa'da iktidarda olan neredeyse bütün siyasetçiler, mülteci sorununun, kendi ülkelerinin sınırlarına yüksek duvarlar örerek çözülebileceğini düşünüyorlar. İtalya'nın Lampedusa adasına geçerken yolda ölenler, Avrupa'da gözaltına alma merkezlerinde izinsizce tutulan göçmenlerin dehşet verici öyküleri ve bazı AB ülkelerinin katı göçmen politikaları AB'nin insani güvenlik konusundaki tavrının sorgulanmasına yol açmıştır. AB için sorunun temel çözümü mülteci akımının Avrupa sınırlarına dayanmaması, Avrupa toplumlarının refah ve huzurunun kaçmaması üzerine kuruludur. Ne zamanki göçmenler sınırlarına dayanmıştır, o zaman mecburi olarak bölge ülkeleri işbirliğine gitmek zorunda kalmıştır.

Gelinen noktada AB'nin daha somut ve insan güvenliğini önce-

leyen yeni politikalar oluşturması gerekmektedir. Gçmen sorununu z­mek için sorunu yerinde z­mek gerekmektedir. Yani savaşları önlemek, refahı paylaşmak ve iklim değişikliği ile mücadele etmek bunlardan bazılarıdır. Bunlara ek olarak kaynak ülkelerdeki yoksulluğu azaltan politikalar uygulamak gereklidir. Yoksa göçmenler refahı yüksek ülkelere -günümüzde Avrupa'ya- doğru yola çıkmaktadırlar.

Özellikle son yıllarda AB, ye devletlerin vatandaşlarının güven-

liği ile AB'den yardım talebinde bulunan insanların güvenliği arasında ikilemde kalmıştır. Bugün ml­teci, sığınmacı ve göçmenlerin Avrupa yollarında maruz kaldıkları şiddet ve istismar endişe verici boyutlara ulaşmıştır ve AB'nin nihai önceliği insanların Avrupa'ya ulaşmasını engellemek ve sınırlarının güvenliği olmuştur. ıkardıkları yasalar, sınırlarını korumak amacıyla kullanılmaktan çekinmedikleri askeri güç, dikenli tel çekme gibi radikal uygulamalar ile birlik yesi l­keler krizi kendi sınırlarından uzakta

tutarak etkilerinden kaçmaya çalışmaktadırlar.

Mk­tebatlarında ve teorilerinde insan güvenliği yaklaşımını önceliği yapan AB, ml­teci akınlarını duvarlar örerek ya da askeri tedbirlerle önlemeye çalışmaktadır. lkelerinden kopmak zorunda bırakılmış, ölüm tehlikesine rağmen denizlerden geçerek sefalet ve yoksulluk içinde yaşayan göçmen ve ml­teciler Avrupalılar için sadece görüntü kirliliğinden ibarettir.

Pasif ve Dışlayıcı Laiklik; ABD, Fransa ve Türkiye

I. Giriş

Kitabın yazarı Ahmet T. Kuru, San Diego Eyalet Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümünde Doçent olarak görev almaktadır. Kendisinin Demokrasi, İslam ve Laiklik konularında (özellikle de bu başlıkların Türkiye görünümünde) eserleri bulunmaktadır.¹ Yazarın 2009 yılında İngilizce olarak ele aldığı Secularism and State Policies toward Religion: The United States, France, and Turkey adlı eseri daha sonra, 2011 yılında, Pasif ve Dışlayıcı Laiklik; ABD, Fransa ve Türkiye olarak tercüme edilmiştir. Bu kitaba temel teşkil eden ve Washington Üniversitesi'nde savunduğu doktora tezi, Amerikan Siyaset Bilimi Derneği tarafından yılın en iyi tezi seçilmiştir.²

Bu çalışmada öncelikle kitabın konusu belirtilip içeriği, okuyucunun kitap hakkında yeterince fikir edinebileceği şekilde, zengin bir biçimde özetlenecektir. Akabinde, yazının ana kısmı olan eserin değerlendirme aşamasında; yazarın okuyuculara anlatmak istediği konuyu hangi üslup ile nasıl bir çerçevede sunduğu, temel argümanları nasıl ilettiğini ve bunların ikna kabiliyetleri, yazarın aktardığı tartışmalı fikirleri ve incelediği konuların literatürüne kattıkları gibi kitaba eleştirel yaklaşımı sağlayacak sorular cevaplanmaya çalışılacaktır.

II. Kitabın Konusu ve İçeriği

Kuru, eserinde küresel ve hâlihazırda tartışmalı bir mesele olan laikliği genel hatlarıyla ve sırasıyla, Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Fransa ve Türkiye Cumhuriyeti özelinde değerlendirmeye alır. Kuru, her devletin laiklik sistemini

incelerken tarihsel sürecini ele alarak günümüzdeki anlayışlarına nasıl ulaştıklarına, çeşitli toplumsal olaylara, yönetim anlayışlarına, yargısal kararlara, yasama çalışmalarına atıf yaparak sunar. Yazar kendine özgü ayrımlar yaparak laikliği "pasif" ve "dışlayıcı" olarak sınıflandırır. Dışlayıcı laikliğin ana hedefinin dini kamusal alandan bütünüyle çıkarmak ve onu özel alanla sınırlamak, pasif laikliğin ise devletin dinin kamusal görünürlüğüne göz yumarak daha hoşgörülü ve pasif bir yol izlemesini ifade ettiğini belirtir.³ Kuru eserinde üç devletin laiklik anlayışlarını incelerken, temelde şu hususları dikkate almıştır: Tarihsel süreçte bir "Devr-i Sabık"ın varlığı, devletin okullarda dine yönelik politikaları (bağlılık andı, toplu dua, dini sembol giyebilme olanağı, dini okullara mali destek) ve yargısal kararlar ile kanunlarda dine yönelik düzenlemeler. Bu unsurlar dikkate alındığında; ABD'nin "pasif", Fransa ve Türkiye'nin ise "dışlayıcı" laik anlayışı benimsedikleri sonucuna varır eser sahibi.

III. Değerlendirme

Ahmet Kuru'nun eserinin en temel özelliklerinden biri, argümanlarını havada bırakmayacak ve ikna edecek şekilde, tarihsel olaylara, bilimsel verilere (özellikle istatistik), yasal hükümlere, yüksek mahkemelerin içtihat niteliğinde kararlarına, siyasi açıklamalara, devlet politikalarına dayandırarak, son derece somut olarak okuyucuya sunuyor olmasıdır.

Kuru, bazı yazarların laikliği tanımlarken genellikle "özgürlükleri koruduğu"⁴

gibi basmakalıp tasniflerden farklı olarak bir yol izler. Yazar, ABD'yi "pasif" olarak nitelendirirken bunun bir "Devr-i Sabık"ın, yani geçmişte monarşi ile hâkim dinin arasındaki işbirliğinin olmaması ve doğal olarak buna karşı bir tepkinin olmaması, laik ve dini gruplar arasında örtüşen uzlaşma kültürü⁵ ve laik grupların dinin kamusal rolüne karşı olmaması (kamusal alanda dini sembollerin serbest olması, okullarda dini kulüplerin serbestçe faaliyet gösterebilmesi⁶) sebeplerinden ötürü olduğunu savunuyor. Nitekim ABD'nin laiklik anlayışında ünlü düşünür John Locke'in, bireylerin ahiret hayatları adına kurtuluş yollarını seçmekte özgür olmaları gerektiği ve yöneticilerin buna müdahale etmemesi gerektiği, fikrinin somutlaşmış hali olduğunu belirtir Kuru⁷. Gerçekten Fransa ve Türkiye'yi "dışlayıcı" laik olarak nitelendirirken, bir "Devr-i Sabık"ın varlığı, laik ve dini gruplar arası uzlaşmadan çok çatışmacı bir kültürünün olması ve nihayetinde laik grupların dinin kamusal rolüne karşı olması (Fransa ve Türkiye'de⁸ kamusal alanda başörtüsü yasağı) argümanlarını ileri sürerek pasif ve dışlayıcı laikliğin temelde bu üç ayrıma göre şekillendiğini ispat etmiş oluyor.⁹

Türkiye Bilim adamları arasında Kemalist laikliğe karşı daha önceki yıllarda Prof. Dr. Şerif Mardin'in Kemalist ideolojinin "akla olduğu kadar kalbe de hitap eden bir sosyal değer bütünü getirme konusunda başarısız kaldığını ve bundan dolayı da Türkiye'deki geniş halk kitlelerinin muhafazakar eğilimlerine bağlı kalmaya devam ettiğini"¹⁰ belirtmişti. Kuru da, özellikle de bu eser ile Türkiye Cumhuriyeti kurulduğundan beri, Kemalist otoritenin laikliği tartışmaya dahi açmaya tahammülü olmadığı (özellikle Anayasa Mahkemesinin kurulduğundan beri, laikliği bireysel hak ve özgürlüklerden daha öncelikli korunması gereken bir prensip olarak görmesi¹¹) bir yerde, açıkça laikliğin Türkiye'deki amacının din ve devlet işlerinin ayrılığı değil, Falih Rıfkı Atay'ın belirttiği gibi¹², dinin devlet tarafından zaptı altına alınması olduğunu, yine bir yaşam biçimi¹³ olarak yerleştirilmek istendiğini ortaya çekinmeden koymuştur.¹⁴ Bu bakımdan yazısının belirli bir baskıdan uzak ve bilimsel açıdan olumlu bir gelişme olarak görülmesi gerektiği kanaatindeyiz.

¹ http://politics.sdsu.edu/people/faculty/kuru_a.htm - Kuru, yazar hakkında sayfasındaki bilgilerden Kuru, s.84 - Kuru, s.70 - Kuru, s.85 - Türkiye'de başlıca laiklik yasaları kalkmış bulunmaktadır, ancak yazarın kitabında dayanarak bu argümanları sergiler. - Kuru, s.32 - Anık, 2013, s.24 - Kuru, s.175 - Kuru, s.221 - Kuru, s.12 - Kuru, s.16 - Kuru, s.

alınmıştır. - Kuru, s.14 - Somer, 2015, s.23 - Kitabın ele aldığı tarihte (1900) durum böyle olmadığından dolayı, 10. Cumhurbaşkanlığı Ahmet Necdet Sezer'e ilişkin n.

Yine yazar, laikliği sadece bir açıdan değil, Niyazi Berkes ve etin zek gibi daha dışlayıcı laiklik anlayışını benimseyen laiklik görüşlerine yer vererek görüş çoğulculuğunu sağlamaktadır.

Yazarın kitabının Türkiye'yi ele alan kısmında sadece Kemalistlerin değil, muhafazakrların da laikliği (ancak pasif laikliği) savunduğunu ileri sürmüştür.¹⁵ Ancak Kuru'nun bu iddiası her hangi bir kaynaktan yoksun olarak ortaya konmuştur ve kanaatimizce de ne derece

isabetli olduğu tartışmaldır. Yazar her ne kadar istatistiksel veriler sonucunda Türkiye'deki toplum yalnızca %9'unun şeriata dayalı bir İslam devleti istediđini¹⁶ ne sürse de toplumun %90'ın üzerinde Müslüman olan bir ülke de Kemalist zihniyeti taşımayanların ne denli (pasif de olsa) bir laik düzeni savunacağı tartışmaya açıktır.

IV. Sonuç

Tüm bu değerlendirmeler sonucun-

da, Ahmet T. Kuru'nun siyaset bilimleri, özellikle de Türkiye, adına çok önemli ve kapsamlı bir eser ortaya koyduğu kanaatindeyiz. Yazar, bilimsel verilere, tarihsel süreçlere, çeşitli toplumsal olaylara, yargısal kararlara ve yasal çalışmalarına atıf yaparak son derece tatmin edici bir şekilde iddialarını okuyucuya sunmaktadır. Bu bakımdan laiklik gibi çetrefilli bir meseleyi daha iyi anlayabilmek ve bakış açısı kazanmak adına Kuru'nun eserinin okunması gerektiği kanaatindeyiz.

1 Kuru, Ahmet T. Pasif ve dişlayıcı laiklik: ABD, Fransa ve Türkiye. n.p. İstanbul: İstanbul Bölge Üniversitesi Yayınları, 2017, s. n.d.

2 Anık, Mehmet. Umran dergisi. Türkiye'de Seküler zın Tartışmalarında k Eksen: er f Mard n ve sma l Kara. S. - . Mayıs,

3 Somer, Murat. The Uncertain Path of the New Turkey. Whither with secularism or just Undemocratic Laiklik? The Evolution and Future of Secularism under the AKP. M. lan.

İslam ve İnsanlığın Geleceği

Yazar Roger Garaudy 1913 senesinde Fransa'nın Marsilya kentinde doğdu ve 2012 senesinde Paris'de vefat etti. Hem akademik, hem de siyaset ve yönetim alanlarında bir çok üst düzey görevlerde bulunan Garaudy, sadece Fransa'da değil, genel olarak tüm Avrupa ve Dünya'da sosyalizm ve komünizmin entelektüel ana figürlerinden biri olarak bilindi ve saygı duyuldu. Daha sonra 1982 yılında İslam'ı tercih etti ve bu haklı davaya destek vermek için tüm entelektüel birikimini kullandı. Tanıtımını yaptığımız kitap da bu bağlamda değerlendirilebilir.

Ayrıca yazarın "İsrail, Mitler ve Terör", "İlahi Mesajlar Toprağı Filistin", "İslam Dünyasının Yükseliş ve Çöküşleri", "Çöküşün Öncüsü ABD", "İsrail Sorunu", "Geleceğimizde İslam Var", "Endülüs'te İslam", "Yaşanmış Şiir: Don Kışot", "Yobazlıklar", "Amerikan Efsanesi", "İslamın Vadettikleri" isimli eserleri de Türkçe'ye çevrilen eserleri arasındadır.

Elimizde olan "İslam ve İnsanlığın Geleceği" kitabı 223 sayfadan oluşmaktadır. Kitap Cemal Aydın tarafından Türkçe'ye kazandırılmıştır. Timaş Yayınları tarafından basılmış olan kitabın elimizdeki versiyonu 12. Baskı'ya (Mart, 2019) tekbül etmektedir.

Eser, Garaudy'nin İslam'la ilgili fikri yazılarının toplamı bir ortak kurgusu olarak düşünülebilir. Eseri okurken hem yazarın İslam'a gelmesinden doğan heyecan ve şevkini, hem de bu alanda yap-

mış olduğu araştırmaların derinliğini görmek ve anlamak mümkündür.

Yazarın üzerinde önemle durduğu bazı noktalara değinmek gerekirse, ilk olarak İslam dininin özellikleri ile ilgili bilgilerin aktarıldığı eserin bahsi geçen kısmında İslam dünyasının gelişim ve çöküş aşamalarına, bunların bazı nedenlerine değinilmiştir. Daha sonra Batı dünyasının da ister manevi, isterse de dünyevi yönden sıkıntılı, kaotik bir süreçten geçtiği, adeta bir çöküş yolunu izlediği vurgulanmıştır.

Sonraki bölümlerde ise İslam dünyasının yeniden gelişebilmesi için gerekli görülen içtihat, İslam'a özgü ekonomik ve siyasal düzen, Kur'an ve sünnete sarılmak gibi çok önemli kavramlar çok büyük bir ustalık ve entelektüel birikimle ele alınmıştır. Bu noktalarda Lock, Hobbes, Rousseau, Owen, Marx gibi çok ünlü Batı düşünürlerinin bakış açılarıyla kıyaslamalı bir yaklaşımın izlendiği de söylenmelidir.

Buna müteakiben İslam'a davetin dünyanın birçok farklı coğrafyasında karşılaşılmış olduğu sorunlar ve bunların nedenleri incelenmiştir. Ayrıca İslam ile çağdaş diye etiketlenen dünyamızın en güncel ve önemli kavramlarından olan ekonomi, kapitalizm, sosyalizm, hürriyet, kadın kavramları arasındaki ilişkiler ve paradigmlar da eserde değinilen diğer konu başlıklarından birkaçıdır.

Kitabın belki de en çok beğenilen özelliği gençleri, ünlü bir Batı entelektüel ve bilgininin İslam'a yaklaşımı ile tanıştırmış olması, bizi dışarıdan incelemesi ve bize kendimizi farklı bir bakış açısıyla tanıma fırsatı vermesidir. Aynı zamanda eser bize kendimizi ve duruşumuzu daha bilgili bir şekilde savunma şansı tanıyan birçok önemli referans noktası sunmakta, büyük resmi gözler önüne sermektedir.

Eser aynı zamanda İslam dünyasının Ebu Hanife, İmam Şafii, İmam Gazali, İbn Rüşd, İbn Haldun, İbn Arabi gibi bir çok bilgin ve filozoflarının bazı önemli görüşlerini mukayeseli bir şekilde bizlere sunmaktadır.

Kitabın ilgi çeken yönlerinden birisi de hem müslümanlara, hem de müslüman olmayanlara hitap eder bir tarzla yazılmış olmasıdır. Bunun temel nedenlerinden biri kitabın Garaudy'nin farklı dergi ve gazetelerde çıkmış ve farklı zamanlarda yayınlanmış olan yazılarından oluşmuş olması ihtimalidir. Bu nedenle de yazarın müslüman olmayanlara hitab ederken yöntem olarak kullanılmasıyla pek bir fayda sağlanamayacağını söylediği ayet ve hadislerden örnekler verilmesini sık sık görüyoruz. Nitekim bazı yerlerde ise sadece müslümanlara hitab edildiği gözlerden kaçmamaktadır.

Dine Karşı Din

Fecr Yayınları'ndan "cep kitapları" serisi adı altında serinin ilk kitabı olarak çıkan bu eser orijinalinin kısaltılmış bir nüshasıdır. Değerlendirmeyi okurken bu gerçeği dikkate almakta fayda var.

İranlı bir düşünür ve sosyolog olan Ali Şeriatî'yi 'Dine Karşı Din' kitabını kaleme almaya iten nedenleri anlamaya çalıştığımızda ilk akla gelen sebeplerden biri olarak dönemin İslam'a karşı olumsuz bakış açısı ve karalama kampanyalarına karşı bir savunma çabasını gösterebiliriz. Başka bir deyişle bu kitap toplumun İslam'a karşı aksiyonuna bir reaksiyon olmuştur. İleride daha detaylı olarak ele alacağımız kitabın içeriğiyle alakalı başlangıç mahiyetinde şunları söyleyebiliriz. Eser okuyucuya ilkin, konuyu ele alış biçimi açısından, sıradan gelebilir. Nitekim literatürde dildeki sadeliği ve yazılış gayesi açısından benzer eserleri sıklıkla bulabiliriz. Ama eseri yazıldığı dönemin şartlarında değerlendirdiğimiz zaman ortaya bambaşka bir tablo çıkıyor. Günümüzde İslam'ın savunuculuğunu, insanların dini birer ritüel haline getirdiği bidat ve şirk unsurlarını eleştirerek yapmak, öyle sanıyoruz ki toplumdan geniş bir yankı bulup tepki toplamayacaktır. Nitekim süreç bu tarafa doğru evrilmiştir de. Lakin, Şeriatî bu tarz bir din savunuculuğu çabasının altına girerken içinde bulunduğu toplum yapısı günümüzden tamamen farklıydı. Şeriatî'nin tabiriyle "Tevhid Dini" ve "Şirk Dini" kavramlarını hakıyla anlamamış, bunları birbirine karıştırıp dini itibarsızlaştıran bir topluma "Sizi rahatsız etmeye geldim!" düsturu ile böyle bir eser ortaya koyabilmek zor bir iş olsa gerek. Bir eseri dönemin şartlarına göre değerlendirmedığımız zaman o esere haksızlık etmiş oluruz. "Dine Karşı Din"i değerli kılan da böyle bir dönemde yazılması olsa gerek.

Türü itibariyle bir konuşma metni olan bu eserde Şeriatî, "Din Halk Yiğınlarının Afyonudur" sloganını ele almakta ve İslami açıdan eleştirisini yaparak doğru sonuca varabilmenin metod ve yollarını göstermeye çalışmaktadır. Dini bir afyon olarak gören zihniyetin bu sonuca varmasını gayet beklenen bir şey olarak

gören Ali Şeriatî, sebebini de yine din olarak görmektedir. Ama burada ifade edilen din, Hak dinden tamamen farklı, çarpıtılmış ve gerçekten de insanları belli bir süre sonra uyuşturup, içlerinden heyecanını alan bir din anlayışıdır. Bu ifadelerden de anlaşılacağı gibi Şeriatî için bir din vardır, bir de ona karşı olan bir din. Yani "dine karşı din". O, olaya farklı bir çerçeveden bakabilmiştir, çünkü yaşadığı dönemde dinin karşısında olan dinsizlik olarak görülüyordu. İslam'ın dinsizlikle savaştığı düşüncesine katılmayan Şeriatî'ye göre tarih boyunca her zaman din, dine karşı savaştı ve hiçbir zaman bugün anladığımız şekliyle din, dinsizlikle savaşmamıştır. Bunu iki örnekle desteklemiştir ki birincisi şudur: Tarihte hiçbir zaman dinsiz bir topluluk görülemez, her topluluk mutlaka ama mutlaka bir şeyi önceleme, bir Tanrı'ya inanma veya bir şeyi kutsal görme eğilimine sahiptir, bu insanın fitratı gereği ortaya çıkan bir durumdur. Sonuç olarak hiçbir dönemde hiçbir toplulukta dinsizliğin, inançsızlığın kabul gördüğü görülmemiştir. İkinci olarak şehirleri ve sembolleri ele alan Şeriatî, şehirlerin tarih boyunca bir sembol (genelde bu semboller tapınak vb. ibadet için kullanılan merkezlerdi) etrafında kurulup genişlediğini belirtiyor. Bu iki örnek yaklaşım gösteriyor ki bizim bugün anladığımızın aksine dinsizlik değil din anlayışı tarihe ve medeniyetlere şekil veriyor.

Şeriatî'ye göre "Tevhid Dini" ve "Şirk Dini"nin farkını anlayabilmenin yolu ilah, rab, küfür, şirk ve putperestliği anlamaktan geçiyor. Çağımızın en büyük hastalıklarından biri olan kavramların içlerinin boşaltılması bu kavramlar için de söz konusu. Nitekim küfür denilince dinsizlik anlaşılacaktır. Oysa ki bunun tam aksine küfür de başlı başına bir dindir. Aynı şekilde şirk dine mensuplar da Allah'a çokça(!) ibadet eden insanlardır. Bu ve benzeri örneklerle sözü edilen kavramları gayet sade ve anlaşılır bir biçimde açıklayan Şeriatî sonuca da başarılı bir şekilde ulaşıyor. Ona göre, son üç asrın din karşıtları -özellikle Avrupa'da din karşıtlığının zirveye çıktığı 19. asır- bu iki dinin arasını ayırmamakla hataya

düşüldü. Oysa bu iki dinin hiçbir benzerliğinin olmamasının yanı sıra, bunlar birbirinin tamamen zıddı, düşmanıdır. Kitapta geçen iki din arasındaki keskin farklılıklardan biri şudur: Tevhid dininin bir özelliği onun inkılabi duruşa ve akışa sahip olmasıdır. Şirk dini ise kitabına uydurur, bahaneler ve gerekçeler üretir. Şirk dininin her zamanki bu çabası toplumda gücü elinde bulunduran kesimin yaptığı haksızlığı, adaletsizliği ve zulmü meşru gösterebilmek için bir araç olarak kullanılmıştır. Böyle bir hal ortadayken güçlü her zaman gücüne güç katarken ezilen daha da fazla ezilmiştir. Tarih boyunca bu gerçekle yüzleşenler en sonunda topyekün dine karşı bir tavır almış ve bunu bir afyon olarak görmüşlerdir. Bu tarz akıcı bir olay örgüsü şeklinde konuyu ele alan Şeriatî okuyucunun meseleyi hakıyla anlaması için çaba sarf etmiş gibi gözüküyor.

Şirk dininin tezahürünün açık ve gizli olmak üzere iki şekilde ortaya çıktığını belirten yazara göre, bunun en tehlikelisi gizli olanıdır. Bu yargıyı örneklerle destekleyen Şeriatî'nin bir noktada, Hz. Muhammed (s.a.v.) ve Hz. Ali (r.a.) arasında birinin tebliğ hareketinde başarılı olup diğerinin olamaması meselesi, olaya rasyonel yaklaştığı düşünülebilir. Diğer bir mesele, Kur'an da insanların istisnasız Allah'la aynı safta yer aldığı meselesidir. Kitapta bu yargıyı açıklarken kullanılan "tüm ayetlerde nas/insanlar sözcüğü yerine rahatlıkta Allah kelimesi yerleştirilebilir, ya da tam tersi de söz konusudur." ifadesinin ne kadar sağlıklı olduğu tartışılabilir. Devam eden bölümde benzer bir method hadisler için de kullanılmıştır. Bir başka bölümde "Ortaçağ'da İslam kudreti diye dünyaya lanse edilen söylemi Şia'nın emperyalist bir yağmadan ibaret gördüğü"nü belirtmesi Şeriatî'nin kitabın genelinde tercih ettiği aksine sert bir üslubu olarak kabul edilebilir.

Şirk dininin her türlüünü ortadan kaldırmak için kıyam eden peygamberlerin dininin Medine'deki on yıl hariç hiçbir zaman tahakkuk etmediğini ileri süren Şeriatî'nin bu düşüncesini örnek-

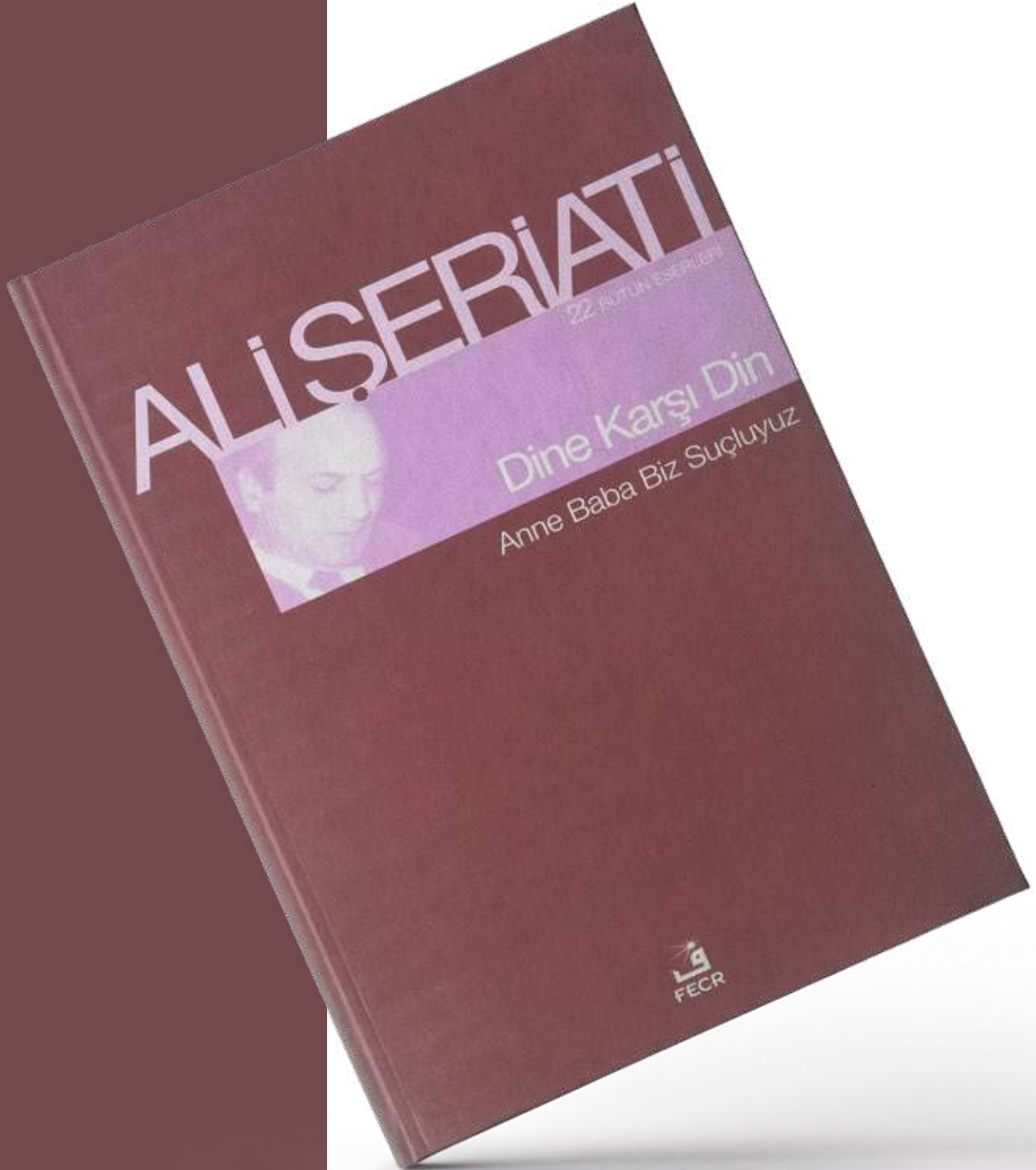
lerle desteklememesi bu bölümü biraz eksik bırakmıştır. Nitekim kısa bir süreliğine bile olsa tarihte bunun örneğini görmek, iddiayı geçersiz kılacaktır.

Esrin diline değinilecek olursa, kitabın çok sade bir dille yazıldığı söylenebilir. Bunda metnin aslen Ali Şeriatî'nin bir konuşması olmasının etkisi büyüktür. Bunun dışında kitap boyunca yazar hiçbir şekilde konunun dışına çıkmamıştır.

Bunun olumlu ve olumsuz birer yanları vardır. Olumlu yanı şudur ki eserde konu bütünlüğü tamamen sağlanmış ve planlı bir şekilde anlatılmak istenenler anlatılmıştır. Diğer taraftan sürekli aynı konudan bahsetmek yazarı sık sık tekrara düşürmüştür.

Genel itibarıyla eser yazıldığı dönemin ve bilhassa günümüzün önemli bir problemine ışık tutmuş ve bunu sade ve başa-

rılı bir şekilde ele almayı başarmıştır. Ne var ki bazı değerlendirmeleri ilk bakışta sarsıcı gelebilir. Böyle bir değerlendirme ile karşılaşıldığında derhal yazar hakkında kötü zanna sahip olunacak yerde; yazının, kitabın veya konuşmanın bütünü değerlendirilirse, yazarın yanlış anlamaları önlemek için sık sık yaptığı açıklamalarla, aynı düşünceye okuyucuyu alıştırdığı ve bu değerlendirmenin "belki de" yanlış olmadığı görülecektir.

İLİM YAYMA VAKFI
İRFAN
OKULLARI

Okullarımızdan

Manevi Atmosferde Mezuniyet

İlim Yayma Vakfı İrfan Okulları'ndan mezun olan 8. ve 12. sınıf öğrencilerinin mezuniyet beratları, manevi duygularla mezun olmaları amacıyla her yıl şanlı tarihimizin dönüm noktalarından olan Çanakkale'de takdim edilmektedir.

İlim Yayma Vakfı İrfan Okulları, Nisan ayının son haftasında 12. sınıf öğrencilerini, Mayıs ayının ilk haftasında ise 8. sınıf öğrencilerini manevi bir atmosferde mezun vermenin heyecanını yaşadı.

Conkbayırı'nda kılınan akşam namazı sonrası başlayan program, rehber eşliğinde Çanakkale Savaşı ile ilgili genel bilgilendirmelerle devam etti. Ardından şehitlere saygı amacıyla tekbir ve salavatlara 57. Alay Şehitliği'ne yürüyüş yapıldıktan sonra mezun öğrencilere sembolik mezuniyet beratları takdim edildi.

Haberler

Geleceğin Kâşifleri İlim Yayma Vakfı İrfan Okulları'nda

İleri Teknoloji Okulu Programı kapsamında 2018-2019 eğitim-öğretim yılı boyunca ilkokul, anaokulu ve lise öğrencileri teknoloji derslerinde geliştirdikleri projeler için okul içinde düzenlenen etkinliklerde çalışmalarını sergiledi.

Madenler Kampüsü'nün ev sahipliğinde düzenlenen MATE ROV Su Altı Araç Yarışması'nda lise öğrencileri, sene boyunca geliştirdikleri su altı robotu İRFAN ROV ile yarışmaya katıldılar. Üniversite ve özel okulların yer aldığı yarışmanın ön hazırlıkları Madenler Kampüsü yüzme havuzunda gerçekleştirildi. Yarışma jürisine, geliştirilen robotların mekanizmasının nasıl oluştuğuyla ilgili etkili sunum yapan ve sonrasında robotuna yarışma şartlarındaki hareketleri yaptırabilme-yi başaran yarışmacılar dereceye girdi. İlim Yayma Vakfı İrfan Okulları 9. ve 10. sınıf öğrencileri yarışmayı ise 5. olarak tamamladı.

Yarışmadan sonraki hafta ise İlim Yayma Vakfı İrfan Okulları Atakent, Madenler ve Güngören Kampüslerinde "Teknoloji ve Bilim Şenliği" kapsamında İleri Teknoloji Okulu derslerinde kullanılan materyaller ve üretilen robotlar hünelerini sergiledi. Öğrencilerin velileri de şenlikleri bir hayli heyecanlı gözlerle takip etti.

Kagan Metodu İle Daha Aktif Dersler İrfan'da!

İlim Yayma Vakfı İrfan Okulları öğretmenleri, Türkiye'de Kagan İnteraktif Öğrenme Metodu'nun tek uygulayıcısı olarak her sene Amerika'dan gelen Kagan eğitimcilerinden eğitim almaktadır.

Bu eğitimlerin sonunda sertifika alan öğretmenler, ders esnasında geleneksel yaklaşım yerine yeni neslin dikkatini daha çabuk çeken Kagan yöntemini uygulamakta ve dersleri İrfanlı öğrenciler için daha eğlenceli hale getirmektedir.

Üç gün süren Kagan eğitimleriyle İYV İrfan Okulları öğretmenleri, bilgi ve deneyimleriyle çocuklara daha da faydalı olmayı ve derse katılım seviyesinin en yüksek seviyede olduğu sınıflar oluşturmayı amaçlamaktadır.

**Amerika'dan gelen Kagan eğitimcisi Kristine Osthoff ile Kagan eğitiminden interaktif anlar*

Bosna Hersek'e Uzanan Kardeşlik Köprüsü

Bosna Hersek'in Mostar şehrinde bulunan Srednja Masinsko-Saobracajna Skola Mostar Mesleki ve Teknik Lisesi ile İlim Yayma Vakfı İrfan Okulları arasında "Kardeş Okul Protokolü" imzalandı.

Bosna Hersek'te imzalanan protokol kapsamında karşılıklı olarak öğrenci ve öğretmen ziyaretlerinin yapılmasına, teknoloji projeleri ile TEKNOFEST gibi bilimsel yarışmalara birlikte katılım gösterilmesine ve protokolün ilkökul-ortaokul için de yapılarak geliştirilmesine karar verilmiştir.

İmzalanan protokol sonrasında kardeş okul yöneticileri ile Alperenler Tekkesi ve Osmanlı şehri Poçitel'e ziyaret edilerek kültürel bir gezi yapılmıştır.

İZÜ Yüzyılın Projesinde Yürütücü Olarak Çalışıyor!

Ekleme imalat (3D Printing) teknolojilerinin yerli hale getirilmesi amacıyla 2016 yılında İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi ile Gazi Üniversitesi arasında imzalanan protokol kapsamında kurulan Ekleme İmalat Teknolojileri Araştırma ve Uygulama Merkezi faaliyetlerine başladı.

Gazi Üniversitesi yürütücülüğünde oluşturulan ve İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi (İZÜ), Milli Savunma Bakanlığı ve Savunma Sanayii Müsteşarlığı, Yıldız Teknik Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi, Gebze Teknik Üniversitesi, ASELSAN Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş., TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş., TUSAŞ Motor Sanayii A.Ş., ROKETSAN A.Ş. ve FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.'nin paydaşları arasında yer aldığı; Michigan State Üniversitesi (ABD), AGH Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Bulgar Bilim Akademisi gibi uluslararası kurumların da ortakları arasında bulunduğu 'Ekleme İmalat Teknolojileri Araştırma ve Uygulama Merkezi' (EKTAM) proje faaliyetlerine başladı.

Öğrencilerden Geleneksel Türk Sanatları Sergisi

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, çini, ebru ve mozaik eserlerden oluşan 'Gelenekten Geleceğe' adlı sergiye ev sahipliği yaptı. Sergide İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü öğrencileri ile Küçükçekmece Halk Eğitimi Merkezi kursiyerlerinin eserleri yer aldı.

Serginin açılışına Küçükçekmece Kaymakamı Harun Kaya, Küçükçekmece İlçe Milli Eğitim Müdürü Ramazan Aşçı, üniversitemizin rektörü Prof. Dr. Mehmet Bulut, çini öğretmeni Umminhan Kara, mozaik öğretmeni Belgin Menküer ve ebru öğretmeni Filiz Sevilmiş katıldı.

Helal Akreditasyon Uygulamaları Çalıştayı'nda Çözüm Önerileri Tartışıldı

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, çini, ebru ve mozaik eserlerden oluşan 'Gelenekten Geleceğe' adlı sergiye ev sahipliği yaptı. Sergide İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü öğrencileri ile Küçükçekmece Halk Eğitimi Merkezi kursiyerlerinin eserleri yer aldı.

Serginin açılışına Küçükçekmece Kaymakamı Harun Kaya, Küçükçekmece İlçe Milli Eğitim Müdürü Ramazan Aşçı, üniversitemizin rektörü Prof. Dr. Mehmet Bulut, çini öğretmeni Umminhan Kara, mozaik öğretmeni Belgin Menküer ve ebru öğretmeni Filiz Sevilmiş katıldı.

Kent ve doğa ile iç içe bir kampüs üniversitesi...

84 Ülkeden 1600 Uluslararası Öğrenci İZÜ'de Buluştu

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi ve Uluslararası Öğrenci Kulübü'nün düzenlemiş olduğu "Uluslararası Öğrenciler Festivali" 84 ülkeden 1600 misafir öğrencinin katılımıyla gerçekleştirildi.

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'nde gerçekleştirilen programa Uluslararası Öğrenci Dernekleri Federasyonu (UDEF) Başkanı Mehmet Ali Bolat, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Nasuh Uslu ve üniversite öğrencileri katılım sağladı.

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Nasuh Uslu'nun açılış konuşmasıyla gerçekleştirilen programda Uslu, "Her yıl okulumuza farklı coğrafyalardan yüzlerce misafir öğrenci geliyor. Bu bizleri çok sevindiriyor çünkü bu öğrenciler Türkiye'de üniversite eğitimlerini tamamladıktan sonra kendi ülkelerine dönüp her biri Türkiye'nin bir gönül elçisi olacak" diye konuştu.

İslamofobi ve Yeni Zelanda'da Yaşanan Saldırıları Tartışıldı

Son yıllarda artan İslamofobi ve Müslümanlara yönelik yapılan saldırılar İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'nde düzenlenen seminerde tartışıldı. Yeni Zelanda'da yaşanan terör saldırısının da konuşulduğu program İSEFAM Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.

İZÜ bünyesinde çalışmalarını sürdüren İslam ve Küresel İlişkiler Merkezi'nin organize ettiği programa konuşmacı olarak İZÜ Öğretim Üyeleri Dr. Yusuf Kaplan ve Prof. Dr. Sami Al-Arian katıldı. "Islamophobia, New Zealand, and Hate: The Rise of White Supremacists" başlığıyla İngilizce olarak düzenlenen seminere öğrenciler yoğun ilgi gösterdi.

İslamofobinin, ırkçılığın diğer bir ismi olduğunu belirten Prof. Dr. Sami Al-Arian, "Müslümanlar geçmişten beri çok dışlandı

ve dışlanmaya devam ediyor. Medyada Müslümanları terörist gibi gösteren haberler, makaleler yer alıyor. İslamiyet aslında Müslümanlığın özgürlük, adalet, barış içinde yaşama düzeni olduğunu anlatıyor. Ancak insanlar bunun dışında şeyler yapıyor gibi gösterilmeye çalışılıyor" diye konuştu.

İZÜ Hafız İhsan ve Hacı Şükran Özokur Camii, Diyanet İşleri Başkanı'nın Katılımıyla Açıldı

Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'nde öğrencilerle bir araya geldi ve üniversitenin kampüsüne yapılan cami açılışına katıldı.

Konferansın açılış konuşmasını gerçekleştiren Prof. Dr. Mehmet Bulut, "Bu kampüste Allah'ın mabedi, herkesin kendini güvende hissettiği camimizle buluştuk. Kampüsümüz bununla taçlandı, bütünleşti. Kampüs, anlamına bu camiyle kavuştu. 'Bilgiden Bilince' konusunda gençlerimizle paylaşım yaptığım için Prof. Dr. Ali Erbaş'a teşekkür ederim. Üniversitemizde İlim Yayma ruhunun iklimini teneffüs ediyor olmak bizler için şereflerin en büyüğü" ifadelerini kullandı.

6'ncı Uluslararası Maneviyat Psikolojisi Sempozyumu Yapıldı

Erciyes Üniversitesi, İstanbul Müftülüğü ve İslam İşbirliği Gençlik Forumu işbirliği ile İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi ve Osmanlı Arşivleri Daire Başkanlığı'nın desteği ile "6'ncı Uluslararası Maneviyat Psikolojisi Sempozyumu" düzenlendi. Sempozyumun konusu 'Kalp, Nefs ve Ruh' olarak belirlendi.

Programın açılış konuşmalarını İstanbul Müftüsü Prof. Dr. Hasan Kamil Yılmaz, Düzenleme ve Bilim Kurulu adına Öğr. Gör. Mustafa Atak, Erciyes Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet Sıdkı İlkay ve İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Bulut yaptı.

"15. Uluslararası Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi" Fas'ta Gerçekleştirildi

21-23 Nisan 2019 tarihlerinde Rabat'ta 15'incisi düzenlenen 'Uluslararası Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi'ne V. Muhammed Üniversitesi ev sahipliği yaptı. İZÜ, V. Muhammed Üniversitesi ve Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi işbirliğiyle Rabat'ta gerçekleştirilen "15. Uluslararası Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi" alanında uzman çok sayıda akademisyen ve öğrenciyi bir araya getirdi. Kongreye 12 ülkeden 100'ün üzerinde akademisyen katıldı.

Kongrenin 2002 yılından bu yana her yıl düzenlendiğini belirten İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İbrahim Güran Yumuşak, "Bu kongre, uluslararası çapta ve devamlılığı olan tek kongre. Temel konumuz bilginin üretimi, bilginin yaygınlaştırılması, geliştirilmesi, Ar-Ge, inovasyon ve diğer konuların başta akademisyenler olmak üzere sektör temsilcilerini içine alacak biçimde tartışılması. Bu çerçevede kongremize 13 oturumda 65 civarında bildiri sunumu gerçekleşti. Ayrıca ilk defa İngilizce ve Türkçenin yanı sıra Fransızca ve Arapça bildiriler de sunuldu." dedi.

"Faizsiz Gayrimenkul Finansmanı Sempozyumu" Gerçekleştirildi

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Türkiye'de ilk defa düzenlenen Faizsiz Gayrimenkul Finansmanı Sempozyumu'na ev sahipliği yaptı.

Akademisyenleri, bürokratları ve sektör temsilcilerini bir araya getiren sempozyumda, gayrimenkulün faizsiz oto finansmanı için alternatifler sunarak sektör paydaşlarına bu anlamda çözümler geliştirmek ve gayrimenkul üreticilerini, ürünlerinin satışı için üçüncü tarafların kredi sunması bağımlılığından kurtarmak hedeflendi. Ayrıca sempozyumun küresel çapta bir ilk olacak olan "1. Uluslararası Faizsiz Gayrimenkul Finansmanı ve Yatırım Kongresi" çalışmalarını için bir zemin oluşturması bekleniyor.

Musul'un Geleceği İZÜ'de Tartışıldı

İZÜ Halkalı Merkez Kampüsü'nde, üniversite bünyesinde çalışmalarını sürdüren İslam ve Küresel İlişkiler Merkezi (CIGA) ile Yerel ve Bölgesel Politikalar Araştırma Merkezi ortaklığıyla Musul konusunu ele alan bir sempozyum düzenledi.

Sempozyumda bir araya gelen akademisyen ve bölge uzmanları bölgenin zorlukları ve geleceğini masaya yatırdı. Programın açılış konuşmasını İstanbul Sabahattin Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Bulut yaptı. Konferansta Gazeteci-Yazar Tarık Çelenk, Eski Musul Valisi Esil Nuceyfi, California Üniversitesi'nden Richard Falk gibi isimler de yer aldı.

İZÜ 5. Mezuniyet Töreni Gerçekleşti

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'nin beşinci mezuniyet töreni gerçekleştirildi. İZÜ Stadyumu'nda yapılan coşkulu törenle dönem mezunları lisans öğrenimlerini noktaladı. Törene İZÜ Mütevelli Heyet Başkanı Orhan Özokur, İZÜ Rektörü Prof. Dr. Mehmet Bulut, İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyet Başkanı Yücel Çelikkbilek, İlim Yayma Vakfı Başkanvekili Necmeddin Bilal Erdoğan, Küçükçekmece Kaymakamı Harun Kaya ile birlikte akademisyenler ve mezun öğrencilerin yakınları katıldı.

Program mezun öğrencilerin gerçekleştirdiği mezuniyet yürüyüşü ile başladı. Ardından mezun öğrenciler adına üniversite birincilerinden Psikoloji Bölümü öğrencisi Hafize İhtiyar konuşmasını gerçekleştirdi. Hafize İhtiyar ilk olarak üniversite birinciliğini paylaştığı arkadaşlarını tebrik etti. Ardından ailesine ve hocalarına teşekkür etti. Üniversitede geçirdiği zamanın büyük bir hızla geçtiğini söyleyen Hafize İhtiyar, İZÜ'nün kendisine çok şey kazandırdığını belirtti.

Törende konuşan İZÜ Rektörü Prof. Dr. Mehmet Bulut üniversitenin kısa sürede birçok yönden büyük aşamalar kaydettiğini ve bu gelişmelerin devam edeceğini belirterek, "Üniversitemizde birçok yönden sizler gibi genç ve hızla geliyor. Önümüzdeki dönemlerde çok daha parlak geleceğe ulaşmak için sabırsızlıkla yol alıyor" dedi.

Prof. Dr. Mehmet Bulut mezun öğrencilere hitaben: "Sevgili Gençler, biz üniversite eğitimi nesiller arası bir randevu olarak görüyoruz. Ben ve hoca arkadaşlarımız hayatınızın bu çok önemli dönemini verimli geçirmeniz için çaba sarf ettik. Bu süreçte bizler de sizlerden çok şey öğrendik. Üniversite aslen mezunlarıdır, mezunlarımız da üniversitemizdir. Sizlerin gelecekteki başarılarımızla gurur duyacağız" diye konuştu.

Hayat boyunca başarılı olmanın yanında insan odaklı olmanın önemine vurgu yapan Prof. Dr. Mehmet Bulut, “Başarı en önemli önceliğiniz olacaktır şüphesiz. Ancak başarılı olmanın yanında, insan odaklı olmak, İZÜ’nün size yüklediği misyonların başında geliyor. Her zaman pozitif, üretken ve sorgulayan olun ama aynı zamanda çözüm üreten yaratıcı ve mütevazı olmayı da unutmayın. Ülkemizin ve medeniyet coğrafyamızın en önemli sermayesi sizlersiniz. Sizler yarının düşünce önderleri, iş dünyasının liderleri, bilim insanları ve sanatçılarıdır. Kısacası yarınımızın sahiplerisiniz” dedi.

İZÜ Mütevelli Heyet Başkanı Orhan Özokur İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi’nin misyonunun medeniyetimizin değerlerini özümseyen, bilim üreten, insanlığa hizmet eden donanımlı, geleceği şekillendiren, erdemli ve lider insanlar yetiştirmek olduğunu belirterek, “İnşallah bu yolumuzda hep ileriye bakacağız. Bu misyonu ifa edebilmek için verilen samimi uğraşı ve kaliteli hizmeti artıracaktır” dedi.

Konuşmasını öğrencilere tavsiyelerde bulunarak sürdüren Özokur, “Yapacağınız işe ve mesleğe inanarak yola çıkın. Sizden evvel o yolda yürümüşlere bakarak onları takdir ederseniz istifade edersiniz. Tenkit ederseniz istifade edemezsiniz. Aile birliğine önem verin. Hayatta en büyük destekçiniz mevcut aileniz ile kuracağımız yeni yuvanız olacaktır. Severek yapacağımız bir mesleğiniz olmalı. Zorlayarak mutlu olamazsınız. Çalışmayı zevk ala-

rak yapınız, yük gördüğünüz sürece üzülürsünüz. Hayatı seviniz. Her adımınızda son derece azimli ve yerine göre sabırlı olmayı hedefinize alınız” dedi.

İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyet Başkanı Yücel Çelikkale mezun öğrencilere seslendiği konuşmasında: “Mezun olan öğrencilerimiz, bugün itibarıyla artık hayatlarımızın önemli bir dönemini tamamlıyor. Bugünden sonra yepyeni bir dönem ile zorlu bir sürece ilk adımlarını atıyorlar. Bazı arkadaşlarımız eğitimlerini lisansüstü ile bir üst evreye taşıyacak. Bir kısmınız da kamuda ya da özel sektörde düşerinizdeki meslekleri yapmanın çabası içinde olacaksınız. Belki bazılarımız da kendi işini kurmak isteyecek. Tercihiniz hangisi olursa olsun ilkokuldan üniversiteye kadar geride bıraktığınız yılların donanımıyla bu ülkeye önemli ve değerli şeyler katacağınıza canı gönülden inanıyorum. Eğitim süreci, okul hayatının herhangi bir aşamasında bitmiyor. İnsan var olduğu müddetçe eğitim, hayatın her alanında devam ediyor. Alınan diplomalar sadece geride bıraktığımız eğitim hayatımıza bir resmiyet katıyor. İnşallah, eğitim kademelerinde elde ettiğiniz bilgileri taze tutarak ve daima o bilgilerin üzerine bilgi koyarak ülkemizi dünyada çok daha iyi noktalara getireceksiniz” diye konuştu.

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi beşinci Mezuniyet Töreni, mezun öğrencilerin havai fişek ve ışık gösterileri eşliğinde keplerini atması ile sona erdi.

Mustafa DOĞANVefa İlim Yayma Mezunlar Derneği
Kurumsal İletişim Müdürü

Aile Boyu İLİM YAYMALILAR

Dergimizde, "Aile Boyu İlim Yayma'lılar" bölümünde yurdumuzda kalan kardeşler, babalar ve oğullarının hikâyelerini sizlerle buluştururken, bugün olmasa bile yakın zamanda olacağını düşündüğümüz "Dededen Toruna İlim Yayma'lılar" başlığıyla da bu muhabbet köprüsünün devam edeceğini ümit ediyoruz. Bu çerçevede 14. sayımızın konuğu ise Balın Kardeşler. Kendileriyle gerçekleştirdiğimiz röportajda hatıralarını dinleyecek onları tanıma fırsatı bulacağız.

Sizi Fethi Ahmet Balın, Mehmet Balın ve Abit Balın'la baş başa bırakıyorum, keyifli okumalar.

Abit BALIN (solda) Fethi Ahmet BALIN (sağda)

Mehmet BALIN

Kendinizi tanıtır mısınız?

Fethi Ahmet Balın: 1971 Elazığ doğumluyum. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi 1993 mezunuyum. Yüksek lisans öğrencisiyim. Evliyim, 2 tane erkek çocuğum var.

Mehmet Balın: 1973 Elazığ Baskil doğumluyum. Malatya İmam Hatip Lisesi'ni bitirdikten sonra İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Maliye bölümünden mezun oldum. Evliyim, 3 kız ve 1 erkek evlat sahibiyim.

Abit Balın: 1983 Elazığ doğumluyum. Yıldız Teknik Üniversitesi Endüstri Mühendisliği 2008 mezunuyum. İstanbul Üniversitesi'nde Öğretim Üyesi olarak çalışıyorum. Evliyim, 1 tane erkek çocuk sahibiyim. İlim Yayma Vakfı Vefa Yurdu'nda 2004-2014 yılları arasında kaldım.

İstanbul'a gelmeniz bir hikâyesi var mı?

Fethi Ahmet Balın: Ben liseyi Malatya'da okudum. İstanbul'a geldiğimde selam verebileceğim bir akrabam yoktu. İstanbul büyük bir derya biz ise bir damlaydık. İlim Yayma Vakfı Vefa Yurdu'nda kalarak çok büyük bir aileye sahip olduk. Kıymetli arkadaşlara, dostlara sahip olduk burada. Üniversiteye geldiğim ilk yıl Kirazlı Mescit Sokak No:14'te bulunan ve İlim Yayma Vakfı arkadaşların çok iyi bildiği bir evde kaldık. Evimiz İstanbul Üniversitesi'ne yakın olduğu için birçok arkadaşımızın uğrak bir mekânıydı. Üniversite hayatımıza bu evde kalarak başladık. Evimiz Vefa Yurdu'na yakın olduğu için yurttan kalan arkadaşlarımızla içli dışlıydık. Vefa Yurdu yaz dönemlerinde kapalı olduğu için yaz döneminde İstanbul'da olan arkadaşlarımız bizim evimizde kalırlardı. Bu nedenle çok sosyal bir ortam içinde başlamış olduk üniversiteye. Ömer Aydın ağabey bizim üniversite ağabeyimizdir. Ömer Aydın ağabeyin kiraladığı, eş-

yalarımı ayarladığı bir evde yaşamış olduk. Böyle güzel bir hatırası var. Bu ev bize üniversite ve İlim Yayma camiası ile tanışma imkânı sağladı.

Mehmet Balın: Üniversiteyi kazandığım yıl milli takıma çağrılan iyi bir güreşçiydim ve spor akademisine girmeye hak kazanmıştım. Aynı zamanda imam olarak atama evrakım elime ulaşmıştı. Zor bir karar süreci neticesinde İstanbul'da İktisadi İdari Bilimler Fakültesi'ne devam etmeye karar verdim. Bu karar beni hem İlim Yayma Vakfı ile buluşturdu hem de sonraki tüm yaşamıma olumlu etki etti.

Abit Balın: Benim hikâyem çok kısa. Ağabeylerimin yönlendirmesi ile İstanbul'a geldim. Fakat üniversite hayatına başlamam bir mucize gibi. Onu anlatayım kısaca: Ben Malatya İmam

Yurdu'nda kalıyordu. Onun olumlu söylemleri ve tavsiyeleri tercihimde etkili oldu.

Abit Balın: Ağabeylerimin yönlendirmesi beni buraya getirdi.

Yurt kaydınızı kim yaptı?

Fethi Ahmet Balın: Kimin yaptığını hatırlamıyorum ancak Ömer Aydın ağabeyimizin yönlendirmesi ile gelmiştik. Muhtemelen de Ömer ağabeyimiz yapmıştır.

Mehmet Balın: Yurt Müdürü Ömer Aydın Bey yapmıştı.

Abit Balın: Hatırlamıyorum.

Hatip Lisesi mezunuyum. Anlayacağımız gibi 28 Şubat mağduruyum. Ağabeylerimin yönlendirmesi ile önce Kıbrıs'ta Doğu Akdeniz Üniversitesi'nde iki yıl eğitim gördüm sonra yatay geçiş yaparak Yıldız Teknik Üniversitesi'ne geldim. YTÜ'de ve Endüstri Bölümünde okumak benim için o dönemde bir hayal idi. Şükürler olsun yeteri kadar çalışarak ve azmederek Allah kapıları bir bir açtı.

İlim Yayma Vefa Yurdu'nda kalmanızı kim önerdi? Yurt ile nasıl tanıştınız?

Fethi Ahmet Balın: Önceki soruda cevap verdiklerime ek olarak şunları söyleyebilirim. Evde kalırken İlim Yayma Vakfı Vefa Yurdu ile iç içeydik. 2 yıl evde kaldıktan sonra daha iyi ders çalışabilmek için yurda geçmek istedim.

Mehmet Balın: Ağabeyim Ahmet Balın, İlim Yayma Vakfı Vefa

Mülakatınıza kimin girdiğini hatırlıyor musunuz?

Fethi Ahmet Balın: Yurtta kalmak istediğimizi söyleyince Ömer Aydın ağabeyimiz bizi yurda götürdü. Asım Taşer amca var mıydı bilmiyorum ama yurda girişimizde bir görüşmemiz oldu sanırım. Bu vesileyle de Asım Taşer amcaya Allah'tan rahmet diliyorum.

Mehmet Balın: Mülakatta Ömer Aydın ağabeyi hatırlıyorum sadece.

Abit Balın: Ömer ağabeyi ve o zaman yurt müdürü Muhsin Yamaner'i hatırlıyorum. Maalesef diğerlerini hatırlayamıyorum.

İlk kaldığınız odanın numarasını hatırlıyor musunuz? Bir de oda arkadaşlarınızı?

Fethi Ahmet Balın: Oda arkadaşlarımın ismini tam hatırlamıyorum. 2. kat köşedeki odada 30 ya da 31 numarada 6 kişi kalmıştık. Samsunlu bir arkadaşımız vardı.

Mehmet Balın: Çok iyi hatırlıyorum. 31 numaralı odada Halim Tosun, Mustafa Bozgeyik, Ufuk Özdemir ve oda başkanı Hacı Ali Aydın ile kaldık.

Abit Balın: 35 numara idi sanırım. 1. kat sol koridor sağdaki son oda idi. Oda arkadaşlarımdan Vedat ve Enver'i hatırlıyorum. Maalesef diğer üç arkadaşlarımın simasını hatırlasam da isimlerini hatırlayamadım.

İlim Yayma'nın sizde bıraktığı etki nedir?

Fethi Ahmet Balın: İlim Yayma Vakfı'nda kaldığımız yıllar, insanın şahsiyetinin oluştuğu kişinin kendisini geliştirdiği döneme denk geliyor. Bu sebeple yurt, öncelikli olarak yerli, millî,

hâlen görüşmeye devam ettiğimiz birçok dostumuz ve arkadaşımız oldu. Bu arkadaşlarımız, bizimle kıyamete kadar dost olacak insanlardır.

Böylesine güzel olan bu mümbit ortam bizim kendimizi geliştirmemizde, kişiliğimizin oturmasına yardımcı oldu. Aynı zamanda koruyucu bir kalkandı. Aşırılıklar o dönemde üniversitelerde adeta moda hâline gelmişti. Maalesef bu akımların etkisinde kalan arkadaşlarımızın düzenleri bozularak hayatları mahvoldu. Hamd olsun, İlim Yayma bir şemsiye görevi üstlendiği için bu tarz aşırılıklardan bizleri korudu.

Mehmet Balın: Öyle bir dönemde tanıştık ki İlim Yayma Vakfı ile, hamurunuz yoğrulmuş ama henüz şekil verilmemiş bir dönem. İlim Yayma'nın etkisi çok büyük ve müspet yöndür. Kendi değerlerimi daha derinlemesine anlayıp, özgüvenle sahiplenmeme vesile olan yerdir burası. Büyükşehir yaşamına göre dar bir çevreden gelen bir genç için inanılmaz büyük bir

vatanını ve milletini seven kendisini münevver olarak çağın şartlarına göre uygun yetişmesini sağlayacak uygun bir ortamdı. Farklı fakültelerden öğrencilerin yurttaki birlikte kalması bizim için büyük bir şanstı. Bu ortam bizleri hayata farklı pencerelerden bakmasını ve kendimizi daha fazla geliştirmemizi sağladı. Yurtta Kudret Bülbül, Fatih Savaşan, Mahmut Bilen, Hacı Ali Aydın ve isimlerini burada telaffuz edemediğim

etkileşim yeri İlim Yayma. Galatasaray Lisesi gibi okullardan mezun arkadaşlarla bilim ve edebiyat kulüplerinde sohbetler etmek, münazaralar, istişareler yapmak inanılmaz etkileyiciydi. Farklı şehirlerden, farklı kültürlerden ortak temel değerlere sahip tertemiz bir gençliğin etkileşimi ve birlikte gelişimi söz konusuydu.

Abit Balım: Ağabeylerim farklı bakış açılarıyla çok güzel ifade ettiler. Bunları tamamlamak adına İlim Yayma Vakfı Vefa Yurdu bana adil, dürüst ve kimsenin etkisi altında kalmayarak hayatta kendimi doğru konumlandırmamı öğretti.

Vefa Yurdu'nda kaldığımız müddet boyunca aklınızda kalan ve hayatınızda iz bırakan ve bizimle paylaşmak istediğiniz bir anınız var mı? Şöyle geriye doğru baktığımızda en çok neyi özleyorsunuz?

Fethi Ahmet Balım: O samimiyeti, adanmışlığı, masumiyeti gerçekten çok özleyorum. Arkadaşlar arasındaki fedakârlığı ve muhabbeti özleyorum. Ortak derterli paylaşmayı, birlikte mücadele etmeyi o günkü şartlar altında bunları çok kıymetli buluyorum. Arkadaşımızın sıkıntısını çözmek için hep birlikte yarıştık. Medrese odalarında fikir sohbetlerini gerçekten çok özleyorum. Mescitte yaptığımız güreş vb. şeyler ve ders halkaları unutulmaz anılardır.

Kudret Bülbül ile ilgili bir anımı anlatayım. 12 yaşından bu yana farz oruçlarımızı eksiksiz tutardık elhamdülillah. Oruç tutmayı çok sevmezdim. Kudret ağabey pazartesi ve perşembe günü tutulan oruca çok önem verirdi. Kantinde sahur için menemen pişirir sonra gelir beni sahura kaldırırdı. Benim zorlandığımı bildiği hâlde gelir beni kaldırırdı. Bu samimi duyguları gerçekten çok özleyorum.

Mehmet Balım: Aklıma gelen spesifik bir olay yok. Fakat İlim Yayma'nın bende bıraktığı bir iz var. Kişisel, ahlaki ve bilimsel gelişimimde önemli rol oynayan İlim Yayma Vakfı, disiplinli ve kolektif çalışma anlayışının oturmasını sağlamıştır. Doğrusu o dönemin tamamını özleyorum. O dönemi bir daha yaşama imkânım olsa İlim Yayma'da kalmak, kendimi orada daha çok geliştirmek ve başkalarının gelişimine katkı sağlamayı çok isterdim.

Abit Balım: Çalışma salonuna girdiğimde beni motive eden hemen hemen tüm çalışma masalarının dolu olduğu o atmosferi hatırlıyorum ve bir de kantin muhabbetlerini. (gülüyor)

İlim Yayma Vakfı Vefa Yurdu'nda kaldığımızda almış olduğunuz görevler var mı?

Fethi Ahmet Balım: Oda başkanlığı ve kat başkanlığı yaptım.

Mehmet Balım: Ağabeyimle aynı döneme geldiğim için görevlere karşı biraz uzak durdum doğrusu.

Abit Balım: Oda başkanlığı, mühendislik bölümleri başkanlığı ve yüksek lisans yurdumuzda da yurt başkanlığı görevlerini gerçekleştirdim.

Şu an vakfımızda kalan gençlere tavsiyeleriniz neler olabilir?

Fethi Ahmet Balım: İnsanın ilk üniversitesi kayıt yaptığı üniversite, İlim Yayma Vakfı Vefa Yurdu ise 2. üniversitesidir. Dolayısıyla İlim Yayma'ya gelen bir öğrenci ikiden fazla üniversiteden mezun olacağı bir ortam buluyor. İlim Yayma benim için çok kıymetli bir yer. Bugün İlim Yayma mezunu ve mensubu birçok kişi ülkemizde gerçekten çok önemli görevler ifa ediyorlar. İlim Yayma'da öğrencilik yıllarımı geçirmek büyük bir ayrıcalıktır. Öğrencilerin bunu fark etmelerini tavsiye ediyorum.

Öğrenci arkadaşlarım okulunu 4 ya da 5 yılda bitirebilir. Ancak İlim Yayma'da 4 yılını 5 yılını geçirmek bir nasip meselesi. Çünkü okulunuzu ya da fakültenizi beğenmezseniz değiştirebilirsiniz, alternatifini bulabilirsiniz. Ancak bence şu an bile İlim Yayma'nın bir alternatifi yok. Bunun kıymetini bilmelerini tavsiye ediyorum.

Mehmet Balım: Nasıl bir imkâna sahip olduklarımızı fark ederlerse eminim vakıf yurdunda kaldıkları her anı dolu dolu geçirecekler. Bu sayede hem kendileri hem de toplum için gelişeceklerdir. Çağımızın hastalığı bireyselleşmedir. Bundan uzak dursunlar. Kendi değerleriyle, bilimin ve sosyal yaşamın içinde aktif olsunlar. İlişkileriniz kadar gelişirsiniz. Bu nedenle böyle güzide bir çevrenin kıymetini bilsinler.

Abit Balım: Ağabeylerimin söylediği bu güzel şeylere ek olarak şunları söyleyebilirim: Öğrenci arkadaşlarım için üniversite olarak bir üçüncüsünü eklemek istiyorum o da İstanbul'un kendisidir. İstanbul'u çok iyi değerlendirsinler. Birden fazla kaynaktan yararlanarak çalışınlar. Bol bol okusunlar ve bir de kaliteli muhabbet etsinler. Ek olarak yapabiliyorlarsa dünyayı gezerek tecrübe etsinler.

Ekleme istediğiniz bir şey var mı?

Fethi Ahmet Balım: İlim Yayma ruhu için mücadele eden herkesten Allah razı olsun. Bize en zor zamanımızda kucak açan ve bu metropol şehirde değerlerimizden uzaklaşmadan üniversite hayatımızı geçirmemizi sağlayan bu insanlara bu aileye çok teşekkür ediyorum. Biz 3 kardeş İlim Yayma Vakfı Vefa Yurdu'nda kaldık. Benim oğlum da İlim Yayma Cemiyeti Boğaziçi Yurdu'nda kaldı. Allah nasip ederse bundan sonraki nesle İlim Yayma ruhunun kendilerine çok büyük bir anlam katacağını inanıyorum. Bu vesile ile tüm emeği geçen insanlardan Allah razı olsun.

Mehmet Balım: İlim Yayma Vakfı, gençlik için ikinci bir üniversite olduğu kadar kıymetli bir eğitim yuvasıdır. Bu vakfın kurulmasına vesile olan ve hala emeği geçen herkesten Allah razı olsun.

Abit Balım: Bu kurumu kuran, bugünlere gelmesinde emeği geçen ve geçmeye devam eden tüm hayırsevere, bu güzel insanlara sonsuz teşekkür ediyorum.

Gezilerimiz

Umre Seyahati

İlim Yayma Vakfı'nın yıllardır süregelen güzel ve anlamlı bir geleneği olan umre ziyareti bu sene de heyecan içerisinde gerçekleştirildi. Yeryüzünün en kutsal şehri, Peygamber Efendimizin ve vahyin doğum yeri Mekke'de ve ilahî vahyin yaşandığı mübarek hicret yurdu olan Medine'de, sevgili Peygamberimizin ve ashabının yaşadığı mekânları gören, yürüdüğü yerlerde yürüyen öğrencilerimiz bu manevi iklimde umre ibadetlerini yerine getirdiler.

İran Gezisi

"Geçmişten Günümüze Medeniyet Köprüsü: İran" projesi kapsamında öğrencilerimizi İran'a gönderdik. Vefader'in organizasyonunda gerçekleşen etkinlikte öğrencilerimiz, kadim tarihiyle, estetik mimariye sahip şehirleriyle, sanat ve edebiyatıyla dünyanın önemli ülkelerinden biri olan İran'ın güzelliklerine şahit oldular. İran'a giden öğrencilerimiz, gezi sonrası izlenimlerini Medrese Mescidi'nde yurt öğrencilerimize aktardılar.

Kudüs Programı

Vakfımız, esenlik yurdu kadim Kudüs'ün kutsiyetinin, tarihi statüsünün önemini anlayabilmek ve bir nebze olsun idrak ettirebilmek adına 30 öğrencimizi ve 1 idari personelimizi "Kudüs Tarih ve Medeniyet Turu" kapsamında Filistin'e götürdü.

Edirne Gezisi

Gezi Kulübümüzün organizasyonunda öğrencilerimiz, Osmanlı Devleti'ne 88 yıl başkentlik yapmış, Selimiye'siyle, Tuna'sıyla, Meriç'iyle önemli bir silüete ve oldukça köklü bir tarihe sahip olan Edirne ilimizi gezdiler.

Geleneksel Yurt Pikniği

Geleneksel Yurt Pikniği, boğaz turunun ardından İstanbul Büyükşehir Belediyesi Marmaracık Kamp Alanı'nda gerçekleştirildi. Kuleye tırmanma, halat çekme, mendil kapma ve çuval yarışmaları gibi oyunlarla renkli görüntülere sahne olan piknikte, aktivitelerde birinci olan öğrencilere çeşitli ödüller verildi.

Ankara Gezisi

İktisat ve Siyasal Bölümü öğrencileri "kurum ziyaretleri" kapsamında bir idarecimizle birlikte Ankara'ya gitti. Birçok önemli devlet kurumu ile temaslarda bulunan öğrencilerimiz, vakfımızdan mezun olmuş ve devletin önemli kademelerine gelmiş öğrencilerimizle de istişarelerde bulundu.

Süleymaniye Külliyesi Tarihi Turu

Öğrencilerimiz, Kanuni Sultan Süleyman ve Mimar Sinan'ın, devrin güç simgesi ile mimari dehasının birleşimi sonucu ortaya çıkan o dönemin en önemli eğitim merkezlerinden olan Süleymaniye Külliyesi'ni yurt müdürümüz Zafer Bilgi mihmandarlığında gezdi.

Konferanslar

Gençlerle Hasbihal Programı

“Gençlerle Hasbihal” teması ile gerçekleştirilen konferanslarda Prof. Dr. Cevat Akşit ve Dr. İhsan Şenocak öğrencilerimizle bir araya geldi. Akşit, “Evlilik ve Gençlik” konusu üzerine konuşurken Şenocak ise “Gençlik ve İman” konusu üzerine sunumlarını gerçekleştirdi. Etkinlikler, yurdumuzun Vefa Salonu’nda yoğun bir ilgi ile takip edildi.

Gençlerle Tecrübe Paylaşımı

Vakfımızın Kurucular Kurulu üyesi, Tosyalı Holding Yönetim Kurulu Başkanı ve Türkiye Varlık Fonu Yönetim Kurulu üyesi Fuat Tosyalı, "Gençlerle Tecrübe Paylaşımı" başlıklı söyleşide öğrencilerimizle bir araya geldi.

Öğrencilerimizin yoğun ilgisiyle gerçekleşen etkinlikte, babasının yanında 9 metre karelik bir dükkânda çırak olarak çalışma hayatına başladığını anlatan Tosyalı, o günlerden bu günlere nasıl geldiğini ve Tosyalı Holding olarak dünyanın farklı bölgelerindeki binlerce metre karelik fabrikaların kuruluş serüvenini paylaştı. Öğrencilerimize mesleğindeki başarı hikâyesini anlatan Tosyalı, bayrak taşıyıcı bir şirket olarak yatırım yaptıkları ülkelere kültürümüzü, iş yapma anlayışımızı ve Türk teknolojisini götürdüklerini vurguladı. Etkinlik sonunda, Tosyalı Holding Yönetim Kurulu Başkanı Fuat Tosyalı'ya Vakfımızın İstişare Heyeti Başkanı Yurdakul Dağoğlu tarafından hediye takdim edildi.

Seminerler

Ortadoğu Okumaları

Bu yıl ilkini gerçekleştirdiğimiz lokal etkinliklerimizden “Etkili İletişim ve Liderlik Dersleri” ve “Fotoğrafçılık Eğitimi” gibi derslerin sonuncusunu “Ortadoğu Okumaları” ile tamamladık...

Araştırmacı-Yazar Turan Kışlakçı'nın sunumu ile dört hafta boyunca devam eden “Ortadoğu Okumaları” programı 15 öğren-

cimizin katılımıyla gerçekleşti. Birinci hafta “Ortadoğu Tanımı, Coğrafyası ve Temel Kavramlar”, ikinci hafta “Ortadoğu Tarihi, Sosyal, Siyasal ve Ekonomik Yapısı” üçüncü hafta “Arap-İsrail Savaşı ve Uluslararası Hukuk” ile devam eden okumalar dördüncü ve son haftada ise “Arap Baharı Öncesi ve Sonrası Türkiye'nin Konumu” ile son buldu. İlgili ile takip edilen derslere katılım gösteren öğrencilerimize katılım belgesi verildi.

Diğer Faaliyetler

Mezuniyet İftarı

Ülkemizin ve insanlığın hayrına çalışacak çok yönlü ilim, fikir, sanat ve siyaset adamları yetiştirmek için yaklaşık yarım asırdır büyük bir gayret sarf eden İlim Yayıma Vakfımız bu yıl 46. dönem mezunlarını vermenin mutluluğunu yaşadı. Düzenlenen iftar yemeği sonrasında öğrencilerimize diplomaları ve mezuniyet plaketleri takdim edildi.

Esnaf İftarı

Vefa semtimizin vefakâr esnafları ile geleneksel esnaf iftarımızda bir araya geldik.

Geleneksel Kitap Fuarı

Geleneksel kitap fuarımıza yine yoğun ilgi gösteren kitap-sever öğrencilerimiz, vakfımızın da desteğiyle farklı türlerdeki birçok kitaba ulaşma imkânı bularak bir nevi fuar havasını soludular.

Dostluk Futbol Maçı

İlim Yayma Cemiyeti Boğaziçi Yurdu ve İlim Yayma Vakfı Vefa Yurdu öğrencilerimiz, vakfımızın kurucusu olduğu İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Stadyumunda dostluk maçında buluştu. Keyifli ve kıyasıya bir mücadeleye sahne olan maçın galibi İlim Yayma Vakfı Vefa Yurdu oldu

VEFA
İLİM YAYMA
MEZUNLAR DERNEĞİ

Derneğimizden Haberler

Rektör Prof. Dr. M. Fatih Andı'ya Ziyaret

Mezun ziyaretleri kapsamında Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Rektörlüğüne seçilen Prof. Dr. Muhammed Fatih Andı, Dernek Başkanımız Murat Mücahit Yentur, yönetim kurulu üyelerimiz Kuddusi Atalay, Doç. Dr. İdris Sarısoy, Ali Çelik, Vefa Yurdu Müdürümüz Zafer Bilgi ve Vefader Kurumsal İletişim Müdürü Mustafa Doğan tarafından ziyaret edildi.

İstanbul Valisi Ali Yerlikaya'ya Ziyaret

Vefa İlim Yayma Mezunlar Derneği Yönetim Kurulu Üyeleri, 1986-1989 yıllarında İlim Yayma Vakfı Vefa Yurdu'nda kalan İstanbul Valisi Sn. Ali Yerlikaya'yı makamında ziyaret etti.

Yurda giriş hikâyesini anlatan ve öğrencilik yıllarındaki anlarından bahseden Vali Yerlikaya, dernek yönetiminin faaliyet ve çalışmaları hakkında da bilgi aldı. Vefa İlim Yayma Mezunlar Derneği Yönetim Kurulu Üyeleri, Vali Yerlikaya'yı misafirperverliğinden ötürü teşekkür etti.

Geleneksel 1 Ocak Kahvaltı Buluşması

İlim Yayma Vakfımızın yurdunda ve misafirhanesinde kalan mezun ve mensupların kurmuş olduğu Vefa İlim Yayma Mezunlar Derneği, 2005 yılından bu yana düzenli olarak “1 Ocak Kahvaltı Buluşması” adı altında mezun, mensup ve ailelerini bir araya getiriyor.

İBB Zeytinburnu Çırpıcı Sosyal Tesisleri’nde 14.’sü gerçekleştirilen organizasyona gerek şehir içinden gerekse de şehir dışından yoğun bir katılım gösterilirken, mezunlar hep bir arada hoş sohbet ederek, bilgi paylaşımını artırma ve kaynaşma imkânı buldular.

Vefa İlim Yayma Mezunlar Derneği Başkanı Murat Mücahit Yentür yaptığı konuşmada “Türkiye’nin öncü sivil toplum ku-

ruluşu olan İlim Yayma Vakfı, ilim, irfan, insan birlikteliğiyle özelde Türkiye genelde ise İslam coğrafyası ve tüm insanlık için hayırlı çalışmalara imza atıyor. Vakfın temel değerlerini her daim yaşatmak, vakur duruşunu korumak, ilmi ve vefayı her daim önemseyerek daha güçlü bir şekilde çalışmak için büyük bir gayret içerisinde olduklarını” ifade etti.

Programı İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyeti Başkan Vekili Necmeddin Bilal Erdoğan, Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş, AK Parti Grup Başkanvekili Muhammed Emin Akbaşoğlu, AK Parti Kütahya Milletvekili İshak Gazel, Kars Kafkas Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hüsnü Kapu, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İbrahim Taş, İstanbul Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mahmut Ak, Sakarya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fatih Savaşan, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Sarıbiyik ve çok sayıda ilim insanı, bürokratlar ile aileleri katılım gösterdi.

Hatay Gezisi

Mezunlar, aileleriyle birlikte birçok medeniyete sahiplik etmiş, oldukça kozmopolit bir yapıya sahip olan medeniyetler şehri Hatay'a gezi düzenledi. Anadolu'nun bilinen ilk camisi Habib-i Neccar Camii'ni, dünyanın ilk mağara kilisesi olan ve

dağın oyularak yapıldığı Saint Pierre Kilisesi'ni, Antakya Mozaik Müzesi'ni, Hıdırbey Köyü'nde Hz. Musa'nın asası olduğuna inanılan Asırlık Çınar Ağacı, Türkiye'nin son Ermeni köyü olan Vakıflı Köyü'nü, Titus Tüneli'nü, Beşikli Mağara ve Kaya Mezarları'nı gezerek birçok medeniyetin izini yerinde görme imkânı elde ettiler. Gezi, Hatay ismiyle anılan birçok yöresel lezzetin tadılmasıyla da son buldu.

15. Geleneksel İlim Yaymalılar Buluşması

Vefa İlim Yayma Mezunlar Derneği'nin düzenlediği 15. Geleneksel İlim Yaymalılar Buluşması İlim Yayma Vakfı Vefa Yurdu-Ekmekçizade Ahmet Paşa Medresesi'nde gerçekleşti.

Kur'an-ı Kerim tilavetiyle başlayan program Dernek Başkanı Murat Mücahit Yentür, İlim Yayma Vakfı Mütavelli Heyeti Başkanı Yücel Çelikkilek, İlim Yayma Cemiyeti Genel Başkanı Yusuf Tülün, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sedat Murat, AK Parti Kütahya Milletvekili İshak Gazel, İstanbul Valisi Ali Yerlikaya ve TBMM Başkanı Mustafa Şentop'un konuşmalarıyla devam etti. Mezunları buluşturan program, pilav ikramıyla sona erdi.

Anne-Baba Çocuk Uçurtma Yapım Atölyesi

Vefa İlim Yayma Mezunlar Derneği organizasyonunda “Çocuk Atölyeleri” kapsamında Ekmekçizade Ahmet Paşa Medresesi’nde gerçekleştirilen Anne-Baba Çocuk Uçurtma Yapım Atölyesi etkinliği renkli görüntülere sahne oldu. Çocukların yanı sıra anne ve babalar da keyifli bir hafta sonu geçirdiler.

7. Geleneksel İlim Yayma Ankara İftarı

Vefa İlim Yayma Mezunları, Ankara Gölbaşı Vilayetler Evi’nde iftar programında bir araya geldi.

Program, Vefa İlim Yayma Mezunlar Derneği Ankara Temsilcisi Sn. Fatih Maden’in açılış konuşmasıyla başlarken Dernek Başkanı Sn. Murat Mücahit Yentür’ün, İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyeti Başkan Vekili Sn. Necmeddin Bilal Erdoğan’ın ve Gençlik ve Spor Bakanı Sn. Mehmet Muharrem Kasapoğlu’nun konuşmalarıyla devam etti.

İLİM YAYMA
VAKFI

Bizi SOSYAL MEDYA HESAPLARIMIZDAN TAKİP EDEBİLİRSİNİZ

www.iyv.org.tr

[/ilimyaymavakfi](https://www.instagram.com/ilimyaymavakfi)

BAĞIŞLARINIZ İÇİN HESAP NUMARALARIMIZ

Fatih/İstanbul - Şubesi

HESAP TÜRÜ : TL
HESAP NO : 376240 - 17
İBAN NO : TR40 0020 3000 0037 6240 0000 17

Kızıtaşı/İstanbul - Şubesi

HESAP TÜRÜ : TL
HESAP NO : 8739485
İBAN NO : TR37 0020 5000 0087 3948 5000 03

Tophane/İstanbul - Şubesi

HESAP TÜRÜ : TL
HESAP NO : 371358 - 5
İBAN NO : TR71 0020 6000 5800 3713 5800 05

Beyazıt/İstanbul - Şubesi

HESAP TÜRÜ : TL
HESAP NO : 00158007302431134
İBAN NO : TR55 0001 5001 5800 7302 4311 34

ONLINE BAĞIŞ
İÇİN OKUTUNUZ

*Klorsuz formülü ile
temizlikte nefes alma
sırası sizde*

**DENEYEN
10 KADINDAN
9'U ÖNERİYOR**

Birikimlerinize bereket katan Kârlı Hesap Albaraka'da!

Birikimlerinizi en iyi şekilde değerlendirmeniz için
tüm hassasiyetimizle yanınızdayız. Bereketli kazanç
Albaraka Kârlı Hesap'ta!

kârlı
hesap

HELAAAL

Alo Albaraka
0850 222 5 666
albaraka.com.tr

alBaraka
değerlerinize değer katıyoruz